

Hechos Lä-la- ga-jmee' ko-llaa' apóstole

Ma-na-la- juu' chee' Dio Jmi-llé' kih' né' kih' dsa-

¹ Teófilo, jee' la- jmeen- ka-läh' juu' kyah'. Lä-koō- ma' ga-siin' to-né', ga-jmeen' juu' lä-jé- he- ga-jmee' Jesús lä- ma' huu' ga-løøy' jmeey- ta', lä-ja- ka-läh' lä-jé- juu' he- ga-kway', ² lä-jiih' ga-lloo' jmi' ga-sayh' ta' gyuuu'. Pero jāā- ja-ga- sayh', ga-jmeey' juu' kih' lä-jé- apóstole hi- ga-lleeyh-. Kyaah' be' kih' Jmi-llé' Na-jngii', ga-jmeey' mada- kih' apóstole ha- lä- jmeey'. ³ Hi- ma-ngéé' ma-juuy', ga-mi-jnääy- hñiiy' na-hñaa' nádsay- cha-né' apóstole kyaay'. Ja- he- koō- nēe' ga-jmeey' lä- ma' ga-mi-jnääy- hñiiy' mah' lii- la- dsoo' juu' he- na-jiiyh-. Lä-ja- ga-jmeey' lä-jiih' ga-té' to'loo' jmi' hi- ga-hlëeyh' kih' ha- lä- jāā- Dio dsa- lä-hih' kih'.

⁴ Koō- hä', lä- ma' gyay' kyaah' lä-jé- apóstole kyaay', ga-jmeey' mada- kiyh', ga-siiyh-:

—Ta- la' hwëë- da' hnäh' Jerusalén la-. Jøø' da' lä-jiih' ja- he- ga-bääh- Dio hñii' kwa', ja-ba- lä-koō- ga-jwëëhn' hnäh' jāā'. ⁵ Ma-ra- ju'dsoo', kyaah' jmi- ba' ga-chaa' Jwaa- dsa- jmi-, pero sa- lä-hii' cha-miih- jmi' saah' hnäh' jmi- kyaah' Jmi-llé' Na-jngii'.

Ngaah' Jesús ta' gyuuu'

⁶ Apóstole hi- ma' tääh' kyaah' Jesús, ga-ngiiy' juu' kih':

—¿Hne⁻ Dsa⁻jōōh¹ kyaan⁺, che' na' na⁻ kwah¹ jwē¹ jmee¹ dsa⁻ Israel hih⁺ kih¹ hñii' lä⁻koō⁻ ma' nōō' kih¹ dsa⁻ ma⁻gyuh⁻ jnän¹ jāā[?]

⁷ He⁻ja⁻ ga⁺jäh¹ Jesús sñyh⁺:

—Sa⁺ cha⁻ he⁻ kih¹ lä⁻ñeh¹ hnäh¹ he⁻ jmi⁺, he⁻ jñe⁻ jmee¹ Dio he⁻ jwah¹ hnäh¹ na⁻, hñii' ba' Täā⁻ na⁻ngē¹ jwē¹ tōōy¹ hih⁺ lih¹ jmi⁺ jmeey¹ lä⁻ja⁻.

⁸ Pero wa⁻ra⁻ ja¹ Jmi⁻lle¹ Na⁻jngñi¹ neh⁺ tuh⁻hoh¹ hnäh¹, ja⁻ga⁻ na⁺ hñah⁻ hnäh¹ be¹ mah¹ leeh¹ hnäh¹ hñi⁻ jmee¹ ju¹dsoo¹ kin⁺ jee¹ jwñi⁻ Jerusalén la⁻, hi⁻ lä⁻kaa⁻ Judea kyaah¹ Samária hi⁺ lä⁻kaa⁻ lä⁻juh¹ jmi⁻gyuñ⁺ ka⁻läh¹.

⁹ Ma⁻ngēē¹ ma⁻jäh¹ lä⁻ja⁻, lä⁻ ma⁻jēē¹ ja⁻ dsa⁻ kyaay¹, ga⁺sah¹ Jesús ngaayh¹ ta⁺ gyuñh¹. Ga⁺hey¹ jee¹ jni¹, ja⁻ jñih¹ mo⁻so⁺ ga⁺jēē¹ gyih¹. ¹⁰ Jee¹ täāyh¹ jēēy¹ ta⁻ gyuñh¹ ha⁻ lä⁻ngaah¹ Jesús, lä⁻chah¹ ja⁻ ga⁺lla⁻sēēh¹ uu¹ dsa⁻ hñi⁻ kyeh¹ hmñih⁻ tō⁻jlēē⁻ cha⁻nēy¹. ¹¹ Mah¹ ga⁺jäh¹ dsa⁻ he¹ sñyh⁺:

—¿He⁻la¹ täāh¹ hnäh¹ jēēh¹ hnäh¹ ta⁺ gyuñh¹, dsa⁻ galileo? He¹ ba¹ Jesús hñi⁻ ma⁻tēē⁻ Dio ta⁺ gyuñh¹ na¹, ja⁻ba¹ lä⁻koō⁻ jēēh¹ hnäh¹ ma⁻ngaayh¹, ja⁻ba¹ lä⁻na⁻ jēēh¹ hnäh¹ jāyh¹ ka⁻läh¹.

Ga⁻llēyh⁻ Matía leē¹ apóstol lla⁻ Juda

¹² Jäh⁺ kih¹ Jerusalén chih¹ moh¹ Olivo jee¹ ma¹ täāh¹ apóstol he¹. Jee¹ ja⁻ ga⁺taayh¹ jwē¹ ga⁻näy¹ ta⁻ Jerusalén, ko⁻ja⁻ ba¹ jñih¹ uu¹ le¹ ma¹ ngē¹ dsa⁻ jmi⁺ he⁻ teeh⁻ dsa⁻ dsē¹. ¹³ Lä⁺ ma¹ ga⁺lla⁻näy¹ Jerusalén, ga⁻wñiy¹ jee¹ ga⁻tē¹ to¹ jwēē¹ hne¹, ja⁻ba¹ jee¹ ma¹ täāyh¹ jāā¹. Jee¹ ja⁻ ga⁺lla⁻näy¹ lä⁻jēē⁻ hñi⁻ he¹, Pee¹ kyaah¹ Jacobo, Jwaā⁻, Andre¹, Felipe, Tamá, Bartolomé, Matá¹, Jacobo jōō¹ Alfeo, Simón

Zelote, hi⁺ Juda øøh⁻ Jacobo. 14 Lã⁻jëë⁺ hi⁻ he⁺ ma⁺ tääh⁺ tää⁺ ngiiy⁻ kiyh⁺ kih⁺ Dio lä⁻kaa⁻ tuh⁻dsëy⁺, hi⁺ ma⁺ tääh⁺ dsa⁻më⁺, kyaah⁺ øøh⁻ Jesús hi⁻ María chooy⁺.

15 Jee⁺ lä⁻jëë⁺ dsa⁻ he⁺ tee⁺ hña⁻laa⁺ dsë[~] gyeë⁺. Koo⁻ hä⁺ kih⁺ jee⁺ lä⁻jë⁻ jmi⁺ ja⁻, ga⁻noo⁻ Pee⁺ to⁺dsaah⁺ jee⁺ kih⁺ dsa⁻kyaayh⁺ mah⁺ ga⁻siiyh⁺:

16 —Hnäh⁺ øøhn⁺, ga⁻jmeë⁺ bii⁺ ga⁻lä⁻te⁺ lä⁻koh⁺ jäh⁺ juu⁺ kih⁺ Dio he⁻ ga⁻sii⁺ David lä⁻koo⁻ ga⁻mi⁻jnäa⁻ Jmi⁻lle⁺ Na⁻jngii⁺ kiyh⁺ jää⁺. Juu⁺ ja⁻ ga⁻hlëeh⁺ kih⁺ Juda hi⁻ ma⁺ jää⁻ dsa⁻ hi⁻ ga⁻sooh⁺ kih⁺ Jesús. 17 Hi⁻ he⁺ ma⁺ laa⁺ kwaat[~] dsa⁻kyaah⁺ jnääh⁺, koo⁻ ba⁺ ma⁺ la⁺ ta⁺ kyaa⁺ jnääh⁺ kyaayh⁺.

18 (Hi⁻ he⁺ ga⁻la⁺ koo⁻ jwi⁺ hwa⁺ kyaah⁺ jñeey⁺ he⁻ ga⁻liyh⁺ kwaat[~] kih⁺ he⁻ hliih⁺ he⁻ ga⁻jmeey⁺. Hwa⁺ jee⁺ ga⁻lay⁺ ja⁻, ga⁻tayh⁺ ta⁺ cha⁻jëë⁺ mah⁺ ga⁻ni⁻tuyh⁺, hi⁻ ga⁻hwëë⁻ lä⁻jë⁻ he⁻ ma⁺ tääh⁺ neh⁻ tuyh⁺.

19 Lã⁻jëë⁺ dsa⁻ Jerusalén ga⁻nuuy⁺ ha⁻ lä⁻ ga⁻la⁺ kih⁺ Juda, he⁻ ja⁻ ga⁻mi⁻cheey⁻ hwa⁺ ja⁻ Acéldama. Juu⁺ la⁻ hnøø⁺ jäh⁺ hwa⁺ kih⁺ jma⁻.) 20 Kye⁻ da⁺ hnäh⁺ kwaat[~] lä⁻koh⁺ na⁻sii⁻ né⁺ Salmo:

Hne⁺ kiyh⁺ wa⁺ jã⁺ ta⁻jmah⁺,

ni⁺ jaa⁻ sa⁻ wa⁺ dsa⁻taah⁺ jee⁺ ja⁻.

Hi⁻ na⁻sii⁻ ka⁻läh⁺ lä⁻la⁻:

Wa⁺ jã⁺ goo⁻ jñah⁺ ta⁺ kiyh⁺.

21 Ngoo⁺ ba⁺ Pee⁺ hlëeh⁺ lä⁻ja⁻, ga⁻jäyh⁺:

—He⁻ ja⁻ jmeë⁺ bii⁺ hñaan⁺ jaa⁻ øøh⁻ jne⁺ hi⁻ hää⁺ tää⁺ kyaah⁺ jne⁺ lä⁻jiih⁺ ma⁺ gya⁺ Jesús. 22 Hñaan⁺ jaa⁻ hi⁻ hää⁺ jee⁺ jnän⁺ lä⁻ ma⁺ ga⁻choo⁺ Jwaa⁻ jmi⁻ kih⁺ Jesús, lä⁻jiih⁺ ga⁻të⁺ jmi⁺ ya⁻hëë⁺ Jesús jee⁺ jnän⁺ ngaayh⁺ ta⁺ gyuu⁺h⁺. Hi⁻ he⁺ lee⁺ jaa⁻ hi⁻ jmeë⁺

ju'dsoo' ko-jøh' kyaah' jne', he- ga-lä-jiih' Jesús — ga-jäh' Pee'.

²³ He-ja- ga-mi-jnäy- uu' dsa-nñuuh-, ga-mi-jnäy- José hi- ma' chee- Barsabá (hi- he' ma' tēy~ Justo) hi- ga-mi-jnäy- Matía. ²⁴ Mah' ga-tayh' ngiy' kih' Dio, ga-jäyh':

—Hne- Dio, hi- kyuu~ ha- lä-la' tuh-dsä' lä-jëe- dsa-, hääh' jnääh' hi- jaa- jee' lä-uu' hi- ma-lleeh-, ²⁵ mah' dsa-he' gooy- ta' la-, leey' apóstol, kooy- né' ta' he- ga-be' Juda, Juda hi- ga-tah' jwë' hlih' hi- ngoo' jee' lle' kih' tēy-.

²⁶ He-ja- ga-kooyh' suert hi- Matía ba' ga-tëe' he- ja-. Hi- he' ga-jmäy' kwaan~ kyaah' gya-kaa' apóstol he'.

2

Ga-jyoo' Jmi-llé' Na-jngii' kih' Dio né' kih' dsa'

¹ Lä- ma' ga-të' jmi' Pentecosté, ma' tääh' lä-jëe- dsa- he' ko-jøh' koo- ba' cha'neh'. ² Ni- juu' ga-sa- cha-, ga-hii' goo- gyuu' lä-hii' llé' tä' he- ga-ngëe- lä- ga-dsa' cha'neh' jee' ma' täy' ja-. ³ Jee' ja- ga-lä-jnä' né' kih' lä-jaa- lä-jaay- he- la' lä-koh' mi'je- he- hëe-. ⁴ Hi- ga-lä-jëe- hi- ma' tääh' jee' ja-, ga-jyoo' Jmi-llé' Na-jngii' neh' tuh-dsäy', hi- ga-løy' hlëeyh' jyoh' juu' lä-koo- ga-kwa' Jmi-llé' Na-jngii' he- hlëeyh'.

⁵ Lä- ma' jmee- dsa- judiu jmi' juuh- jwi- Jerusalén, chaa- jwëe' dsa-nñuuh- hi- mi-teh' kyaah' Dio hi- go-näa' lä-kaa- lä-juh' jmi-gyuu-.

⁶ Hi- ma' ga-nuuy' hii' goo-, ga-lla-näa' jwëe' dsa- he', ga-kah' ga-gwëh' hu'dsä- kiyh', jëeh'

ga⁻nuuy^ʹ hlēeh⁺ dsa⁻ hi⁻ ma^ʹ tääh^ʹ cha⁻neh⁺ ja⁻, juu^ʹ kiyh^ʹ lä⁻jaa⁻ lä⁻jaay⁻. ⁷ Ga⁻lä⁻dsaa⁻ dsē^ʹ lä⁻jēē⁻ dsa⁻ he^ʹ mah^ʹ ma^ʹ jēē⁻ dsayh⁺, ma^ʹ jāyh^ʹ:

—¿Che^ʹ ja⁻ dsa⁻ galileo lä⁻jēē⁻ hi⁻ tääh^ʹ hlēeh⁺ na⁻? ⁸ ¿Ha⁻ lä⁻ja⁻ he⁻ hlēēyh⁺ juu^ʹ jnän⁻ he⁻ hlēeh^ʹ jne^ʹ he⁻ kyaah^ʹ ga⁻lä⁻chaa⁺ lä⁻jaa⁻ lä⁻jaa⁻ jne^ʹ? ⁹ Hwa^ʹ jee^ʹ ga⁻lä⁻chaa⁺ lä⁻jaa⁻ lä⁻jaa⁻ jne^ʹ chee⁻: Partia, Media, Elam, Mesopotamia, Judea, Capadocia, Ponto hi⁻ Asia, ¹⁰ Frigia, Panfilia, Egipto, hi⁻ cha⁻ ga^ʹ jyoh^ʹ jwii⁻ he⁻ na⁻hee⁻ hwa^ʹ Africa he⁻ kye⁻ ta⁻ cha⁻ne^ʹ ga^ʹ kih^ʹ hwa^ʹ he⁻ chee⁻ Cirene. Hi⁻ chaa⁻ hi⁻ ma⁻ya⁻nää^ʹ Roma. Ko⁻llaa^ʹ hi⁻ he^ʹ laa^ʹ judiu, hi⁻ ko⁻llaa^ʹ hi⁻ ja⁻ ga^ʹ ga⁻taah⁻ kyaah^ʹ judiu. ¹¹ Hi⁻ chaa⁻ hi⁻ ma⁻ya⁻nää^ʹ Creta, hi⁻ ma⁻ya⁻nää^ʹ Arabia ka⁻läh^ʹ hi⁻ lä⁻jēē⁻ ba^ʹ jne^ʹ nuu⁻ jne^ʹ hlēeh⁺ dsa⁻ na⁻ juu^ʹ jnän⁻, kway^ʹ juu^ʹ ha⁻ lä⁻ la^ʹ he⁻ juh⁻ gaa⁻ he⁻ jmee⁻ Dio.

¹² Ga⁻lä⁻dsaa⁻ dsē^ʹ lä⁻jēē⁻ dsa⁻ he^ʹ, mah^ʹ ga⁻kah^ʹ ga⁻gwēh^ʹ huusē⁻ kiyh^ʹ, ma^ʹ llay^ʹ juu^ʹ kyaah^ʹ dsa⁻ kyaayh^ʹ:

—¿Hee⁻ hnø^ʹ jāh⁺ he⁻ täayh^ʹ jmeey⁻ lä⁻ na⁻?

¹³ Pero hi⁻ jñah^ʹ ma^ʹ mi⁻ kwayh^ʹ:

—Hi⁻ hee⁻ ba^ʹ na⁻ —ma^ʹ jāyh^ʹ.

Ga⁻kwa^ʹ Pee^ʹ juu^ʹ kih^ʹ Jesús

¹⁴ He⁻ja⁻ ga⁻noo⁻ Pee^ʹ ko⁻joh^ʹ kyaah^ʹ lä⁻jēē⁻ gya⁻kaa⁺ dsa⁻ kyaayh^ʹ, mah^ʹ ga⁻hlēēyh^ʹ ki⁻ gaa⁻ ga⁻jāyh^ʹ:

—Lä⁻jēē⁻ hnäh^ʹ judiu hi⁻ ma⁻ya⁻nää^ʹ jee^ʹ jmii⁻ hi⁻ hnäh^ʹ hi⁻ chaa⁻ jee^ʹ jwii⁻ Jerusalén la⁻, nuu⁻ da⁻ hnäh^ʹ juu^ʹ kin⁻ mah^ʹ lä⁻ngēeh^ʹ hnäh^ʹ ha⁻ lä⁻ la^ʹ he⁻ jmee⁻ Dio jee^ʹ kya^ʹ jnääh^ʹ. ¹⁵ Sa⁻ hee⁻ hi⁻ tääh^ʹ la⁻

lä⁺ko^o- jmeeh- hnäh' huu⁺dsē-, na⁺ ga⁺ ma⁻tē' ba⁺
ko⁻hi' ñu'. ¹⁶ He⁻ ma⁻taah' hnäh' ma⁻nuh- hnäh'
na⁺, kih⁺ he⁻ la⁻ na⁻ ga⁻hlēeh' Joel hi⁻ ga⁻ngēē' juu'
kih⁺ Dio llo'joo⁺:

¹⁷ Lä⁺la⁻ ga⁻jäh' Dio:

“Jee' llaa⁻ jmi⁺ cheen⁻ jmi⁻lle' kin⁺ neh⁺ tuh⁻dsē'
lä⁻jēē⁻ dsa⁻,
chih⁻mē' chih⁻ñuu⁺h- kyaah⁺ hnäh' hlēeh⁺ juu' he⁻
kwan⁺.

Chih⁻kwaa⁻ kyaah⁺ hnäh' jēē⁺ he⁻ mi⁺jnään⁺ kiyh⁺,
hi⁺ jmeen⁻ kē⁺ dsa⁻ ma⁻gyuh⁻ kyaah⁺ hnäh'.

¹⁸ Ma⁻ra⁺ ju⁺dsoo' cheen⁻ jmi⁻lle' kin⁺ neh⁺
tuh⁻dsē⁺ hi⁻ mē' hi⁻ ñuu⁺h- hi⁻ jmee⁺ ta⁺he⁺
kin⁺,

mah⁺ ngēēy⁺ juu' kin⁺ kih⁺ dsa⁻ jmi⁺ ja⁻.

¹⁹ Gyuu⁺ jmi⁻gyuu⁺ jmeen⁻ he⁻ jmee⁺ dsaa⁻ dsē'
dsa⁻ hi⁺ jmeen⁻ he⁻ juh⁻gaa⁻ nē' hwa⁺ la⁻,
kyaah⁺ jma⁻, kyaah⁺ je⁻, kyaah⁺ cha⁻miih⁻
ñe⁺.

²⁰ Lä⁻läh⁻ nē' hyoo⁻, lä⁻gyuu⁺ sih⁻, jää⁺ ja⁻ga⁺ jä⁻
jmi⁺ juuh⁻ jmi⁺ goo⁻ kih⁺ Dio.

²¹ Hi⁺ lä⁻jēē⁻ hi⁻ ngi⁺ kih⁺ kih⁺ Dio, hi⁻ he⁺ ba⁺lää⁺.”

²² 'Hnäh' hi⁻ laa⁺ israelita dsa⁻goon⁻, nuh⁻ da⁺
hnäh' juu' la⁻. Lä⁻ko^o- ma⁺ ja⁺ Jesús dsa⁻ chaa⁻
Nazaret jee⁺ kyah⁺ hnäh', Dio ga⁻mi⁺jnää⁻ he⁻ laay⁺
hi⁻ na⁻hñaa⁺ kyaay⁺. Jēeh', ma⁻ñeh⁺ ba⁺ hnäh', ja⁻
he⁻ ko^o- nēē⁺ he⁻ juh⁻gaa⁻ ga⁻jmeey⁺ jee⁺ kyah⁺
hnäh' he⁻ ga⁻jmee⁺ dsaa⁻ hoh⁺ hnäh'. ²³ Pero
ma⁻na⁻la⁻ ba⁺ huu⁺dsē⁻ kih⁺ Dio ha⁻ lä⁺ le⁺ kiyh⁺.
Ñe⁻ bih⁺ ha⁻ lä⁺ jmeeh⁺ hnäh' kih⁺ Jesús. Lä⁺ ma⁺
ga⁻hey⁺ gooh⁻ hnäh' ga⁻chaah⁺ hnäh' hi⁺ ga⁻ngēēh⁻
hnäh' goo⁻ dsa⁻ hñaa⁻ dsē⁺, mah⁺ ga⁻tää⁻ dsih⁺

dsoh' hma-cru'. Jee' ja- ga'juuy'. 24 Pero ga'tuh' kiyh' jee' ma' jii- lä'koh' ma' ga'juuy'. Ni' koo- sa- ga'lih' ma' lla-dsëe' kiyh', ma-ra- he- ga-mi'jiih' ba' Dio ka-läh'. 25 Nu- da' hnäh' lä'koo- ga'hleeh' David kih' Jesús:

Lä-jë- jmi- ba' cheh' Dio kyaah' jnä' kih' he- gyay' jwoo' ra-llu- kin',
he-ja- sa- jeh' dsën'.

26 He-ja- cha- ba' jnä' llu', jë- ba' dsën' hän' kiyh',

cha- ba' o-jøh- dsë- kin' kyaayh'.

27 Jëeh', sa- kwah' jwë' jän' neh' to-høø-,
ni- sa- kwah' jwë' jyah' jmi-ngo' kin', jnä' hi-
na-jngëe' kyaah'.

28 Ga-mi'jnääh' kin' jwë' he- jmee- chaan-.

Hne- ba' jmeeh' jë- dsën' cha-mi- kih' he-
ch eh' kyaah' jnä', ga-jäh' David.

29 'Hnäh' dsa-goon~, sa- na-hee- he- jwahn-
la- kih' dsa- ma-gyuh- jnän' David. Ga'juuy' hi-
ga-haay'. Ja-ba' hwa' jnän' la- na-haay' lä'jiih'
na'. 30 Pero ga'ngëe' bih' juu' kih' Dio hi- ma-ñey-
lä'koo- ga-bääh- Dio hñii' jmee' kiyh'. Ga-tä- Dio
hñii', ga-siyh': "Jaa- kih' jee' lä-jë- sa'ju- kyah'
ya-hëe' hi- lee' Cristo mah' koo- në' kyah', lee'
rey." 31 Ma-ñe- ba' David ha- lä- le' ta- cha-né,
he-ja- ga'hleeyh' kih' he- lä'jiih' Cristo, ga-jäyh':
"Sa- jäy' neh' to-høø- hi- ni- sa- hee' jmi-ngo'
kiyh'." 32 Dio ga-mi'jiih' Jesús hi- hleehn' kih' la-
Lä-jë- jnääh' jmee- jnääh' ju'dsoo' he- ga-lä'jiih'
Jesús. 33 Mah' ngaayh' na'gyay- jøøyh' jwoo'
ra-llu- kih' Dio. Hi- ga-hyoyh' Jmi-llé' Na-jngiih'

'lä'koh' hmooh' he- ga'jmee' Täa` kyaayh', ja-ga' ga'cheey' Jmi-llé' Na-jngii' ja- kyaä' jnääh'. He- ja- na- he- jëeh' hnäh' na' hi- he- nuuh- hnäh' ka-läh'.

³⁴ 'Jëe' da', ja- he' David hi- ga'sah' gyuah'. He' ba' hñiiy' ga'jäyh' lä-la-:

Ga-jäh' Dio siiyh- Dsa-jøøh' kyaan-:

“Na' jwoo' ra-lluü' kin- la- ,

³⁵ lä'jiih' lloo~ jmi' toohn- gooh- he- jmeeh' hih- kih' hi- na-høøh' kyah'”, ga-jäh' David.

³⁶ 'Lä-jëe- jne' dsa- Israel, hnøø' lä-ngëe' jne', juu' la- la' ma-ra- ju'dsoo'. He' ba' Jesús hi- ga-tääh- hnäh' dsoh' hma-cru-, he' ba' hi- he' na- ga-jmää' Dio laay' Dsa-jøøh' jnän- hi- ga-hñaa'y' laay' Cristo —ga-jäh' Pee'.

³⁷ Peer- ga-saah' dsa- he' llii' ma' ga-nuuy' juu' ja-, he-ja- ga-ngiiy' juu' kih' Pee' kyaah' jñah' apóstol, ga-jäyh':

—Dsa-goon~, ¿hee- na- jmee' jnääh' na'?

³⁸ Ja-ga' ga-jäh' Pee' siiyh-:

—Jëeh- hnäh' kyaah' Dio, chaa- hnäh' hñaa'h' jmi- lä'jaa- lä'jaa- hnäh' lä-hih- he- ga'jmee' Jesucristo mah' dsa-che- dso'kye- kyah' hnäh', hi- lä'ja- hñah- hnäh' Jmi-llé' Na-jngii' he- kwa- Dio.

³⁹ He- jnä' ba' jne' la- he- ga-jäh' Dio kwa-, he- kih' gyuu- jnän-, he- kih' hi- tääh' uu'. La' kih' lä-hii' në' hi- tëeh- Dio —ga-jäh' Pee'.

⁴⁰ Ga-kwëeh' Pee' nuuh- hi- ga-hlëeyh' kyaah' cha-ga'miih- juu', ga-jäyh':

—Lää- hnäh' hñaa'h' kih' he- hliih' he- cha- jmi-gyuu- la-.

41 Lã-jëë hi- ga-heeh- juu' kih' Dio he- ga-kwa' Pee' jmi' ja-, tee' hnë- mil hi- ga-saa- jmi'. Lã-jëë dsa- he' ga-jmee' ko-jøh' kyaah' hi- ma' tääh' jãä', lä-ja- ga-lã-jwëë' gyih'. 42 Lã-jëë dsa- he' ga-taah' nuuy- lä-jë' juu' he- ga-kwa' apóstole. Ga-jmeey' ko-jøh' kyaah' koo- ba' huu'dsë-, hi- lä-ja- ma' kuyh- he-ni'ih- lä-hih- kih' Jesús, hi- ko-jøh' ba' ma' ngiiy- kiyh' kih' Dio.

Lã-la- ga-jmee' lä-jëë hi- ga-heeh- kih' Jesús ma' to-në'

43 Peer- ga-lã-goo- dsë' lä-jëë dsa- ma' ga-jëëy' cha-mi'ih- he- juh-gaa- he- ga-jmee' apóstole. 44 Lã-jëë hi- ga-heeh- juu' kih' Dio ga-taayh' ko-jøh'. Ga-jmee' bih' llu' dsëy', ga-jmeey' kwaat- la' kih' lä-jëë' ba' he- cha- kiyh'. 45 Ga-hni'y' hwa' kiyh', ga-hni'y' he- cha- kiyh'. Lã-jë' kuu' he- ga-liyh' ja-, ga-ti' ga-lloo'yh' kih' hi- lla-kyaa'. 46 Lã-jë' jmi' ba' ma' dsa-nëey' ko-jøh' koo' gwah- juuh- ja-, hi- lä-ja- ma' dsa-nëey' cha'neh' kih' dsa-kyayh' ma' kuyh- ma-nuu' kih' Jesús. Lã-kaa- tuh-dsëy' ma' kuyh- ko-jøh'. Sa- cha- huu'dsë- ma' kyey- ni- mi'ih-. 47 Ma' häy- kih' Dio hi- dsa-gooy' ma' tih- ba' dsëy' lä-koo- ma' jmeey'. Koo- jmi' koo- jmi' ga-jmee' Dsa-jøøh' jnän' ga-lã-jwëë' ga' dsa- hi- lle' kih' lää'.

3

Ga-hlaa' jaa- dsa-jluuh'

1 Koo- hä' ngoo' Pee' kyaah' Jwaa- ta- gwah-. Hor- ja- ma' dsa-nää' dsa- ngiiy- kiyh' kih' Dio ko-hi' hnë- ta- ga-hloo'. 2 Jee' ja- ma' gya' jaa-

dsa-jluuh' tii', hi- ma-jluuh' ga-la'chaa'. Jee' ja- ma' dsa-llaa' dsih' la'jē' jmi' ho'haah' kih' sa'jnē' kih' gwah'. Ho'haah' ja- chee- Na'hñaa'. Jee' ja- ma' gyay' ngiiy' kuu' kih' dsa- hi- dsa-nää' gwah'. ³Ma' ga'jēe' dsa-dsaah' he' ja' Pee' kyaah' Jwaa' dsa-taayh' ta' jee' chih' gwah' ja-, ga'chuy' kyaah', ga-ngiiy' kuu'. ⁴He-ja- ga-noo- Pee' kyaah' Jwaa', ga'jēy' dsa-jluuh' he' koo- hwēh-, mah' ga'jah' Pee' siih':

—Jēe' da' jnääh'.

⁵Peer' ga'nøh' dsēy' ma' ga'jēy' apóstol he', ma' hyoyh' miih- kuu' ma' laay'.

⁶Pero la-la- ba' ga'jah' Pee':

—Sa' cha- kuu' tøø- ku'nøø- he- kwēehn' hne-. He- la- ba' kwēehn' hne-. Kyaah' hih' kih' Jesu-cristo dsa- chaa- Nazaret, noo- mah' ngē'.

⁷Hi- ga-sooh' Pee' gooy- ra-lluu', ga'chaayh-. Lä'chah' ja- ga-la'bee' ma-tiiy'. ⁸Ga'nooy- ko-chih' ga'løoy' ngēy'. Ga'hey' ta' neh' sa'jnē' kih' gwah' kyaah' lä-uu' apóstol he', ma' hēe' dsay' häy' kih' Dio. ⁹Lä'jēe' hi- ma'tääh' jee' ja-, ga'jēy' ngēe' dsa- hi- ma' jluuh' he', häy' kih' Dio. ¹⁰Ma' kyuu' ba' dsih', he-ja- ma' jäh':

—Hi- he' na- hi- ma' gya' ngii' kuu' ho'haah' he- chee- Na'hñaa'.

Peer' ga'jwaa' dsa-, ga'taayh' jēe' dsayh', ha- lä- ga-la' kih' dsa-jluuh' he'.

Ga'kwa' Pee' juu' hoo' na'hii' kih' Salomón

¹¹Ga-nää' apóstole ta' hoo' na'hii' kih' Salomón hi' dsa-jluuh' hi- ga'hlaa' he' sa' ga'tuy' jmeey' ko-jøh' kyaah' apóstole. Ha- koh' sa' ma' dsaa~

dsë' lä'jëë' hî' ga'kuh' jee' ja'. ¹² Ma' ga'jëë' Pee' ga'kuh' dsa' he', he'ja' ga'jäyh':

—¿He'la' dsaa' hoh' hnäh' dsa' Israel he' jëëh' jnääh' lä'na'? ¿Che' laah' hnäh' he' mi'te' jnääh' cha'ga'miuh' he'ja' ma'mi'hlää' jnääh' dsa'ñuuh' la' o che' laah' hnäh' cha'cha'miuh' be' kyaä' jnääh'? ¹³ Dio kyaä' Abraham, Dio kyaä' Isaac, Dio kyaä' Jacob, Dio kyaä' dsa' ma'gyuh' jnän' ga'jmäy' jøøh' jooy' Jesús hî' ga'ngëeh' hnäh' goo' Pilato. Hi' lä'koo' ma' ga'jah' Pilato ma' lääy', sa' ga'heeh' hnäh' kiyh'. ¹⁴ Hi' lluu' he', hî' sa' ää' ni' miuh' dsoo', sa' ga'tih' hoh' hnäh' he' ma' lääy'. Ga'tih' ga' hoh' hnäh' he' ga'ngüuh' hnäh' kih' Pilato he' ga'laa' jaa' hî' ää' dsoo'. ¹⁵ Ga'jngëeh' hnäh' hî' ga'jmää' jne', pero Dio ga'mi'jiyh' jee' kih' hî' na'juu'. Ja'ba' jnääh', jmee' jnääh' ju'dsoo' he' ga'lä'jiyh'. ¹⁶ Kih' he' ma'dsoo' dsë' jnääh' kih' Jesús, he'ja' ba' ma'hlaa' hî' la' hî' jëëh' hnäh' hi' kyuuh' hnih'. He' ma'dsoo' dsë' jne' gwa' kih' Jesús, he'ja' ba' ma'jä' kiyh' go'te' hî' jëëh' hnäh' cheh' la'.

¹⁷ 'Hnäh' dsa'goon~, ma' ba' jnä' he' sa' ga'lä'ngëeh' hnäh', he'ja' ba' ga'jmeeh' hnäh' lä'ja' kih' Jesús, hi' lä'ja' ga'jmeë' dsa'ta'ka'läh'. ¹⁸ Pero Dio ga'mi'te' lä'koo' ga'jäyh' jää'. Lä'jëë' hî' ga'ngëë' juu' kiyh', ga'jmeeyh' juu' ma'ra' he' jëë' ba' wi' Cristo kyaay'. ¹⁹ He'ja' jwahn', wa' lä'dsaa' hoh' hnäh' miuh', jëeh' hnäh' kyaah' Dio mah' dsa'che' dso'kye' kyah' hnäh'. Ja'ga' na' kwa' Dio jwë' dsa'toohn' lluu', ²⁰ hi' cheey' Jesucristo ka'läh', he' ba' hî' ma'ñuuh' hnäh' kih'

jää'. 21 Pero na', lä' ma-gya' ja-ba' Jesús gyuu^h ya'jwii' lä'jiih' lloo~ jmi' jmeeyh' lä'hmëe' lä'jê' he-cha- jmi-gyuu' la-. Ga'jmee' ba' Dio juu' ha-lä' le' jmi' ja-, jëeh' ga'chee' bih' hi- na-jngëe' kyaay' hi- ga'ngëe' juu' kiyh' llo'joo'. 22 Jëeh', Moisé ga'ngëe' juu' kih' dsa- ma-gyuh- jnän, ga'jäyh': "Jee' jnän' la- jmee' Dio ya-hëe' jaa- hi-ngëe' juu' kiyh' lä'koo- jmeen' la-. Ja- jmeeh- hnäh' he' lä'jê' he- jäh' hi- he'. 23 Lä'jêe' hi- sa-jmee' he' juu' kih' hi- he', mo'so' leey' kwaat- dsa- kyaä' Dio", ga'jah' Moisé.

24 Hi' ngoo' ba' Pee' kway' juu', ga'jäyh':

—Lä'jêe' hi- ga'ngëe' juu' kih' Dio jää', ga'jmeeyh' juu' ha-lä' jmee' Dio jmi' na'. Lä'ja- juu' ga'kwa' Samuel to-në' hi- ja-ba' lä'ja- la' juu' he- ga'kwa' hi- ya-nää' këe-. 25 Dsa- goo' ba' jne' hi- ga'ngëe' juu' kih' Dio, hi- ja-ba' he- jnä' jne' hmoooh' he- ga'jmee' Dio kyaah' dsa- ma-gyuh- jnän. Mi-dsooh- da' hoh' hnäh' ha-lä' ga'jah' Dio siiyh' Abraham: "Ta-la' kih' sa'ju- kyah', mi-jään- ga-lä'jêe' dsa- jmi-gyuu'." 26 He-ja- jwëehn- hnäh', lä' ma' ga-mi'jiih' Dio Joo', ga'cheey' jnä' jne' to-në' mah' mi-jäay' jne'. He- hnøoy' dsa-jeeh- lä'jaa- lä'jaa- jne' mah' mo'so' jmee' ga'jne' he- hlih'.

4

Ga'jäay' Pee' kyaah' Jwaa' cha'në' dsa-ta' Judiu

1 Cheh' ga' Pee' kyaah' Jwaa-, hlëeyh- dsa- ma' ga-lla-nää' jmi-dsa-, ga-lloo' dsa-jøøh' kyaä' poo- hi- ma'høø' gwah- hi- ga-lla-nää' saduceo ka-läh'.

2 Lã-jëë⁺ dsa⁻ he^ʼ sa⁺ ga⁻tih⁺ dsëy⁺ juu⁺ he⁻ ma⁺ kwa⁻ apóstol, jëëh^ʼ ma⁺ hlëëyh⁻ he⁻ lã⁻jiih⁺ dsa⁻ jee⁺ kih⁺ hi⁻ na⁻juu⁺, kih⁺ he⁻ ga⁻lã⁻jiih⁺ Jesús. 3 He⁻ja⁻ ga⁻saayh⁺ Pee⁺ kyaah⁺ Jwaa⁻. Koo⁻ ga⁻taayh⁻ neh⁻ñe⁺ ba⁺, kih⁺ he⁻ ga⁻hloo⁺. Ga⁻jnäyh⁺ neh⁻ñe⁺ ja⁻ jyoh⁺ jmi⁺. 4 Peer⁻ jwëë⁺ dsa⁻ ga⁻lã⁻dsoo⁺ dsë⁺ ma⁺ ga⁻nuuy⁺ juu⁺ kih⁺ Dio. Hña⁺ mil ga⁻të⁺ ma⁻la⁻ dsa⁻ñuu⁻h⁻ jmah⁺.

5 Ma⁺ ga⁻jnä⁺ jyoh⁺ jmi⁺, ga⁻kuh⁺ dsa⁻ta⁺ në⁻ta⁺ kih⁺, jee⁺ jwi⁻ Jerusalén ja⁻, kyaah⁺ dsa⁻gyuu^h, hi⁺ kyaah⁺ ta⁻jwoh⁺ kyaa⁺ ley. 6 Jee⁺ ja⁻ ma⁺ hää⁺ Aná hi⁻ ma⁺ laa⁺ jmi⁻dsa⁻ jøøh⁺, kyaah⁺ Caifá kyaah⁺ Jwaa⁻ kyaah⁺ Alejandro kyaah⁺ lã⁻jëë⁺ ga⁺ hi⁻ laa⁺ dsa⁻ kyaa⁺ jmi⁻dsa⁻ jøøh⁺ he⁺. 7 Hi⁻ he⁺ ga⁻jmeë⁺ mada⁻ ga⁻hwëë⁻ hi⁻ ma⁺ tääh⁺ neh⁻ñe⁺, mah⁺ ga⁻cheeyh⁻ tō⁺dsaah⁻ jee⁺ ma⁺ tääyh⁺ ja⁻, ga⁻ngiiy⁺ juu⁺ kiyh⁺:

—¿Hi⁻ kih⁺ hih⁻ he⁻ jmeeh⁻ hnäh⁺ lã⁻na⁻, hi⁻ kwa⁺ be⁺ kyah⁺ hnäh⁺?

8 He⁻ja⁻ ga⁻hlëëh⁺ Pee⁺ kyaah⁺ cha⁻miih⁻ be⁺ kih⁺ Jmi⁻lle⁺ Na⁻jngii⁺, ga⁻siiyh⁻:

—Hnäh⁺ hi⁻ laa⁺ dsa⁻ta⁺ dsa⁻gyuu^h kyaa⁺ dsa⁻ Israel, 9 ma⁻teeh⁺ hnäh⁺ jnääh⁺ kih⁺ he⁻ ma⁻jã⁺ kih⁺ jaa⁻ hi⁻ ma⁺ dsaah⁺, lla⁻kyaa^h jnääh⁺ jmi⁺ ha⁻ lã⁻ ma⁻hlaay⁺. 10 Hnøø⁺ lã⁻ngëëh⁺ hnäh⁺ kyaah⁺ lã⁻jëë⁺ ga⁺ dsa⁻ chaa⁻ hwa⁺ Israel la⁻, kyaah⁺ hih⁻ kih⁺ Jesucristo dsa⁻ chaa⁻ Nazaret ba⁺ ma⁻hlaa⁺ dsa⁻ hi⁻ ma⁺ jluuh⁺ la⁻. He⁺ ba⁺ Jesús hi⁻ ga⁻jngëëh⁻ hnäh⁺ dsøh⁺ hma⁻cru⁻, Dio ga⁻mi⁻jiiyh⁺ jee⁺ kih⁺ hi⁻ na⁻juu⁺. Kyaah⁺ be⁺ kih⁺ Jesús, cheh⁺ hi⁻ ma⁺ jluuh⁺ la⁻ cha⁻nëh⁺ hnäh⁺. 11 Jesús hi⁻ hlëëhn⁺ kih⁺ la⁻, laa⁺

lä'koh' mi'kuu' he- sa' ga'tih' hoh' hnäh', hnäh' hi- laa' lä'koo- të'hyah' kyaa' Dio. Hi- he' ga'jä' lä'koh' mi'kuu' he- kye- dsa- to-në' kih' koo- hne- juuh'. ¹² Sa' chaa- ga' jñah' jmi-gyuu' la- hi- lää' jne', jëeh' jaa- ba' he' hi- ga'kwaa' Dio hi- na-ngë' jwë' lää' jne'.

¹³ Ma' ga'jëe' lä'jëe' dsa-ta' he' ni' miih- sa' goh' Pee' kyaah' Jwaa', he-ja- ga'taayh' jëe- dsayh'. Jëeh', ñe- bih' apóstole he' ma' laay' dsa- wa' hi- cha- hi-, ni' sa' kyuyh- hwëh' ka-läh'. Hi' ga'lä'kyuy' he' ba' hi- he' ma' ga'näay' kyaah' Jesús. ¹⁴ Hi' ga'jëe' he- ma' cheh' dsa-ñuuh- hi- ma' jluuh' he' jee' kiyh' ja-, he-ja- sa' ga'la' ma' jäyh' sa' llu' he- ma-la' lä'ja-. ¹⁵ Mah' ga'jmee' dsa-ta' mada- he- ga'hwëe- apóstole he', ta'ko-jiih' ga'taayh' ga'llay' juu' kyaah' dsa-kyayh'. ¹⁶ Ma' jäyh':

—¿Ha- lä' llu' jmeen' kyaah' dsa-ñuuh- na-? Ma-ra- ju'dsoo' ga'jmeey' koo- he- juh-gaa- hi- lä'jëe' dsa- hi- chaa- Jerusalén la- ma-ñey-, he-ja- sa' le' jäh' jne' sa' dsoo'. ¹⁷ Lä'la- ba' wa' jmeen' mah' mo'so' lä'nuuh' ga' juu' la- jee' jwii- jnän`. Wa' juuhn' kiyh' mah' mo'so' hlëeh' gyih' ni- jaa- kih' Jesús.

¹⁸ He-ja- ga'tëeyh' Pee' ka-läh' kyaah' Jwaa- ta- në'ta' mah' ga'siiyh':

—Mo'so' hlëeh' ga' hnäh' kih' Jesús, ni' mo'so' mi'tëeh' ga' hnäh' dsa- juu' kiyh'.

¹⁹ He-ja- ga'jëeh- Pee' kyaah' Jwaa- juu' kiyh':

—Jmee' da' hnäh' huudsë- ha- lä' sooh' kyaa' jnääh' cha'në' Dio, ¿che' llu' ga' he- mi'te' jnääh'

kyah¹ hnäh' lla⁻ he⁻ míte` jnääh¹ kih¹ Dio? 20 Pero sa⁻ le' tu' jnääh¹ he⁻ kwa⁻ jnääh¹ juu' la⁻, lä'jē⁻ he⁻ ga'jēē' jnääh¹ kyaah¹ he⁻ ga'nuu' jnääh¹ —ga'jäyh'.

21 He⁻ja⁻ ga'jäh' dsa⁻ta':

—Ma⁻ñeh⁻ ba' hnäh' cher'mah¹ ga'nääh' ga' hnäh' kwah⁻ juu' na⁻.

Ja⁻ga' ga'lääy¹. Sa⁻ ga'jnøøyh¹ ha⁻ lä' jee' ma' jmeeh⁻ dsih', jēēh' lä'jēē⁻ ba' dsa⁻ ma' jmee' juuh⁻ kih¹ Dio kih¹ he⁻ ga'la¹ lä'ja⁻. 22 Jēēh', ga'la¹ koo⁻ he⁻ juh⁻ gaa⁻ kih¹ dsa⁻ hi⁻ ga'hlaa⁻ he' hi⁻ ma' hää' la⁻ ga'to'loo¹ ji⁻ñe⁻.

Ga'ng#øøh¹ jne' kih¹ Dio mah¹ hyoyh⁻ be'

23 Lä' ma' ga'laa⁻ apóstol he', ga'lla⁻nääy ka'läh' jee' ma' tääh' dsa⁻kyaayh', ja⁻ga' ga'jmeeyh¹ juu' ha⁻ lä' ga'jäh' jmi⁻dsa⁻ kaah' kyaah' dsa⁻gyuuh' he'. 24 Hi⁻ ma' ga'nuu' lä'jēē⁻ dsa⁻kyaayh', ga'taayh' ko⁻joh' lä'jēēy⁻ ga'chuuy' kyaah' Dio, ga'jäyh':

—Jaa⁻ hne⁻ ba' jmeeh⁻ hih⁻, hne⁻ he' Dio hi⁻ ga'jmeeh' gyuuh¹ hwa¹, ga'jmeeh' jmi⁻ñeēh⁻, hi⁻ ga'jmeeh' lä'jē⁻ he⁻ ga'cha⁻. 25 Hi⁻ hne⁻ ga'kwah' juu' lä'koo⁻ ga'hleēh' David hi⁻ ga'jmeē' ta'he' kyah¹ lä' ma' ga'hleēyh' lä'la⁻:

¿Hee⁻ ba' la¹ chi⁻jwaa⁻ dsa⁻ lä'kaa⁻ lä'juh¹ jmi⁻gyuu⁻?

Lä'kaa⁻ jee' jw#⁻, dsa⁻taayh' juu' kwee⁻ kyaah' huudse⁻ he⁻ sa'jmää¹ ta'.

26 Dsa⁻kuh¹ lä'jēē⁻ dsa⁻ta' kaah', mah¹ jmeey¹ ko⁻joh' kyaah' dsa⁻kyaayh', hnooyh⁻ ha⁻ lä' jee' lla⁻dsēy⁻ Dio kyaah' Cristo hi⁻ na⁻lleeh' kyaay¹, ga'jäh' David.

27 Hi⁺ ma⁻ra⁺ he⁻ ga⁻la⁺ ba⁺ he⁻ ja⁻ jee⁺ jwii⁻ la⁻, ga⁻kuh⁺ Herode kyaah⁺ Poncio Pilato kyaah⁺ dsa⁻ hi⁻ sa⁻ laa⁺ judiu hi⁻ kyaah⁺ dsa⁻ judiu. Ga⁻hnooy⁺ juu⁺ kih⁺ Jesús, gyuu⁻ hi⁻ na⁻jngëe⁺ kyaah⁺ hi⁻ ga⁻hñaah⁺. 28 Kyaah⁺ be⁺ kyah⁺ hi⁻ kyaah⁺ huu⁺dsë⁻ kyah⁺ ma⁻na⁻la⁻ juu⁺ jãã⁺ ha⁻ lä⁺ le⁺ kih⁺ Jesús hi⁻ ja⁻ba⁺ lä⁺ja⁻ ga⁻jmeë⁺ dsa⁻ he⁺ kiyh⁺. 29 Jëe⁻ da⁺ Dsa⁻jøøh⁺ kyaan⁺ ha⁻ lä⁺ jøøh⁺ dsa⁻ jnääh⁺ na⁺. Kwa⁺ be⁺ kyaa⁺ jnääh⁺ hi⁻ jmeë⁺ ta⁺he⁺ kyah⁺ mah⁺ sa⁻ lä⁺gah⁺ jnääh⁺ hlëeh⁺ jnääh⁺ dsa⁻ kyaah⁺ juu⁺ kyah⁺. 30 Hii⁺ gooh⁻ në⁺ kih⁺ hi⁻ dsaah⁺ mah⁺ hläay⁺ hi⁻ kwa⁺ be⁺ kyaa⁺ jnääh⁺ mah⁺ jmeë⁺ jnääh⁺ cha⁻miih⁻ he⁻ juh⁻ gaa⁻ kyaah⁺ be⁺ kih⁺ Jesús gyuu⁻ kyaah⁺ hi⁻ na⁻jngëe⁺ —ga⁻jäh⁺ apóstol he⁺.

31 Ma⁺ ga⁻dsaa⁺ ga⁻hlëeyh⁺ kyaah⁺ Dio ga⁻jeh⁺ hwa⁺ jee⁺ ma⁺ täayh⁺ ja⁻, lä⁻chah⁺ ja⁻ ga⁻taayh⁺ na⁻kah⁺ bih⁺ Jmi⁻lle⁺ Na⁻jngii⁺, hi⁻ ga⁻nää⁺ bih⁺ kway⁺ juu⁺ kih⁺ Dio, ni⁻ miih⁻ sa⁻ goyh⁺.

Ga⁻kwa⁺ øøh⁺ jne⁺ be⁺ kih⁺ hi⁻ lla⁻kyaa⁺

32 Lä⁻jëë⁺ dsa⁻ hi⁻ ga⁻lä⁺ dsoo⁺ dsë⁺ kih⁺ Dio, koo⁻ nëe⁺ ba⁺ ma⁺ la⁺ huu⁺dsë⁻ kiyh⁺, ni⁻ jaa⁻ sa⁻ ma⁺ jmeë⁺ kih⁺ lä⁻jë⁻ he⁻ ma⁺ cha⁻ kiyh⁺, ga⁻jmeey⁺ kwaat⁺ la⁺ kih⁺ lä⁻jëë⁺ ba⁺. 33 Kyaah⁺ cha⁻miih⁻ be⁺, ga⁻lä⁺jëë⁺ apóstole ga⁻jmeey⁺ ju⁺dsoo⁺ he⁻ ga⁻lä⁺jiih⁺ Jesús Dsa⁻jøøh⁺ jnän⁺. Hi⁻ Dio ga⁻mi⁻jøø⁺ cha⁻miih⁻ kih⁺ lä⁻jëë⁺ dsa⁻ he⁺. 34 Jee⁺ kih⁺ dsa⁻ he⁺ ni⁻ jaa⁻ sa⁻ ma⁺ jmeë⁺ wëë⁺ kih⁺. Jëeh⁺ ma⁺ chaa⁻ øøh⁺ jne⁺ hi⁻ ma⁺ høø⁺ hwa⁺, hi⁻ ma⁺ høø⁺ hne⁺, ga⁻hniiy⁺ he⁻ ja⁻ mah⁺ ma⁺ dsa⁻kay⁻ kuu⁺ he⁻ ma⁺ liyh⁺ ja⁻, 35 ma⁺ dsa⁻kwëeyh⁺ apóstole. Hi⁻ apóstole he⁺ ma⁺ ti⁻ ma⁺ llooh⁺ kuu⁺ ja⁻ kih⁺ lä⁺jaa⁻ lä⁺jaa⁻ hi⁻ lla⁻kyaa⁺.

36 Lã⁻ja⁻ ga⁻jmee^ʻ José. Pero apóstole he^ʻ ga⁻mi⁻chee⁻ dsih^ʻ Bernabé. Jmii⁻ kiyh^ʻ hnøø^ʻ jäh^ˆ: hi⁻ kwa⁻ be^ʻ kih^ʻ dsa⁻. Ma^ʻ laay^ʻ sa⁻ju⁻ kih^ʻ Leví. Jee^ʻ ga⁻lä⁻chaa⁻ Bernabé chee⁻ Chipre, hwa^ʻ he⁻ hä^ʻ jee^ʻ jmi⁻ñeeh⁻. 37 Hi⁻ he^ʻ ma^ʻ høø⁻ koo⁻ jwi^ʻ hwa^ʻ hi⁻ ga⁻hniy^ʻ. Kuu^ʻ he⁻ ga⁻liyh^ʻ ja⁻, na⁻kay⁻ kih^ʻ apóstole.

5

Ga⁻juu^ʻ Ananía kyaah^ʻ mëy^ʻ Safira

1 Che^ʻ kyuuh[˜] ha⁻ lä⁻ ga⁻jmee^ʻ jaa⁻ hi⁻ ma^ʻ chee⁻ Ananía kyaah^ʻ mëy^ʻ hi⁻ chee⁻ Safira. Dsa⁻ he^ʻ, ga⁻hni^ʻ koo⁻ jwi^ʻ hwa^ʻ kih^ʻ ka⁻läh^ʻ.

2 Ga⁻taayh^ʻ juu^ʻ kwee⁻ kyaah^ʻ mëy^ʻ ha⁻ lä⁻ juuy^ʻ mah^ʻ hmäy^ʻ to⁻dsaah[˘] kuu^ʻ he⁻ ga⁻hniy^ʻ hwa^ʻ ja⁻. He⁻ ja⁻ na⁻kay⁻ to⁻dsaah[˘] ba^ʻ kuu^ʻ ja⁻ kih^ʻ apóstole. (Ga⁻jmeey^ʻ lä⁻koh^ʻ he⁻ ga⁻kwëy^ʻ lä⁻jë⁻ ba^ʻ.)

3 He⁻ ja⁻ ga⁻jäh^ʻ Pee^ʻ siyh^ˆ:

—Ananía, ¿ha⁻ lä⁻ ma⁻he[˜] Tana^ʻ neh^ˆ tuh⁻hoh^ʻ ma⁻juuh^ʻ kih^ʻ Jmi⁻lle^ʻ Na⁻jngii^ʻ, he⁻ ma⁻hmäh^ʻ to⁻dsaah[˘] kuu^ʻ he⁻ ma⁻hni^ʻ hwa^ʻ kyah^ʻ? 4 ¿Ja^ʻ he⁻ kyah^ʻ ba^ʻ hne⁻ ma^ʻ la^ʻ hwa^ʻ ja⁻ ta⁻ko⁻jiih^ʻ sa⁻ ma⁻hni^ʻ? Hi^ˆ ma^ʻ ga⁻hni^ʻ hwa^ʻ ja⁻, ¿ja^ʻ he⁻ kyah^ʻ ba^ʻ hne⁻ kuu^ʻ he⁻ ga⁻lëh^ʻ kih^ʻ hwa^ʻ ja⁻? ¿He⁻ la^ʻ ma⁻ja⁻ huu⁻dsë⁻ hliih^ʻ he⁻ ma⁻jmeeh^ʻ lä⁻na⁻? Ja⁻ he^ʻ dsa⁻ na⁻ hi⁻ ma⁻juuh^ʻ kih^ʻ, kih^ʻ Dio ba^ʻ na⁻ ma⁻juuh^ʻ.

5 Ma^ʻ ga⁻nuu^ʻ Ananía juu^ʻ ja⁻, ga⁻tayh^ʻ hwa^ʻ, ga⁻juuy^ʻ go⁻te⁻. Peer⁻ ga⁻lä⁻goo⁻ dsë⁻ lä⁻jë⁻ dsa⁻ ma^ʻ ga⁻nuuy^ʻ he⁻ ga⁻la^ʻ lä⁻ja⁻. 6 Chih⁻ hi⁻ ma^ʻ

tāäh' jee' ja-, ga-bääh- Ananía ko-o hmiih-, mah' ga-jääh' na'haay'.

7 Ga-lä-hii' ko-o hnë- hor~, ja-ga' ma' ga-lloo' mëy' jee' ma' tāäh' apóstole, ni' sa' ñey- he- na- ma-la'. 8 He-ja- ga-jäh' Pee':

—Chiih' jnä', ¿che' ko-ja- jiih' ga-këë' hwa' kyah' hnäh' he- ga-hniih' hnäh'?

He-ja- ga-jäh' dsa-më' he':

—Ja-ba' ko-ja- ga-këë'.

9 Mah' ga-jäh' Pee' siih- dsa-më' he':

—¿Ha- lä- ma-taah' hnäh' juu' kwee- ma-juuh' hnäh' kih' Jmi-lle' kih' Dsa-jøøh' jnän, laah' hnäh' sa' cha- he- le'? Jëë' da' hi- tāäh' ho'haah' na-, hi- ma-ya-nää' ma-na'haa' dsa-ñuuh- kyaah'. Ja-ba' lä-na- dsa-nääh' dsa-jääh' hne- ka-läh'.

10 Hi- lä- chah' ja- ga-tah' dsa-më' he' cha'në' Pee', ga-juuy'. Hi- chah' ba' ga-lla-nää' chih-ñuuh- he' jee' ma' kyaa' dsa-më' he' hi- ga-jëëy' ma-na-juuy'. He-ja- ga-jääh' na'haay' ja-ba' koo' kih' dsa-ñuuh- kyaay'. 11 He-ja- ga-lä-goo' jwërte dsë' lä-jëë- hi- ga-heeh- juu' kih' Dio hi- lä-jëë- ga-jñah' hi- ga-nuu' juu' ja-, ga-lä-goo- dsëy' ka-läh'.

12 Peer- cha-miih- he- juh-gaa- ma' jmeë- apóstol jee' jwii- ja-. Hi- lä-jëë- hi- ga-heeh- juu' kih' Dio ga-jmeë' ko-jøh' kyaayh' jee' la' hoo' na'hii' kih' Salomón. 13 Ga-tih' ba' dsë' dsa- ha- lä- ma' jmeë- hi- ga-heeh- juu' kih' Dio, pero sa' ga-tuu- dsëy' ma' jmeey- ko-jøh' kyaayh'.

14 Ma-ke- lä-ja- ga-la', ma-ra- he- ga-lä-jwëë' ga-dsa- hi- ga-lä-dsoo' dsë' kih' Dio, jwëë' dsa-ñuuh- hi- lä-ja- dsa-më' ka-läh'. 15 He-ja- ma' dsa-jääh' dsa-dsaah' kyaay' na-kyaay' në' jii' cha'hoo' jwë'

jee' ma' dsa-ṅgēē' Pee', ma' laay' ha- ga- che-
 tēy' miih- hih' kih' Pee' wa'ra- ga- ṅgēy' jee' ja- .
 16 Hi' ma' go- nää' hi- chaa- jwi- he- tääh' jäh- kih'
 Jerusalén jääy' dsa- dsaah' kyaay', hi' ma' jääy'
 dsa- hi- kye- jmi- lle' hlih'. Lä' jēē- hi- he' ma'
 dsa- jā' kih'.

Koo- ka-läh' ga- saayh' apóstole he'

17 Peer- ga- lä- lleē' jmi- dsa- jøøh' hi- lä- ja- dsa-
 saduceo hi- laa' dsa- kyaayh'. 18 He- ja- ga- saayh'
 apóstole he', ga- taayh- neh- ñe'. 19 Pero hwē' ja- ,
 ga- lloo' jaa- ángel kya' Dio, ga- näy' hoo' neh- ñe'
 mah' ga- hwēy' apóstol he', ga- siyh- :

20 —Go- nää' hnäh' ka- läh', hi- na- cheh' ba'
 hnäh' hoo' na- hii' kih' gwah- oo', ja- kwah- hnäh'
 juu' na- hñaa' lä- jēē- ha- lä- jmee' Dio chaa- dsa-
 ta- la- kih' Jesús.

21 Ga- mi- te' bih' lä- koh' ga- nuuy'. Tiih- ga' ma'
 ga- jnä', ga- näy' ta- hoo' na- hii' kih' gwah- ja- ,
 ga- taayh- mi- tēy- dsa- .

Ta- ko- jiih' ja- , jmi- dsa- jøøh' kyaah'
 dsa- kyaayh' ga- lla- näy' nē- ta' kiyh', mah'
 ga- jøøyh- lä- jēē- dsa- ta' hi- lä- jēē- dsa- gyuh'
 hi- na- hñaa' kya' dsa- Israel hi- ga- jmeey' mada-
 he- dsa- kyaay' hi- tääh' neh- ñe'. 22 Ma' ga- lla- nää'
 poo- neh- ñe' sa- chaa- apóstol he' mo- tääh'.
 He- ja- ga- näy' na- jmeeyh' juu' kih' dsa- ta', 23 ma'
 jäh' :

—Ma- ra- ju- dsoo', ma' ga- lla- nøø' jnääh' jee'
 chih' neh- ñe', na- jnä- ba' llu', tääh' ba' hi- høø-
 neh- ñe'. Pero ma' ga- nä- jnääh' hoo' neh- ñe' ja- , sa-
 chaa- ni- jaa- —ga- jäh'.

24 Ma' ga'nuu' jmi-dsa- jøøh' kyaah' juu' poo-, kyaah' lä'jēē' ga' jmi-dsa- kaah', he-ja- ga'taayh' jmeey' to' dsēy' ha- jiih' lla-nää' apóstole he' kyaah' juu' ja-. 25 Hor~ ja- ga'lloo' jaa- dsa- hi- kye- juu':

—Hi- ga'tääh' hnäh' neh' ñe', hii- tääh' ka-läh' hoo' na'hii' kih' gwah- hlēēyh~ dsa- —ga-jäyh'.

26 He-ja- ngoo' juu' poo- kyaah' dsa- kyaay' na'teey- ka-läh' apóstol he', kyaah' juu' llu' ba'. Sa- ga-kaayh', kih' he- goyh- te' dsa- kuu' kiyh'.

27 Ma' ga'lla-näay' nē'ta', na'jää- dsih' cha'nē' dsa-ta', he-ja- ga-jäh' jmi-dsa- jøøh' siiyh' apóstole he':

28 —Ja' ga'chiih' jnääh' hnäh' ma'ja-, mo-to- hlēēh' ga' hnäh' dsa- juu' kih' Jesús? Pero he- ma-jmeeh' hnäh', lä- ga-dsa' jee' jwii- Jerusalén la-, ma-mi-tēēh' hnäh' dsa-, nuuh- kyah' hnäh', hnooh- hnäh' bääh' jnääh' he- ga'juu' dsa-ñuuh- he'.

29 He-ja- ga'jeeh- Pee' juu' kih' dsa- he' ko-jøh' kyaah' jñah' apóstole, ga-jäyh':

—Jmee' bii' he- mi'te' jne' kih' Dio ba', lä'koh' ga' he- mi'te' jne' kih' dsa- jmi-gyuu-. 30 Dio kyaa' dsa- ma-gyuh- jnän' ga-mi-jiyh' Jesús hi- ga'jngēēh' hnäh' na-taa' dsöh' hma-cru-. 31 Hi- he' na- ga'llaa' Dio Jøøh' jwoo' ra-lluu' kiyh', ga'jmäay' dsa-ta' hi- ga'hñaa' läay' dsa-. Lä-ja- ga'näy' jwē' kih' dsa- Israel, mah' dsa-jeeyh~ kyaah' Dio hi- lä-ja- dsa-che' dso'kye- kiyh'. 32 He-ja- jmee' jnääh' dsoo' kih' juu' la-. Hi- lä'kye- Jmi-llē' Na-jngii' jmee' dsoo' ka-läh', ja-ba' he- ga-kwēēh' Dio lä-jēē' hi- nuuh' kiyh'.

³³ Lã ma' ga'nuu' dsa-ta' he', ga'ya'jëe' dsëy' cha-miìh-, hnøoy' ma' jngëëyh' apóstol he'. ³⁴ Pero jee' kih' dsa-ta' he' ma' hää' jaa- fariseo hi- ma' chee- Gamaliel. Hi- he' ma' laa' jaa- ta-jwoh' kyaa' ley hi- lä'jëe- ba' dsa- ma' jmääy~ jøøh'. Ga'noo- ta-jwoh' he' mah' ga'jmeey' mada- he- ga'hwëe- apóstole kō-hwëe'. ³⁵ Mah' ga'jäyh':

—Jëe- da' hnäh' dsa-ta', dsa-goon~ hi- chaa- Israel la-. Leeh- hnäh' hee- na- jmeeh' hnäh' kih' dsa- na-. ³⁶ Mi-dsooh- da' hoh' hnäh' ha- lä- ga-la' jee' jnän' jää'. Ya'hëe' jaa- dsa-goo~ jne' hi- ma' chee- Teuda. Ga'jmääy' hñiiy' jøøh'. Koo- kyë' hña-laa' dsa- hi- ga'kuh' kyaayh'. Pero ga'juu' dsa- he', hi- lä'jëe- hi- ma' nuuh' kiyh' ga'sa' ga'jñee'. Jee' ja- ga'dsaa' juu' kiyh'. ³⁷ Ma-ngëe' he- ja-, jii- he- ga'sooh' censo, ya'hëe' Juda dsa- galileo. Lã-ja- jwëe' dsa- ga'jøøh- hi- he' hi- ja-ba' lä-ja- ga'juuy' hi- lä'jëe- dsa- kyaay' ga'sa' ga'jñee' ka-läh'. ³⁸ He-ja- jwëehn~ hnäh' tøø' dsa- na-, wa' lla-näay' kiyh'. Cher'mah' nuuh' he- kyey- na-, la' huudse- kih' dsa- ta'jmah', o cher'mah' hñii' bih' jmeey- lä-na-, llaa' ba' juu' na-. ³⁹ Pero cher'mah' la' kih' Dio juu' he- kway- na-, sa- lä-këh' hnäh' jmii' heeh' hnäh'. Leeh- hnäh', le' ga-che- lla-dsëeh- hnäh' kih' Dio —ga'jäh' Gamaliel siiyh' dsa-ta' he'.

⁴⁰ Ga'heeh- ba' dsa-ta' he' juu' he- ga'hleeh' Gamaliel ja-. Ja-ga' ga'tëey- ka-läh' apóstole he', ga'kway' kih' hi- ga'juuyh' kih' mah' mo-so- hlëeh' gyih' kih' Jesús. Ja-ga' ga'tøøy'. ⁴¹ Ma' ga'hwëe- apóstole cha'në' dsa-ta' he', ma' chaa- bih' llu'. Jëe-

ba' dsëy' kih' he- ga' kwa' Dio jwë' he- ga' jëëy' wi' kwaat' kih' Jesús. ⁴² Lä' jë' jmi' ba' sa' ma' tãy' mi- t'ëëy' dsa- hi' kway' juu' kih' Jesús hi- jäyh' laa' Cristo. Lä' ja- ma' jmeey' hoo' na' hii' kih' gwah' hi' cha'neh' kih' dsa- ka- läh'.

6

Ga' hñaa'y' gyeë' dsa- hi- jmee' be' kih' apóstole

¹ Jmi' ja- ga- lä' jwëë' ga' hi- ga- heeh- kih' Jesús. Ma' ja- ga- soo- juu' jee' ti- llooyh- he- kuh- dsa- koo- jmi' koo- jmi'. Ga- lä' hnee' hi- ma' hlëeh' griego kyaah' hi- ma' hlëeh' hebreo, kih' he- sa- na- kah' kwee- wi' he- ga- hyoh' dsa- më' hni' hi- hlëeh' griego lä' koh' te' he- ga- hyoh' hi- ma' hlëeh' hebreo. ² He- ja- lä' jëë' gya' tuu' apóstole he' ga- jøøyh- lä' jëë' hi- ma- heeh- juu' kih' Dio mah' ga- taayh' juu', ga- jäyh'.

—Sa' sooh- kya' jnääh' he- tã' jnääh' kwa- jnääh' juu' kih' Dio mah' ti' llooh' jnääh' he- kuh- dsa-. ³ He- ja- jwëëhn- hnäh' øøhn', lee' hnäh' gyeë' dsa- hi- hii' juu' kih' jmee' he- llu' jmah', dsa- hi- ngëë' hi- ma- hyoh- cha- miih- be' kih' Jmi- lle' Na- jngii'. Hi- he' ba' dsa- he' goo- ta' la-. ⁴ Jnääh' ga- nøø' ba' jnääh' ngii' jnääh' kih' Dio hi' kwa' jnääh' juu' kiyh' ka- läh'.

⁵ Ga- jä' ba' kwee- juu' kih' ga- lä' jëë' dsa- he'. He- ja- ga- hñaa'y' Esteban hi- ma' dsöö' dsë' cha- miih- kih' Dio hi- ma' kyey- cha- miih- be' kih' Jmi- lle' Na- jngii'. Hi- ga- hñaa'y' Felipe kyaah' Prócoro, kyaah' Nicanor, kyaah' Timón, kyaah' Parmeno, kyaayh' Nicolás dsa- cha- Antioquía.

Nicolá he' sa' ma' laay' judiu pero ga'ngëey' hñiiy' mah' leey' koo' ba' kyaayh'. 6 Lã'jëë' hi' he', na'jääy' cha'në' apóstole. Hi' lä'chah' ja' ga'kye' apóstole goo' në' kiyh', ga'ngiiy' kih' Dio mah' hääy'.

7 Lã'ja' ga'na' jwë' kiyh' he' kway' cha'ga'miih' juu' kih' Dio. Hi' ga'lã'jwëë' ga' dsa' hi' ga'heeh' jee' jwii' Jerusalén hi' jwëë' hi' ma' laa' jmi' dsa' ga'lã' dsoo' dsëy' juu' kih' Dio.

Ga'saayh' Esteban

8 Peer' jnaah' llu' dsë' Esteban hi' kyaah' be' kih' Dio ga'jmeey' cha'miih' he' juh'gaa' jee' jwii' ja'. 9 Koo' gwah' mäh' jee' dsa'ñee' judiu, jee' ja' ma' tääh' koo' nää' dsa' hi' chee' Libertados. Hi' ma' tääh' hi' ya'nää' jwii' Cirene kyaah' jwii' Alejandria hi' lä'kye' hi' chaa' hwa' Cilicia hi' Asia. Hi' he' na' ga'lã'hnee' kyaah' Esteban. 10 Pero sa' ga'liyh' kyaah' Esteban, kih' he' ma' hlëeyh' kyaah' cha'miih' huu'dsë' llu' hi' ma' hlëeyh' lä'koo' kwa' Jmi'lle' Na'jngii'. 11 Ma' sa' ga'lih' dsa' he', he'ja' ga'laay' dsa' hi' ga'jmeey' juu' ta'juu':

—Ma'nuu' jnääh' ma'mi'kwah' Esteban Moisé hi' ma'mi'kwayh' Dio ka'läh'.

12 Lã'jwë' ja', ga'tooyh' je' dsë' hi' chaa' Jerusalén ja', lä'kye' kih' dsa'gyuu' kyaah' ta'jwoh' kyaa' ley. He'ja', lä'chah' ja' ga'näay' na'chaayh' Esteban mah' na'jääy' në'ta'. 13 Hi' ga'kwaay' dsa' hi' ga'jmeey' juu' ta'juu' në'ta' ja'. Hi' he' na' ga'jäh':

—Dsa-ñuuh- la- sa- tuy- mi-kwayh¹ gwah-
na-jngih¹ na- hi- mi-kwayh¹ ley ka-läh¹. ¹⁴ Ma-nuu-
jnääh¹ ma-jäyh¹, Jesús dsa- Nazaret heey¹ jee¹ la-
jnän¹, hi- mi-siyy¹ lä-jë- lä- nøø¹ jnän¹ he- ga-lla¹
Moisé.

¹⁵ Ma' ga-jëe¹ lä-jëe¹ dsa-ta¹ hi- ma' tääh¹ në'ta¹
ja-, jee' cheh¹ Esteban, ga-jëey¹ nëy¹, la' lä-koh¹ në
jaa- ángel.

7

Ga-kwa' Esteban ju'dsoo' kih'

¹ He-ja- ga-jäh¹ jmi-dsa- jøøh¹ he¹ siyh¹:

—¿Che' dsoo' juu' he- hñi- dsa- kyah'?

² Hi- ga-jäh¹ Esteban:

—Dsa-ñuuh- øøhn¹, dsa- ma-kaah¹ kyaan¹, nuu-
da' hnäh¹. Dio hi- gya¹ gyuu¹ ga-mi-jnäy- hñiyy¹
kih¹ tää- jnän¹ Abraham lä- ma' ga-gyay- hwa¹
Mesopotamia, ja-ga' dsooy¹ ta- Haran. ³ He-ja-
ga-jäh¹ Dio siih¹ Abraham: “Ya-hëe¹ gooh¹, wa-
jä¹ ba' hi- chaa- kyah¹ mah¹ gwa- ta- hwa¹ he-
kwëehn¹ hne-.” ⁴ Ja-ga' ya-hëe¹ Abraham hwa¹
jee' ma' tääh¹ dsa- caldeo, ngooy¹ na-gyay- hwa¹
Haran. Ma-ngëe¹ ma-juu¹ jmii- Abraham, ja-ga'
ga-chee¹ Dio Abraham ta- hwa¹ la-, jee' tøøh¹ jne¹
na'. ⁵ Pero sa- ga-kwa' Dio he- la' juu' he- ma'
hyoh¹ Abraham, ni- jee' ma' jmeey¹ hne¹ kiyh¹ sa-
ga-hyoyh¹. Hwa¹ la- ga-bääh- Dio hñi¹ ma' kwëeyh¹
Abraham kyaah¹ lä-jëe¹ dsa- kyaay¹ hi- ja-ga'
ga-lä-chaa¹. Pero sa- ga' ma-chaa- jooy¹ ma'ja-.
⁶ Ga-jäh¹ Dio siih¹ Abraham: “Dsa- kyaah¹ hi-
ja-ga' lä-chaa-, dsa-näy¹ dsa-taayh¹ jyoh¹ hwa¹

goo' dsa- hi- chaa- uu'. Jee' ja- jmaah- dsih' ta' la- te- dese' hi- jmeeh- dsih' la- jiih' te' kye' hña-loo' ji- ñe-. 7 Pero ma-ra- he- lla- ba' jna' ta' kih' hi- jmeeh- dsa- kyaah'. Ma-ngeë' he- ja-, hwëë- dsa- kyaah' hwa' Egipto, ya-hnääh- jna' jee' la-." 8 Ja-ga' ga-jmee' Dio hmooh' kyaah' Abraham, ga-jmeey' mada- he- uu- jmi-ngo' kiyh'. Ma-ngeë' he- ja-, ga-la' chaa- Isaac joo' Abraham. Ma' ga-hya- Isaac jña' jmi-, ga-wih' jmi-ngo' kiyh'. Hi- la- ja- ga-jmee' Isaac kih' jooy' Jacob, hi- ja- ba' la- ja- ga-jmee' Jacob kih' la- jëë- gya-tuu' jooy' dsa- ma-gyuh- jnan'.

9 'Hi- la- jëë- joo' Jacob he' ga-la' wi' dsëy' kyaah' José øoyh-. Ga-hnäëy' José kih' dsa- hi- ga-nää' ta' Egipto, mah' dsa-jmeey' ta' la- jmi' la- je-. Pero Dio sa- ga-tu' kiyh', 10 ga-läy' José kih' la- jë- nëe' he- wi' he- ma' jëëy-, hi- ga-kwëëyh' cha-miuh- huudse- llu' hi- ga-jmeey' ga-jäy' llu' cha-në Faraón, rey kyaa' dsa- Egipto. He-ja- ga-tih' dsë' rey he', ga-tooyh- goo- José he- ga-jmeey' hih' kih' la- jëë- dsa- Egipto hi- la- kye- ta' he- cha- cha'neh- kih' rey he', ga-he' gooy-.

11 'Pero ma-ngeë' he- ja-, ga-jëë' dsa- hoo' la- kaa- hwa' Egipto hi- la- ja- la- ga-të' Canaán la- ka-läh'. Cha-miuh- wi' ga-jëëy', kih' he- sa- ga-jna' he- ma' kuh' dsa- ma-gyuh- jnan'. 12 Lä- ma' ga-nuu' Jacob he- ma' hñi' dsa- trigo hwa' Egipto, ga-cheey' jooy' ta' Egipto ja-. He- ja- la- to-në' he- na-nää' dsa- ma-gyuh- jnan' jee' ja-. 13 Lä- ma' ga-të' to' jiih- he- na-näy' ta' Egipto ja-, ja-ga' ga-mi-jnäa- José hñii' he- laay' øoyh- dsa-

he'. Lã-jwë' ja- ga-lã-kyuu- Faraón lã-jëë- dsa-
 kyaa- José. ¹⁴ Hi- ga-chee- José juu- he- dsa-nãä-
 lã-jëë- hi- chaa- kiyh- kyaah- jmiy- Jacob ta-
 Egipto. Koo- nãä- dsa- he- tee- to-lo-gyaa- dsë-
 gyii-hñaä'. ¹⁵ He- ja- ngoo- Jacob ta- Egipto. Jee- ja-
 ga-lloo- jmi- ga-juuy- hi- lã-ja- ga-juu- lã-jëë- jooy'.
¹⁶ Jee- lã-jëë- hi- he- na-haay- ta- hwa- Siquem, koo-
 jwi- hwa- jee- ga-la- Abraham kih- jo- Hemor lã-
 kyee- mah- haay- hli- kyaay-.

¹⁷ 'Lã- ma- ngoo- ga-dsëë- jmi- he- ga-bãäh-
 Dio hñii- kyaah- Abraham, ga-lã-jwëë' jwërte dsa-
 kyaay- hwa- Egipto ja-. ¹⁸ Jmi- ja- ya-hëë- jñah- rey
 hwa- Egipto hi- sa- dsooh- dsë- kih- José. ¹⁹ Rey he-
 ma- kyuyh- ha- lã- ma- jmeey- kih- dsa- ma- gyuh-
 jnän, ga- jmeeyh- dsa- jnän- cha-miih-. Lã- jiih-
 ga- jmeey- hih- he- juu- lã-jëë- gyuu- ñuuh- kyaay-
 mah- mo-so- lã-jwëë' gyih-. ²⁰ Jmi- ja- ga-lã- chaa-
 Moisé. Cha-miih- ga-tih- dsë- Dio gyuu- Moisé he'.
 Uu- sih- ba- ga-lih- cho- jmiy- ga-hmäay- gyuu- he-
 cha-neh- kiyh-. ²¹ Ja- ga- ga-lleey- ka'hne- jee- ma-
 hii- goo- juuy'. Pero ma- ga-jëë- jo-mii- rey gyuu-
 he', ga-tëey- hi- ga-mi-kwaay- lã-koo- jooy- ba'.
²² Jee- ja- ga-lã-tëë- Moisé lã-jë- he- ma- kyuyh-
 dsa- Egipto. Lã-jë- juu- kiyh- ma- la- kyaah- be- hi-
 lã-jë- ta- kiyh- ma- go-hii- llu'.

²³ 'Ma- ga-hya- Moisé to'loo- ji-ñe-, ja- dsëy-
 dsa-jëëy- dsa- Israel dsa-gooy'. ²⁴ Ma- ga-llooy-
 jee- tääh- dsa- Israel he', ga-jëëy- dsa- Egipto ma-
 kway- kih- jaa- dsa- Israel. Lã- chah- ja- ga-läay-
 øøyh- he- mah- ga-jnguyh- kih- dsa- Egipto. ²⁵ "Na-
 ba- lã-ngëë- dsa-goon-, Dio läay- ta-la- ki- jnä-

ba”, laa’ Moisé. Pero sa’ ga’tah’ dsé’ øøyh’ he-
 ja-. ²⁶ Ma’ ga’jnä’ jyoh’ jmii’, ga’jee’ Moisé uu’
 dsa-gooy’ hi- ma’ tääh’ tee~. Ma’ hnøø’ Moisé ma’
 laa’ hnii-, he-ja- ga’jäyh’: “¿He-la’ jmeeh- hnäh’
 lä-na-? ¿Ja’ øøh’ ba’ hnäh’ na-, mah’ tääh’ hnäh’
 tee’h?” ²⁷ Dsa- hi- ma’ kwa’ kih’ dsa-kyaayh’ he’
 ga-hløøyh’ kih’ Moisé mah’ ga-siiyh’: “Sa’ chaa-
 hi- ma-hñaa’ hne- mah’ jmääh’ hñaa’ dsa-ta’,
 jmääh’ hñaa’ jwëe- he- llah’ ta’ kyaa’ jnääh’.
²⁸ ¿Che’ hnooh- jngëeh’ jnä’ lä- ga’jngëeh’ dsa-
 Egipto lloo’?” ²⁹ Ma’ ga-nuu’ Moisé juu’ ja-
 ga-kyuu’, na’gyay- ta’ hwa’ Madián, laay’ jaa-
 dsa- chaa- uu’ ba’. Jee’ ja- ga-lä’ chaa’ uu’ jooy’.

³⁰ ‘Ma-ngëe’ to’loo’ ji-ñe- gya’ Moisé hwa’
 kii- ja-, ma’ ga-lä’ jnääh’ jaa- ángel ta’ cha’ney’
 jee’ ma’ koo- koo- chaah’ toq’ në’ moh’ Sinai.
³¹ Peer’ ga-lä’ dsaa- dsé’ Moisé ma’ ga’jëey’ he- ja-
 mah’ ngooy’ na’jëey- chuh-. Ja-ga’ llooy- chuh-,
 ga-nuuy’ ga-hlëeh’ Dio kyaayh’: ³² “Jnä’ laan’ Dio
 kyaa’ dsa- ma-gyuh- kyaah’. Laan’ Dio kyaa’
 Abraham, laan’ Dio kyaa’ Isaac, hi’ Dio kyaa’
 Jacob.” Peer’ ga-jlää’ Moisé kih’ he- goyh-, mo-so-
 ga-tuu- dsëy’ ma’ jëey’. ³³ He-ja- ga-jäh’ Dio siiyh’:
 “Jñuuh’ loo- he- hä’ tiih’ na-. Jëeh’, jee’ cheh’ na-,
 la’ na-jngii’. ³⁴ Man’ kwee- jëe~ wii’ dsa- kyaan-
 hi- tääh’ hwa’ Egipto. Ma-nuun’ ki-hooyh~, he-ja-
 ma-jñaan’ mah’ lää’ jnih’. Na’ na-, ña- kyaah’ jnä’
 mah’ cheen- hne- ta’ Egipto”, ga-jäh’ Dio.

³⁵ Hlëeh’ ga’ Esteban kyaayh’:

—Dsooh~ ba’ hoh’ hnäh’ ha- lä- ga-jäh’ dsa-gooy-
 jne’ hi- ga’jmee’ hñaa- dsé- kih’ Moisé jää’, hi-

ga^ˈjäh^ˈ: “Sa^ˈ chaa^ˈ hi^ˈ ma^ˈ hñaa^ˈ hne^ˈ mah^ˈ jmää^ˈ hñaa^ˈ dsa^ˈ ta^ˈ, jmää^ˈ hñaa^ˈ jwëe^ˈ he^ˈ llah^ˈ ta^ˈ kyaa^ˈ jnääh^ˈ.” He^ˈ ba^ˈ Moisé hi^ˈ sa^ˈ ga^ˈtaah^ˈ dsa^ˈ goo^ˈ jne^ˈ ta^ˈ, ga^ˈchee^ˈ Dio laay^ˈ jaa^ˈ dsa^ˈ ta^ˈ hi^ˈ laay^ˈ jaa^ˈ hi^ˈ lä^ˈ dsa^ˈ. Juu^ˈ la^ˈ ga^ˈngëe^ˈ ángel kih^ˈ Moisé, lä^ˈ ma^ˈ ga^ˈlä^ˈ jnäay^ˈ jee^ˈ ma^ˈ koo^ˈ chaah^ˈ to^ˈ ja^ˈ. ³⁶ Moisé he^ˈ ga^ˈhwëy^ˈ dsa^ˈ ma^ˈ gyuh^ˈ jnän^ˈ hi^ˈ ma^ˈ tääh^ˈ Egipto, ga^ˈjmeey^ˈ cha^ˈ miih^ˈ he^ˈ juh^ˈ gaa^ˈ jee^ˈ ja^ˈ hi^ˈ lä^ˈ ja^ˈ ga^ˈjmeey^ˈ jee^ˈ jmi^ˈ ñeeh^ˈ gyuu^ˈ, hi^ˈ lä^ˈ kaa^ˈ hwa^ˈ ki^ˈ jee^ˈ ga^ˈngëy^ˈ ka^ˈ läh^ˈ, lä^ˈ jiih^ˈ ga^ˈtë^ˈ to^ˈ loo^ˈ ji^ˈ ñe^ˈ. ³⁷ Moisé he^ˈ ga^ˈjäh^ˈ siih^ˈ dsa^ˈ Israel: “Dio jmee^ˈ ya^ˈ hëe^ˈ jee^ˈ kyah^ˈ hnäh^ˈ jaa^ˈ hi^ˈ ngëe^ˈ juu^ˈ lä^ˈ koo^ˈ jmee^ˈ jnä^ˈ. Kih^ˈ hi^ˈ he^ˈ ba^ˈ nuuh^ˈ hnäh^ˈ”, ga^ˈjäh^ˈ. ³⁸ Moisé hi^ˈ ma^ˈ hää^ˈ jee^ˈ kih^ˈ dsa^ˈ ma^ˈ gyuh^ˈ jnän^ˈ hwa^ˈ ki^ˈ ja^ˈ, he^ˈ ba^ˈ hi^ˈ ga^ˈhlëeh^ˈ kyaah^ˈ ángel moh^ˈ Sinaí, hi^ˈ he^ˈ na^ˈ ga^ˈhyoh^ˈ juu^ˈ mah^ˈ ngëy^ˈ jnän^ˈ he^ˈ jmee^ˈ chaa^ˈ jne^ˈ kih^ˈ Dio.

³⁹ Pero dsa^ˈ ma^ˈ gyuh^ˈ jnän^ˈ sa^ˈ ga^ˈhii^ˈ ma^ˈ nuuy^ˈ kih^ˈ Moisé, ni^ˈ lä^ˈ ja^ˈ sa^ˈ ga^ˈtaayh^ˈ ta^ˈ, ma^ˈ hnøoy^ˈ ma^ˈ dsa^ˈ näay^ˈ ka^ˈ läh^ˈ ta^ˈ Egipto. ⁴⁰ He^ˈ ja^ˈ ga^ˈjäh^ˈ dsa^ˈ he^ˈ siih^ˈ Aarón: “Jmää^ˈ jaa^ˈ dio hi^ˈ noo^ˈ ñe^ˈ jnän^ˈ, jëeh^ˈ sa^ˈ ñe^ˈ jne^ˈ hee^ˈ na^ˈ ma^ˈ la^ˈ kih^ˈ Moisé hi^ˈ ga^ˈhwëe^ˈ jne^ˈ hwa^ˈ Egipto.” ⁴¹ He^ˈ ja^ˈ ga^ˈjmää^ˈ dsa^ˈ jaa^ˈ gyuu^ˈ kya^ˈ. Ma^ˈ ga^ˈlaa^ˈ kya^ˈ he^ˈ, ga^ˈjngëeyh^ˈ jah^ˈ mah^ˈ ga^ˈllay^ˈ cha^ˈ ñe^ˈ kya^ˈ hi^ˈ ga^ˈjmääy^ˈ dio. Peer^ˈ ga^ˈlä^ˈ chaa^ˈ llu^ˈ lä^ˈ jëe^ˈ dsa^ˈ he^ˈ kih^ˈ ta^ˈ he^ˈ ga^ˈjmeey^ˈ kyaah^ˈ gooy^ˈ. ⁴² He^ˈ ja^ˈ ga^ˈlä^ˈ øø^ˈ Dio kih^ˈ dsa^ˈ he^ˈ, ga^ˈkway^ˈ jwë^ˈ mah^ˈ jmeey^ˈ juuh^ˈ kih^ˈ nuu^ˈ hi^ˈ hëe^ˈ gyuu^ˈh^ˈ. Lä^ˈ ja^ˈ na^ˈ si^ˈ jee^ˈ lle^ˈ juu^ˈ he^ˈ ga^ˈhlëeh^ˈ hi^ˈ ga^ˈngëe^ˈ juu^ˈ

kih¹ Dio. Lă¹la⁻ ga⁺jăh¹ Dio:
 Hnăh¹ dsa⁻ Israel, ja⁻ he¹ jnă¹ ga⁻kwëeh¹ jah¹,
 ni⁺ ja⁻ ki⁺ jnă¹ he⁻ ga⁺jëeh⁺ hnăh¹ jah¹ ta¹ko⁻jiih¹
 ga⁻taah¹ hnăh¹ to¹loo¹ ji⁻ñe⁻ hwa¹ kii⁺ ja⁻.

⁴³ Lla⁻ he⁻ ma¹ jmeeh¹ hnăh¹ lă⁻ja⁻ kin⁺,
 ga⁻kyeh⁻ hnăh¹ na¹hyoo¹ kih¹ Moloc lă⁻kaa⁻ jee¹
 ya⁻năah¹ hnăh¹,
 hi⁻ lă⁻ja⁻ ga⁺jmeeh¹ hnăh¹ kih¹ n^{uu} kyaa¹ dio Refán.
 Ga⁺jmeeh¹ hnăh¹ j^{uu} kih¹ dio hi⁻ na⁻laa⁻ kaa^h
 hnăh¹ ba¹.

He⁻ja⁻ hwëen¹ hnăh¹ jee¹ na⁻, mah¹ cheen⁻ hnăh¹
 ta⁻ oo⁺ ga¹ miih⁻ kih¹ Babilonia, ga⁻jăh¹ Dio.

⁴⁴ Pero ma¹ cha⁻ ba¹ gwah⁺ kih¹ dsa⁻ ma⁻gyuh⁻
 jnăn¹, jee¹ ma¹ tăäyh¹ hwa¹ kii⁺ ja⁻. Gwah⁺ ja⁻ ma¹
 la¹ lă⁻ko^o ga⁻mi⁻jnăă⁻ Dio kih¹ Moisé gy^{uu} moh¹.
 He⁻ja⁻ ba¹ ja⁻ ga⁺jme¹ dsa⁻ ma⁻gyuh⁻ jnăn¹ ko^o
 gwah⁺ kyaah¹ loo¹ jah¹ he⁻ ma¹ chee⁻ tabernáculo.
 Neh⁺ ja⁻ ma¹ tăah¹ ku^u he⁻ ma¹ na⁻si⁻ hmooh¹
 kih¹ Dio. ⁴⁵ Lă⁻ ma⁻kye⁻ ba¹ dsa⁻ tabernáculo ja⁻,
 ma¹ ga⁻løø¹ Josué ga⁻noo⁻ nē¹ lla⁻ Moisé. Jmii¹ ja⁻
 ga⁻hwëe¹ Dio dsa⁻ hi⁻ chaah⁻ hi⁻ ma¹ tăah¹ hwa¹
 jee¹ tøøhn¹ la⁻ mah¹ ga⁻taah¹ dsa⁻ ma⁻gyuh⁻ jnăn¹
 kyaah¹ Josué. Hi⁻ lă⁻ ma⁻høøy⁻ ja⁻ ba¹ tabernáculo
 ja⁻, lă⁻jiih¹ ga⁻gya⁻ David. ⁴⁶ Dio ga⁻mi⁻jăă¹ David
 cha⁻miih⁻, he⁻ja⁻ ga⁺chuu¹ David kyaayh¹ mah¹
 kway¹ jwë¹ le¹ ko^o hne¹ jee¹ gya⁺ Dio, he¹ ba¹ hi⁻ laa¹
 Dio kyaa¹ Jacob. ⁴⁷ Pero Salomón jo⁻ñ^{uu} bih¹ hi⁻
 ga⁺jme¹ hne¹ ja⁻.

⁴⁸ Pero Dio Joøh¹ jnăn¹ sa⁻gyay¹ gwah⁺ he⁻ na⁻la⁻
 kyaah¹ goo⁻ dsa⁻. Ja⁻ ba¹ lă⁻ja⁻ ga⁺jăh¹ hi⁻ ga⁻ngëe¹
 juu¹ kih¹ Dio:

49 Gy^{uuh} ba' la' h^ooⁿ jee' jmeen⁺ hih⁺,
hwa' la⁻, la' jee' chihn⁻ tiin⁻ ba'.

¿Ha⁻ lä⁺ ja⁻ he⁻ jmeeh' hnäh' hne' kin⁺? ga⁻ jäh'
Dsa⁻ j^oo^h jnän[.]

¿Che' laah' hnäh' hn^oo^h jee' tee^hn' dsen⁺?

50 ¿Ja' kyaah' goon⁺ ga' jmeen⁺ lä⁺ jē⁺ he⁻ la⁻? ga⁻ jäh'
Dio.

51 'He⁻ ba' che⁻ chaah⁻ hnäh' —ga⁻ jäh' Esteban—.
¿He⁻ la' sa⁺ hii[~] lä⁺ ngēeh' hnäh'? Lä⁺ jē⁺
ji^h kwah⁻ hnäh' jmi^h kyaah' Jmi⁻ lle' Na⁻ jng^h
' . Jmeeh⁻ hnäh' ja⁻ ba' lä⁺ ko^o ga' jmee' dsa⁻
ma⁻ gyuh⁻ jnän[.] 52 Dsa⁻ ma⁻ gyuh⁻ jnän[,] lä⁺ hii[~] nē'
ba' ga⁻ jmeeyh⁻ dsa⁻ hi⁻ ga⁻ ngēē⁺ juu' kih⁺ Dio. Hi⁻
ga⁻ jngēēy⁺ ko⁻ llaa⁺ hi⁻ ga⁻ hlēēh' he⁻ jä⁺ ga' jaa⁻
hi⁻ lluu⁺ go⁻ te[~]. Hi⁻ ma' ja' hi⁻ lluu⁺ he⁺, ga⁻ jmeeh'
hnäh' hi⁻ ga⁻ jngēēh⁻ hnäh' ka⁻ läh'. 53 Ma⁻ nuuh⁻
ba' hnäh' ha⁻ lä⁺ la⁺ ley kih⁺ Dio, he⁻ ga⁻ ngēē⁺ ángel
kih⁺ Moisé, mah' sa⁺ ga⁻ mi⁻ teh' hnäh'.

Ga⁻ jngēēy⁺ Esteban

54 Lä⁺ ma' ga⁻ nuu⁺ dsa⁻ he⁺ he⁻ ga⁻ hlēēh' Esteban
lä⁺ ja⁻, ga⁻ lä⁺ lleey' ngaayh', lä⁺ ji^h ga⁻ juuy⁺
cha⁻ jay', kih⁺ he⁻ ga⁻ ya⁻ jēē⁺ dsēy' kyaayh'. 55 Pero
Esteban ma' kye⁻ cha⁻ mi^h be⁺ kih⁺ Jmi⁻ lle'
Na⁻ jng^h . Ga⁻ chooyh⁺ nēy' ta⁺ gy^{uuh}, ga⁻ jēēy'
ga⁻ tah⁺ jmēē⁺ jee' gya' Dio hi⁻ ga⁻ jēēy' Jesús cheh'
jwoo' ra⁻ lluu⁺ kih⁺ Dio. 56 He⁻ ja⁻ ga⁻ jäh⁺:

—Jēē⁺ da' hnäh', hii⁻ jnä⁺ jēēn⁺ gy^{uuh} na⁻ hñaa'
lä⁺ jēē⁻, jēēn⁻ Hi⁻ ga⁻ lēē⁺ ngo⁺ cheyh' jwoo' ra⁻ lluu⁺
kih⁺ Dio.

57 Ma' ga⁻ nuu⁺ dsa⁻ he⁺ juu' ja⁻, ga⁻ jney'
to⁻ gway', ga⁻ ta' ga⁻ hooyh⁺ ki⁻ gaa⁻, ko^o mi^h ba'

ga^ˈjmeey^ˈ ga^ˈsaayh^ˈ Esteban. ⁵⁸ Ga^ˈsēēyh^ˈ lä^ˈ ga^ˈtē^ˈ chuu^ˈh^ˈ jwii^ˈ ja^ˈ. Hi^ˈ lä^ˈjēē^ˈ hi^ˈ ga^ˈhni^ˈ kiyh^ˈ ga^ˈlleey^ˈ hmi^ˈh^ˈ he^ˈ ma^ˈ na^ˈlääy^ˈ mah^ˈ ga^ˈhøø^ˈ jaa^ˈ chih^ˈ hi^ˈ ma^ˈ chee^ˈ Saulo. Mah^ˈ ga^ˈløøy^ˈ tey^ˈ ku^ˈu^ˈ kih^ˈ Esteban. ⁵⁹ Ta^ˈko^ˈ-ji^ˈih^ˈ te^ˈ dsa^ˈ-ku^ˈu^ˈ kih^ˈ, ga^ˈhlēēh^ˈ Esteban kya^ˈah^ˈ Dio, ga^ˈjäyh^ˈ:

—Jesús Dsa^ˈ-jøøh^ˈ kya^ˈan^ˈ, heeh^ˈ jmi^ˈ-lle^ˈ kin^ˈ.

⁶⁰ Ga^ˈjuuyh^ˈ jnēy^ˈ mah^ˈ ga^ˈhlēēyh^ˈ koo^ˈ-ki^ˈ-gaa^ˈ:
—Dio kya^ˈan^ˈ, ta^ˈ-jmee^ˈ-kwaat^ˈ kih^ˈ he^ˈ hli^ˈh^ˈ he^ˈ-jmee^ˈ-dsa^ˈ-kin^ˈ.

Ma^ˈ-la^ˈ ma^ˈ-hlēēyh^ˈ lä^ˈ-ja^ˈ, ga^ˈjuuy^ˈ.

8

¹ Ga^ˈhih^ˈ ba^ˈ dsē^ˈ Saulo he^ˈ ga^ˈjuu^ˈ Esteban.

Ja^ˈ-ba^ˈ jmi^ˈ ja^ˈ, ga^ˈlä^ˈ-cha^ˈ koo^ˈ-hni^ˈ-juu^ˈh^ˈ kya^ˈah^ˈ lä^ˈ-jēē^ˈ dsa^ˈ-hi^ˈ ga^ˈheeh^ˈ-juu^ˈ kih^ˈ Jesús jwii^ˈ Jerusalén. Lä^ˈ-jēē^ˈ dsa^ˈ-he^ˈ ga^ˈ-sa^ˈ ga^ˈjñee^ˈ, ga^ˈnäy^ˈ ta^ˈ Judea hi^ˈ ta^ˈ Samária ka^ˈ-läh^ˈ. Ma^ˈ-la^ˈ apóstole ba^ˈ ga^ˈ-jä^ˈ Jerusalén ja^ˈ.

Ga^ˈjmeeh^ˈ Saulo dsa^ˈ-hi^ˈ ga^ˈheeh^ˈ-juu^ˈ kih^ˈ Jesús

² Ko^ˈ-llaa^ˈ dsa^ˈ-hi^ˈ mi^ˈ-te^ˈ kya^ˈah^ˈ Dio, ga^ˈ-jäy^ˈ Esteban mah^ˈ na^ˈhaay^ˈ hi^ˈ ga^ˈ-hoo^ˈh^ˈ jwërte dsa^ˈ-he^ˈ kih^ˈ. ³ Ga^ˈ-løø^ˈ Saulo jmeeyh^ˈ lä^ˈ-jēē^ˈ hi^ˈ ma^ˈ-heeh^ˈ-kih^ˈ Jesús. Ma^ˈ dsa^ˈ-hey^ˈ lä^ˈ-koo^ˈ-lä^ˈ-koo^ˈ-hne^ˈ kih^ˈ dsa^ˈ. He^ˈ wii^ˈ ba^ˈ ma^ˈ dsa^ˈ-hwēy^ˈ dsa^ˈ-mē^ˈ dsa^ˈ-ñuu^ˈh^ˈ ma^ˈ dsa^ˈ-jäy^ˈ neh^ˈ-ñe^ˈ.

Dsa^ˈ-hi^ˈ ma^ˈ chaa^ˈ Samária ga^ˈheeh^ˈ-ju^ˈhmēē^ˈ kih^ˈ Jesús

⁴ Lä^ˈ-jēē^ˈ dsa^ˈ-hi^ˈh^ˈ ga^ˈ-sa^ˈ ga^ˈ-jñee^ˈ he^ˈ, ga^ˈ-näā^ˈ bi^ˈh^ˈ hlēēyh^ˈ dsa^ˈ-ju^ˈhmēē^ˈ kih^ˈ Jesús lä^ˈ-kaa^ˈ-jee^ˈ ga^ˈ-näy^ˈ. ⁵ Ngoo^ˈ Felipe ta^ˈ jwii^ˈ Samária na^ˈ-kway^ˈ

juu' kih' Jesucristo jee' ja-. ⁶ Jwëë' dsa- ga'taah' nuu- lä'kaa- tuh-dsë' juu' he- ma' kwa' Felipe, lä- ma' ga'jëëy' cha-miuh- he- juh-gaa- he- ma' jmeey'. ⁷ Lä'jëë' jmi-lle' hñih' hi- ma' tääh' tuh-dsë' dsa- ga'hwëë- hooyh~ ki-gaa-. Hi' jwëë' dsa- hi- sa' liih' goo- ti' ga'hlaa' hi- lä'jëë' hi- jluuh' ga'jä' kih'. ⁸ Peer- ga'lä'chaa- llu', dsa- hi- ma' chaa- jee' jwii- ja-.

⁹ Ja-ba' jee' jwii- ja-, ma' gya' jaa- dsa- chee- Simón hi- ma' tēē- ji-nah'. Ma' mi-gaay' dsa- hi- chaa- jee' ja- hi- ma' jmäy~ hñiiy' jøøh'. ¹⁰ Lä'jøh' lä'mäh' ma' tih~ dsë' lä'koh' ma' nuuy- juu' kih' dsa- he', ma' jayh':

—Dsa-ñuuh- la- ba'kye- cha-miuh- be' kih' Dio.

¹¹ Ma' jmee- dsa- he' kiyh', jëeh' ma-lä-hii' mi-gaay' dsa- kyaah' ji-nah' he- ma' jmeey' ja-. ¹² Pero ma' ga'kwa' Felipe ju'hmëë' lä'koo- jää- Dio dsa- lä'hih' kih' hi- ha- lä- la' kih' Jesucristo, ko'llaa' dsa- he' ga'lä'dsoo' dsë' mah' ga'saa- jmi- dsa-më' dsa-ñuuh-. ¹³ Hi- lä'kye- hñii' Simón hi- ma' tēē- he', ga'lä'dsoo' dsëy' hi- ga'saay- jmi- mah' ga'løoy' jmeey' ko-jøh' kyaah' Felipe. Ma' dsaa- jwërte dsëy' ma' jëëy~ lä'jē- he- juh-gaa- he- ma' jmee- Felipe.

¹⁴ Hi- ga'nuu' apóstole hi- ga'jä' Jerusalén he- ma-heeh- dsa- chaa- Samária juu' kih' Dio. Ma' ga'nuuy' ja-, ga'cheey' Pee' kyaah' Jwaa- ta' ja-. ¹⁵ Lä- ma' ga'lla-näy' jee' ja-, ga'ngiiy' kih' lä'jëë- dsa- hi- ma-heeh- juu' kih' Dio mah' hyoyh- Jmi-lle' Na-jngii'. ¹⁶ Jëeh', ni- jaa- hi- he' sa' ga' ma-hyoyh~ Jmi-lle' Na-jngii', koo- ma-na-saay'

jmiī- lǟ-hih̄- kih̄! Jesús ba'. 17 Hē-jā- gā-kyē- Pee' kyaah̄' Jwaā- goō- nē' kih̄' øøh̄! jne' he'. Lǟ-chaḥ̄' jā- gā-tēēȳ' Jmī-llē' Nā-jngiī'.

18 Ma' gā-jēē' Simón koō- gā-kyē- ba' apóstole goō- nē' kih̄' øøh̄! jne', hē- gā-tēēȳ' Jmī-llē' Nā-jngiī' , hē-jā- gā-jiih̄! Simón hī- ma' tēē- he' kuu' kih̄! apóstol, 19 gā-jäyh̄' siiyh̄-:

—Hniī' kin̄- heh̄! be' nā- mah̄! lǟ-jēē- dsā- hī- kyen̄- goon̄- nē' kih̄! tēē' Jmī-llē' Nā-jngiī'!

20 Hē-jā- gā-jäh̄' Pee' siiyh̄- Simón:

—Wa' heē' hnē- kyaah̄' kuu' kyah̄! nā-, lǟ-llu' hē- mā-jmeeh̄' huū-dsē- lah̄! hē- la' kwā- Dio. 21 Nī- miih̄- sā- gā-tēēh̄' taah̄! hñaaḥ̄! kyaah̄' ta' lā-. Jēēh̄', sā- hiī' koō- ba' huū-dsē- kyah̄! kyaah̄' Dio. 22 Wa' lǟ-dsaā- hoh̄' kih̄! hē- hliih̄! kyah̄! nā- hī- ngiī' kyah̄! kih̄! Dio hā- gā- chē- chē! ba' Dio huū-dsē- hliih̄! hē- mā-jmeeh̄' nā-. 23 Man̄- kyah̄! Mā-rā- mī-dsih̄' llih̄! laah̄! hnē-, nā-hñuuḥ̄' ga' hnē- kyaah̄' hē- hliih̄! nā- —gā-jäh̄' Pee'.

24 Hē-jā- gā-jäh̄' Simón hī- ma' tēē- he' siiyh̄- Pee' kyaah̄' Jwaā-:

—Ngiī' hnäh̄' kih̄! Dio mah̄! mō-sō- jǟ- hē- hliih̄! hē- mā-jäh̄' nā- nē' kin̄-.

25 Mā-ngēē' ma' jmee- apóstole he' ju'dsoo' hī- ma' kwaȳ- juu' kih̄! Dio, gā-näȳ' ta' Jerusalén. Lǟ-jē- jwī- mäh̄- hē- nā-heē- hwa' Samária, hē- nøø' chājwē! jee' gā-näȳ' jā-, gā-hlēēyh̄! dsā- ju'hmēē' kih̄! Jesús.

Gā-hlēēh̄' Felipe jaā- dsā-jøøh̄! hī- ma' chāā- Etiopía

26 Jaa⁻ ángel kyaa¹ Dio ga⁻hlëeh^ʻ kyaah^ʻ Felipe, ga⁻jäh^ʻ:

—Gwa⁻ ta⁻ kye¹, jwë^ʻ he⁻ go⁻hii¹ Jerusalén he⁻ dsoo[~] ta⁻ Gaza, ja⁻ba^ʻ jwë^ʻ he⁻ dsa⁻ngëë^ʻ ta⁻ hwa¹ kii⁻.

27 He⁻ja⁻ ya⁻hëë¹ Felipe ngoo¹. Cha^ʻjwë¹ jee^ʻ ngooy¹ ja⁻, ga⁻jëey¹ jaa⁻ dsa⁻gyuh^ʻ hi⁻ ma^ʻ chaa⁻ Etiopía. Hi⁻ he^ʻ laa¹ ta^ʻ juuh⁻, høøy⁺ kuu^ʻ kih¹ në^ʻta^ʻ kih¹ reina Candace hi⁻ chaa⁻ Etiopía. Dsa⁻ he^ʻ hää^ʻ jwë¹ ngaah¹ he⁻ ñeey^ʻ Jerusalén na^ʻjmeey^ʻ juuh⁻ kih¹ Dio. 28 Jee^ʻ gyay^ʻ neh⁻ carret kiyh¹, ma^ʻ hëy⁻ juu¹ he⁻ ga⁻sih^ʻ Isaía hi⁻ ga⁻ngëë¹ juu¹ kih¹ Dio llo^ʻjoo¹. 29 He⁻ja⁻ ga⁻jäh^ʻ Jmi⁻lle^ʻ kih¹ Dio siyh⁻ Felipe:

—Gwa⁻, chuh⁻ koo^ʻ carret kiyh¹.

30 He⁻ja⁻ ngoo¹ Felipe ko⁻chih^ʻ ta⁻ koo^ʻ carret ja⁻. Ma^ʻ ga⁻nuuy^ʻ hë⁻ dsa⁻ he^ʻ juu¹ he⁻ ga⁻sih^ʻ Isaía hi⁻ ga⁻ngëë¹ juu¹ kih¹ Dio, he⁻ja⁻ ga⁻ngii^ʻ juu¹ kih¹ dsa⁻ he^ʻ:

—¿Che^ʻ ngëëh^ʻ he⁻ hëh⁻ na⁻? —ga⁻jäh^ʻ Felipe.

31 He⁻ja⁻ ga⁻jäh^ʻ dsa⁻ he^ʻ:

—¿Ha⁻ lä⁻ lä⁻ngëën^ʻ cher^ʻmah¹ sa⁻ chaa⁻ jaa⁻ hi⁻ jii¹ juu¹ la⁻?

He⁻ja⁻ ga⁻tëeyh¹ Felipe, ga⁻llaay¹ koo^ʻ kiyh¹ neh⁻ carret ja⁻.

32 Ma^ʻ hë⁻ dsa⁻ he^ʻ jee^ʻ na⁻sih⁻ lä⁻la⁻:
Na^ʻjää⁻ dsih^ʻ lä⁻koh^ʻ dsa⁻jää⁻ dsa⁻ jaa⁻ borrego
jee^ʻ jngëeyh⁻,
lä⁻koo⁻ jaa⁻ borrego hi⁻ sa⁻ hooh[~] ma^ʻ jää⁻ dsih^ʻ
jee^ʻ tuy⁻ jñu⁻,
ja⁻ba^ʻ lä⁻ja⁻ sa⁻ ga⁻näy¹ hooy^ʻ ni⁻ miih⁻.

33 Lã⁺ tẽ⁻ dsẽ⁺ dsa⁻ ga⁺ jmeeh⁺ dsih^ʔ, sa⁺ ga⁺ nøø⁺ ta⁺ kiyh⁺ lã⁻ koo⁻ lle⁻ kih⁺.

Ga⁺ jngëeh⁺ dsih^ʔ, sa⁺ ga⁺ lã⁻ chaa⁻ joo^ʔ sïyh⁺.

¿Ha⁻ ta⁺ jã⁻ joo^ʔ sïyh⁺ mah⁺ hlëeh⁺ dsa⁻ kiyh⁺?

34 He⁻ ja⁻ ga⁺ ngii^ʔ dsa⁻ he⁺ juu⁺ kih⁺ Felipe:

—Ta⁺ jmee⁻ hñaa⁻ hoh^ʔ, chiih⁺ jnä^ʔ, ¿hi⁺ kih⁺ hlëeh⁺ hi⁻ ga⁺ ngëe⁺ juu⁺ kih⁺ Dio la⁻, che⁺ kiyh⁺ hñiyy^ʔ o che⁺ kih⁺ hi⁻ jñah^ʔ?

35 He⁻ ja⁻ ga⁻ løø⁺ Felipe mi⁻ jnäã⁻ he⁻ hnøø⁺ jãh⁻ juu⁺ ja⁻, ga⁻ hlëëyh⁺ ju⁺ hmëe^ʔ kih⁺ Jesús. 36 Jee⁺ ga⁺ nãäy⁺ cha⁺ jwẽ⁺ ja⁻, ga⁺ tẽëy^ʔ jee⁺ hla⁻ jmii⁻, he⁻ ja⁻ ga⁺ jãh⁺ dsa⁻ he⁺:

—Hee⁻ jmii⁻ hla⁻ la⁻, ¿che⁺ sa⁻ le^ʔ saan⁺ jmii⁻ jee⁺ la⁻?

37 Mah⁺ ga⁺ jãh⁺ Felipe:

—Cher⁺ mah⁺ jmeeh⁻ dsoo^ʔ lã⁻ kaa⁻ tuh⁻ hoh^ʔ, le^ʔ ba⁺.

Hi⁺ ga⁺ jãh⁺ dsa⁻ he⁺:

—Jmee⁻ ba⁺ jnä^ʔ dsoo^ʔ, Jesucristo laa⁺ joo^ʔ Dio.

38 Hi⁺ ga⁺ jmee⁺ dsa⁻ he⁺ mada⁻ dsa⁻ sïih⁻ carret ja⁻. Ga⁺ jñaa⁺ neh⁻ carret mah⁺ ga⁺ nãäy⁺ lã⁻ uuy^ʔ cha⁺ jmii⁻. Jee⁺ ja⁻ ga⁺ chaa⁺ Felipe jmii⁻ dsa⁻ he⁺.

39 Lã⁺ ma⁺ ga⁺ hwëëy⁻ cha⁺ jmii⁻ ja⁻, ni⁺ sa⁻ liih⁻ gyih⁺ ga⁺ jøø⁺ Jmi⁻ lle^ʔ kih⁺ Dio kih⁺ Felipe ta⁺ jee⁺ jyoh^ʔ. Mo⁺ so⁺ ga⁺ lã⁻ jnäã⁺ gyih⁺ cha⁺ nẽ⁺ dsa⁻ he⁺. Ngaah⁺ bih⁺ kiyh⁺ lã⁻ kaa⁻ tuh⁻ dsëy⁺. 40 Ja⁻ ga⁺ lã⁻ jnäã⁺ Felipe jee⁺ jwii⁻ Azoto. Hi⁻ ngoo⁺ bih⁺ kway⁻ ju⁺ hmëe^ʔ kih⁺ Jesús lã⁻ koo⁻ lã⁻ koo⁻ jwii⁻ lã⁻ jiih⁺ ga⁺ tẽëy^ʔ jwii⁻ Cesarea.

9

*Ga⁻heeh⁻ Saulo juu¹ kih¹ Jesús
(Hch. 22:6-16; 26:12-18)*

¹ Lä⁻jiih¹ ma¹ ga⁻juu¹ Esteban, sa⁻ ga⁻tu¹ Saulo ma¹ jmeeyh⁺ dsa⁻, jäyh¹ ma¹ jngëeyh¹ lä⁻jëë⁺ hi⁻ ma⁻heeh⁻ kih¹ Jesús. He⁻ja⁻ ñee¹ Saulo kih¹ jmi⁻dsa⁻ jøøh¹, ² na⁻ngiiy¹ je⁻ kih¹ dsa⁻ta¹ mah¹ cha⁻ jwë¹ dsooy¹ gwah⁺ kih¹ dsa⁻ judiu he⁻ chih¹ jwii⁻ Damasco. Ma¹ dsa⁻hnäayh⁺ dsa⁻më¹ dsa⁻ñuu⁻ hi⁻ ma⁻tääh¹ jwë¹ hmëë¹ kih¹ Jesús, mah¹ ma¹ tëey⁺ dsa⁻täayh⁺ neh¹ ñe¹ jwii⁻ Jerusalén. ³ Miih⁻ ga⁻ hnøø¹ llooy⁻ Damasco ja⁻, ni⁺ sa⁺ ga⁻lä⁻liih⁻ gyih¹ ma¹ ga⁻jyoo¹ koo⁻ je⁻ tø⁻jlëë⁻ ñih¹ në¹ kiyh¹ jee⁻ ngooy¹ ja⁻. ⁴ Hi⁺ ga⁻tayh¹ hwa¹. Jee¹ ja⁻ ga⁻nuuy¹ ga⁻hlëeh¹ ja⁻ dsa⁻ hi⁻ ga⁻jäh¹:

—Saulo, Saulo, ¿he⁻la¹ hñaa⁻ hoh¹ kyaah¹ jnä¹?

⁵ He⁻ja⁻ ga⁻ngii¹ Saulo juu¹ kih¹ hi⁻ ga⁻hlëeh¹ he¹:
—¿Hi⁻ hne⁻ dsa⁻ñuu⁻? —ga⁻siiyh¹.

He⁻ja⁻ ga⁻jäh¹ hi⁻ he¹:

—Jnä¹ he¹ Jesús hi⁻ ga⁻llooh¹ hñaa⁻ hoh¹ kyaah¹. He⁻ jmeeh¹ hñaa¹ ba¹ hne⁻ na⁻, he⁻ hah⁻ kin⁺ jwë¹ he⁻ taahn⁺ hne⁻.

⁶ Peer⁺ goyh⁺ hi⁺ jläay⁺, ga⁻jäyh¹:

—Dsa⁻jøøh¹ kyaan⁺, ¿hee⁻ na⁻ hnooh⁻ jmeen¹?

He⁻ja⁻ ga⁻jäh¹ Jesús siiyh¹:

—Noo⁻, go⁻he¹ ta⁺ jee¹ jwii⁻ na⁻. Jee¹ na⁻ jmee¹ dsa⁻ juu¹ hee⁻ na⁻ ga⁻tëeh¹ jmeeh¹.

⁷ Dsa⁻ hi⁻ ga⁻nää¹ kyaah¹ Saulo he¹ ga⁻taayh¹ jëë⁻ dsayh¹. Ga⁻nuu¹ bih¹ ga⁻hlëeh¹ pero sa⁺ ga⁻jëëy¹ ni⁺ ja⁻. ⁸ Ma¹ ga⁻noo⁻ Saulo jee¹ ma¹ kyaay¹ ja⁻, hnøøy¹ ma¹ jëëy¹, pero mo⁺ so⁺ ga⁻lä⁻jnä¹ mi¹ nëy¹. He⁻ja⁻

dsa⁻ ba⁻ na⁻ hää⁻ goo⁻ Saulo na⁻ jääy⁻ ta⁻ Damasco.
 9 Jee⁻ ja⁻ ga⁻ jäy⁻ tää⁻ lä⁻ jiih⁻ ga⁻ tē⁻ hnē⁻ jmi⁻, sa⁻
 cha⁻ he⁻ ga⁻ kuh⁻ ga⁻ hiih⁻ ni⁻ miih⁻.

10 Damasco ja⁻ ma⁻ gya⁻ jaa⁻ discípulo kyaä⁻
 Jesús, hi⁻ chee⁻ Ananía. Dio ga⁻ mi⁻ jnää⁻ kih⁻
 Ananía mah⁻ ga⁻ siih⁻:

—Ananía.

He⁻ ja⁻ ga⁻ ngiiy⁻ kiyh⁻:

—Hii⁻ jnä⁻ la⁻ Dsa⁻ jøøh⁻ kyaan⁻.

11 He⁻ ja⁻ ga⁻ jäh⁻ Dio siih⁻:

—Go⁻ hēē⁻, gwa⁻ ta⁻ jwē⁻ he⁻ chee⁻ Ko⁻ dsoo⁻.
 Gwa⁻ cha⁻ neh⁻ kih⁻ Juda. Ja⁻ jwiih⁻: “Ma⁻ jan⁻
 hlēehn⁻ kyaah⁻ Saulo, dsa⁻ ñuuh⁻ hi⁻ chaa⁻ Tarso.”
 Hi⁻ he⁻ gya⁻ ngii⁻ kih⁻ jee⁻ ja⁻. 12 Ma⁻ mi⁻ jnään⁻ hne⁻
 kih⁻ Saulo he⁻ goh⁻ go⁻ kyeh⁻ gooh⁻ nē⁻ kiyh⁻ mah⁻
 lä⁻ jnä⁻ mi⁻ nēy⁻ —ga⁻ jäh⁻ Dio.

13 He⁻ ja⁻ ga⁻ jäh⁻ Ananía:

—Dsa⁻ jøøh⁻ kyaan⁻, joh⁻ jiih⁻ sa⁻ ma⁻ nuun⁻ cha⁻
 juu⁻ hñaa⁻ dsē⁻ dsa⁻ ñuuh⁻ he⁻. Joh⁻ he⁻ hliih⁻ sa⁻
 ma⁻ jmeey⁻ jwii⁻ Jerusalén, ma⁻ jmeeyh⁻ dsa⁻ hi⁻
 na⁻ jngēē⁻ kyaah⁻. 14 Hi⁻ na⁻ na⁻ ma⁻ jay⁻ jee⁻ la⁻
 kyaah⁻ hih⁻ kih⁻ jmi⁻ dsa⁻ kaah⁻, tēēy⁻ lä⁻ jēē⁻ hi⁻
 hnaah⁻ hne⁻.

15 He⁻ ja⁻ ga⁻ jäh⁻ Dio siih⁻ Ananía:

—Gwa⁻, jēēh⁻ hi⁻ he⁻ na⁻ lleeh⁻ kyaan⁻ mah⁻
 dsa⁻ kay⁻ juu⁻ kin⁻ kih⁻ dsa⁻ hi⁻ sa⁻ laä⁻ judiu hi⁻
 kih⁻ dsa⁻ ta⁻ kaah⁻ hi⁻ kih⁻ lä⁻ jēē⁻ judiu ka⁻ läh⁻.
 16 Jnä⁻ mi⁻ jnään⁻ kiyh⁻, jmee⁻ bii⁻ dsa⁻ ngēēy⁻
 cha⁻ miih⁻ wii⁻ kwaat⁻ kin⁻ —ga⁻ jäh⁻ Dio siih⁻
 Ananía.

17 Ja-gá ngoo' Ananía jee' gya' Saulo. Ma' ga'llooy' ga'hey' cha'neh', ga'kyey- gooy- né' kiyh'. Mah' ga-jäyh' lä-la-:

—Saulo øøhn', Jesús hi- ga-lä-jnäá' kyah' cha'jwé' jee' ya'ñeh', hi- he' na- ma-chee' jnä' ta- la- mah' lä-jnä' mi'néh' hi- mah' hñah- cha-miih- be' kih' Jmi-lle' Na-jngii'.

18 Lä-chah' ja- ga-sa' ga-hla' he- ma' na-jlë- mi- 'né' Saulo, he- la' lä-koo- sa'uh- hmooh-. Hi- lä-chah' ja- ga-lä-jnä' mi'nëy'. Hi- ga-nooy- ngooy' mah' ga-saay- jmi-. 19 Ja-gá ga'kuh- ga-hiyh' mah' ga-tëeyh' be' ka-läh'. Ga-jä' Saulo miih- jmi' kyaah' øøh' jne' hi- ma-heeh- kih' Jesús hi- ma-tääh' Damasco ja-.

Ga-kwa' Saulo juu' kih' Jesús jwii- Damasco

20 Neh' gwah' kih' dsa- judiu he- chih' jwii- Damasco ja-, ga-løoy' kway- juu' kih' Cristo, ga-jäyh', he' ba' hi- he' laa' Joó' Dio. 21 Lä-jëe' dsa- hi- ga-nuu' ga-taayh' jëe' dsayh', ma' jäyh':

—Ja' hi- na- na- ma' ngë- jmee- hñaa- dsë' kih' dsa- kyaa' Jesús jwii- Jerusalén ma'ja-? Ja' hi- na- na- ja' hi- hnøø' ma' saah' dsa- kyaa' Jesús mah' ma' dsa-jäay- cha'né' jmi-dsa- kaah'?

22 Pero Saulo ma' hlëeyh' kyaah' cha-ga'miih- be' koo- hä' koo- hä'. Ga-mi-jnäay- na-hñaa' lä-jëe- ja-ba' dsoo' Jesús he' laa' Cristo, lä-jiih' ga-ka'h' ga-gwëh' huu'dsë- kih' judiu hi- ma' tääh' Damasco ja-.

Ga-kyuu' Saulo kih' dsa- judiu

23 Ma-hya- cha-miih- jmi' gya' Saulo jwii- Damasco ja-, mah' ga-taah' judiu juu' kwee- he- ma'

jngiiyh' kih' Saulo. ²⁴ Pero चाह' ba' ga' lä' ñe' Saulo hee' na' ma' hnøø' dsa' ma' jmee' kiyh'. Lä' jmi' ' lä' hwè' ga' taah' dsa' tääy' ho' haah' kih' chuu' h' jwii' ja' , hnøøy' ma' jngiiyh' kih' Saulo. ²⁵ Pero øøh' jne' ga' taayh' neh' hma' ta' mah' ga' jñaay' ta' la' hwè', ta' dsøh' na' hyah' he' na' jne' chuu' h' jwii' . Lä' ja' ba' ga' laa' Saulo.

Ñee' Saulo jee' jwii' Jerusalén ga' mi' jee' apóstole

²⁶ Ma' ga' lloo' Saulo jwii' Jerusalén, hnøøy' ma' jmeey' ko' jøh' kyaah' øøh' jne' jee' ja' . Pero lä' jëë' dsa' he' ma' na' hñaah' dsih' , sa' ga' jmeey' dsøø' he' ma' heeyh' kih' Jesús. ²⁷ He' ja' ga' jøø' Bernabé kih' Saulo na' jääy' cha' n' apóstole. Jee' ja' ga' jmeeh' Bernabé juu' he' ga' jëë' Saulo Jesús cha' jwè' hi' ga' hlëeh' kyaayh' hi' ga' jmeeyh' juu' he' sa' goh' Saulo ga' kway' juu' kih' Jesús lä' kaa' tuh' dsëy' jee' jwii' Damasco. ²⁸ He' ja' ga' jä' Saulo mah' ga' løøy' jmeey' ko' jøh' kyaah' øøh' jne' hi' chaa' Jerusalén. ²⁹ Ni' miih' sa' goyh' ma' hlëeyh' kih' Jesús, ma' ti' chooy' juu' kyaah' judiu' hi' ma' hlëeh' griego. Pero dsa' he' hnøøy' ma' jngëeyh' ' Saulo. ³⁰ Ma' ga' lä' ñe' øøh' jne', hii' goo' ma' jngëeh' dsih' , he' ja' ga' jääy' Saulo ga' nääy' kyaah' ta' Cesarea, ja' jiih' ga' cheey' ta' jwii' Tarso.

³¹ Ja' jiih' mo' so' ga' hii' goo' kih' lä' jëë' øøh' jne' he' . Ma' hii' ti' kiyh' lä' kaa' Judea, lä' kaa' Galilea hi' lä' kaa' Samária ka' läh' . Kih' he' gayh' Dsa' jøøh' jnän' he' ja' cha' ga' miih' ma' hnaayh' Dio hi' ga' lä' jwëë' ga' øøh' jne' kyaah' be' kih' Jmi' lle' Na' jngii' .

Ga'jä' kih' Enea

³² Ga'loo' koo' jmi' ngoo' Pee' na'jēy' øøh' jne' lä'koo' lä'koo' jwii' lä'jiih' ga'llooy' na'jēy' hi' ma' tääh' Lida. ³³ Jee' ja' ga'jēy' jaa' dsa'ñuuh' hi' chee' Enea. Ma'hya' jña' ji' ñe' kyaay' ne' jii' dsaayh', sa' liih' goo' tiy'. ³⁴ He'ja' ga'jäh' Pee' siyh':

—Enea, Jesucristo ma'mi-hlää' hne', noo' chooh' jii' kyah'.

Hi' lä'chah' ja' ga'noo' Enea. ³⁵ Hi' lä'jēē' dsa' chaa' jee' jwii' Lida hi' jee' jwii' Sarón ga'jēy' dsa' hi' ga'hlaä' he', he'ja' ga'ngēē' dsa' he' hñii' kih' Dsa'jøøh' jnän'.

Ga'lä'jiih' Dorca

³⁶ Jmi' ja' ma' chaa' jaa' dsa'mē' hi' ma' laa' øøh' jne' jee' jwii' Jope. Dsa'mē' he' ma' chee' Tabita, kyaah' griego hnøø' jäh' Dorca. Ta'ko'jiih' ga'gya' dsa'mē' he' jmi'gyuuh', ga'jmeey' he' llu' jmah' ba' hi' ga'jmeey' be' kih' hi' tä'ñe'.

³⁷ Ga'loo' koo' jmi' ga'lä'dsaah' Dorca hi' ga'juuy'. He'ja' ga'gyeēh' dsih' mah' na'kyaay' jee' ga'tē' to' jwēē' hne'. ³⁸ Jäh' ba' kih' jwii' Lida ja', ma' jä' jwii' Jope. He'ja' ma' ga'nuu' øøh' jne' hi' ma' tääh' Jope gya' Pee' jwii' Lida, ga'cheey' uu' dsa'ñuuh' na'jmeē' juu' kiyh' mah' wa' jäy' na'koh' ta' Jope.

³⁹ Ma' ga'nuu' Pee' juu' ja', ngooy' kyaah' dsa' he'. Hi' ma' ga'llooy' cha'neh' ja', ga'jää' dsih' jee' kyaah' hñii' Dorca. Jwēē' dsa'mē' hñii' ma' tääh' hooh' kiyh' jee' ja'. Hi' ma' ga'loo' Pee' ga'kuyh' lä'ku' lä'ji' kiyh' hooyh', heeyh' Pee' lä'jēē' hmiih'

he- ga- hme¹ Dorca lä- ma' jiiyh⁺. ⁴⁰Ja- ga' ga- hwëë¹ Pee' lä- jëë- dsa- mē' he', hi- ga' juuyh¹ jney' ga- løøy¹ ngiiy- kih¹ Dio. Ja- ga' ga- jiiyh¹ nēy' ta- jee' ma' kye- jmi- ngo¹ kih¹ Dorca mah¹ ga- siiyh⁺:

—Tabita, noo-.

Mah¹ ga- nä¹ Tabita mi- nē'. Ma' ga- jëëy¹ Pee', ga- gyay-. ⁴¹He- ja- ga- sooh¹ Pee' gooy- mah¹ ga- chaayh-. Hi- ja- ga' ga- tēëyh¹ lä- jëë- øøh¹ jne' hi- ga- tēëyh¹ dsa- mē' hñii' he' ka- läh', mah¹ ga- siiyh⁺:

—Hii- ma- lä- jiih¹ la-.

⁴²Ga- lä- jëë- dsa- chaa- jwii- Jope ga- nuu' juu' ja-, he- ja- jwëë' dsa- ga- ngëë' hñii' kih¹ Dio.

⁴³Cha- miih- jmi' ga- jã' Pee' jee' jwii- Jope ja-, cha'neh- kih¹ dsa- hi- chee- Simón hi- ma' mi- llu' loo' jah'.

10

Gajmee' Cornelio mada' he- ja- Pee'

¹Jwii- Cesarea ma' gya' jaa- dsa- ñuu¹ hi- ma' chee- Cornelio. Ma' laay¹ dsa- jøøh¹ kyaa¹ hña- laa' hløø' hi- chee- Italiana. ²Dsa- ñuu¹ he' ma' hnaayh- Dio kyaah' lä- jëë- hi- ma' chaa- kyaay¹. Hi- ma' gayh⁺ Dio, ma' ngiiy- kiyh¹ kih¹ Dio lä- jë- jmi', hi- ma' jmeey- cha- miih- be' kih¹ hi- ta- ñee'. ³Jee' gyay¹ ngiiy- kiyh¹ kih¹ Dio, ko- hi- hnē- ta- ga- hloo', ga- hëë' mi- nēy' ga- jëëy¹ na- hña¹ na' dsa- jaa- ángel kyaa¹ Dio hi- ga- he' ta- jee' gyay¹, hi- ga- jäh':

—Cornelio.

⁴Mah¹ ga- jëëy¹ koo- hwēh-, Peer- goyh- ga- ngiiy' juu' kih¹ ángel, ga- jäh':

—¿Hee- na- jwah¹ hne- Dsa- jøøh¹ kyaan-?

Hi⁺ ga⁺ jāh⁺ ángel siiyh⁺:

—Ma⁻ tih⁺ ba⁺ dsē¹ Dio lā⁻ jē⁺ he⁻ ngiih⁺ hi⁺ lā⁻ jē⁺ he⁻ kwēēh⁺ hī⁻ tā⁻ ñee⁺. ⁵ Chee⁺ dsa⁻ ta⁺ Jope. Wa⁺ lla⁻ chiiyh⁺ Simón, ja⁻ ba⁺ hī⁻ tēēyh⁺ Pee⁺, mah⁺ wa⁺ jāy⁻. ⁶ Hī⁻ he⁺ gya⁺ cha⁺ neh⁺ kih⁺ jñah⁺ hī⁻ chee⁻ Simón hī⁻ mi⁻ llu⁺ loo⁺ jah⁺ cha⁺ hoo⁺ jmi⁻ ñeeh⁺. Hī⁻ he⁺, jāh⁺ hee⁻ na⁻ jmeeh⁺.

⁷ Ma⁺ ngaah⁺ ángel hī⁻ ga⁻ hlēēh⁺ kyaayh⁺, ga⁺ tēēh⁺ Cornelio uu⁺ dsa⁻ hī⁻ ma⁺ jmee⁺ ta⁺ kiyh⁺ kyaah⁺ ja⁻ hlø⁺ hī⁻ jwah⁺ kyaayh⁺ hī⁻ ma⁺ mi⁻ te⁺ kih⁺ Dio. ⁸ Ma⁻ la⁺ ma⁻ jmeeh⁺ Cornelio lā⁻ jē⁺ juu⁺ kih⁺ dsa⁻ he⁺, ja⁻ ga⁺ ga⁺ cheey⁺ ta⁺ Jope.

⁹ Ma⁺ ga⁺ jnā⁺ jyoh⁺ jmi⁺, ma⁺ ngoo⁺ ga⁺ tē⁺ llā⁺ hyoo⁺ hī⁺ ngoo⁺ ya⁺ jāh⁺ dsa⁻ he⁺ ta⁺ Jope. Hor⁺ ja⁻ ga⁺ wii⁺ Pee⁺ gyuu⁺ jee⁺ ga⁺ tē⁺ to⁺ jwēē⁺ hne⁺, jee⁺ na⁺ ngiiy⁺ kiyh⁺ kih⁺ Dio. ¹⁰ Ja⁺ kyoyh⁺ jee⁺ ma⁺ gyay⁺, hnøøy⁺ ma⁺ kuyh⁺. Ta⁺ ko⁻ jiih⁺ jøøy⁺ jmee⁺ dsa⁻ ma⁺, ga⁺ hēē⁺ mi⁺ nēy⁺ koo⁻ he⁻ ga⁺ mi⁺ jnāā⁻ Dio kiyh⁺, jee⁺ gyay⁺ chuuy⁺ kyaah⁺. ¹¹ Ga⁺ jēēy⁺ gyuu⁺ jmi⁻ gyuu⁺ na⁻ hñaa⁺ lā⁻ jēē⁻ koo⁻ he⁻ la⁺ lā⁻ koh⁺ ta⁻ jmaah⁺, na⁻ hñuu⁺ lā⁻ jē⁺ kyē⁺ kiih⁺ he⁻ ga⁺ jyoo⁺ lā⁻ ga⁺ tē⁺ hwa⁺. ¹² Neh⁺ ja⁻ ma⁺ tāāh⁺ lā⁻ jēē⁺ nēē⁺ jah⁺, ma⁺ tāāh⁺ jah⁺ hī⁻ choo⁺ goo⁻ tii⁺, ma⁺ tāāh⁺ jah⁺ hī⁻ sēēh⁻ hñii⁺ hwa⁺, hī⁺ ma⁺ tāāh⁺ ta⁺ jah⁺ hī⁻ hēē⁻ gyuu⁺. ¹³ Jee⁺ ja⁻ ja⁺ koo⁻ juu⁺, he⁻ jāh⁺.

—Noo⁻ Pee⁺, jngēēh⁺ jah⁺ na⁻ mah⁺ kuh⁺ — ga⁻ jāyh⁺.

¹⁴ He⁻ ja⁻ ga⁺ jāh⁺ Pee⁺:

—Jah⁺ ha⁺ Dsa⁻ jøøh⁺ kyaan⁺. Jēēh⁺, ni⁺ ja⁻ hī⁻ lāā⁺ wa⁺ hī⁻ cha⁻ hī⁻ hī⁺ ni⁺ ja⁻ hī⁻ sah⁺ sa⁺ ma⁻ kuh⁺ jih⁺ koh⁺.

15 Koō ka-läh' ja' juu' jee' ga-të' to' jiih'~:

—Kih' hi- ga-jmää' Dio na-jngëë', ta' jawah' laay' wa' hi- cha- hi-.

16 Hnë- jiih' ga-la' lä-ja-, ja-ga' ga-sooh' ta-jmaah' ja-, ngooh' ka-läh' ta' gyuuuh'.

17 Ta'ko-jiih' ma' gya' Pee' jmee- cha-miih- huudsë- he- hnøø' jäh' he- ga-jëëy' ja-, ga-lla-nää' dsa- hi- ga-chee' Cornelio he', ngiiy' juu' ha- chih' hne' kih' Simón hi- mi-llu' loo' jah', lä-jiih' ga-lla-näay' jee' ja-. 18 Ma' ga-lla-nää' dsa- he', ga-ngiiy' juu':

—¿Che' jee' la- gya' Simón, hi- tëëyh' Pee'? — ga-jäyh'.

19 Gya' ga' Pee' gyuuuh' jmeey- huudsë- ha- lä- la' he- ga-jëëy' ja-, mah' ga-jäh' Jmi-lle' kih' Dio siiyh':

—Jëë' da' Pee', uu- dsa- ma-ya-nää' hnaah- hne-. 20 Jñaa' mah' go-jëë'. Ta' jmee- to' hoh', gwa- kyaayh'. Jnä' ba' ma-cheen- dsa- na-.

21 He-ja- ga-jñaa' Pee' ta' jee' ma' tääh' dsa- hi- ga-chee' Cornelio he' mah' ga-siiyh':

—Hii' jnä' la- hi- hnaah- hnäh'. ¿He-la' ma-ya-nääh' hnäh'? —ga-jäh' Pee'.

22 He-ja- ga-jäh' dsa- he':

—Ma-ya-nøø' jnääh' mada- kih' Cornelio dsa-jøøh' kyaa' jnääh'. Laay' jaa- juu' hløø' hi- lluu' hi- gah' Dio, hi- lä-jëë' judiu jawah' kyaayh'. Cornelio he' tëëyh- hne- gooh' cha'neh- kiyh' mah' nuuy' juu' he- kwah', lä-koø- mada- nuuyh- kih' ángel hi- na-jngëë'.

23 Jā-ga' ga'taah̄ Pee' dsā he' cha'neh̄. Jee' jā-ga'jā' dsā he' hwē' jā.

Ga'lloo' Pee' kih' Cornelio

Ma' ga'jnā' jyoh' jmi' ga'noo' Pee', ngooy' kyaah' dsā he' hi' ga'nāā' ko'llaa' øøh' jne' hi' chaā Jope kyaayh'. 24 Jyoh' jmi' ga' ga'lla'nāāy' jwii' Cesarea. Ma' gya' Cornelio jøø' kyaah' lä'jēē' ga' hi' chaā kyaay', hi' kyaah' ome' hi' jwayh' kyaah'. 25 Ma' ga'lloo' Pee' ho'hne' kiyh', ya'hēē' Cornelio mah' ga'heeyh̄. Lä'chah' jā ga'juuh' Cornelio jne' cha'nē' Pee', ga'jmāāy' jøøh'. 26 Pero Pee' ga'chaāh̄ Cornelio ga'siyyh̄:

—Noō, ta' jmee' lä'nā. Dsā ba' hnē, dsā ba' jnā' ka-lāh'.

27 Lä' ma'llay' jā-ba' juu' ga'taayh̄ cha'neh̄ lä'jiih' ga'tēēy' jee' tāāh' jwēē' dsā hi' ga'kuh' jee' jā. 28 Mah' ga'jāh' Pee' siyyh̄:

—Ma'ñeh' ba' hnāh' kweē, na'høø' jwēte la' kyaā' jnāāh' dsā judiu he' dsa'tooh' jnāāh' ko'jōh' kyaah' hi' sa' laā' judiu hi' ni' he' dsa'tooh' jnāāh' cha'neh̄ kiyh' sa' lē'. Pero Dio ma'mi-jnāā' kin' he' sa' sah' ni' jaā dsā ni' sa' laay' wa' hi' cha' hi'. He-jā mo'so' jmee' ga'jnā' kwaat̄ he' sah' dsā hi' sa' laā' judiu. 29 He-jā sa' ga'choon' juu' ni' miih̄, lä' ma' ga'lloo' juu' kin', chah' ba' ma-jan̄. He-jā ngiin' juu' kyah'. ¿He-la' ma'teeh' jnā'?

30 He-jā ga'jāh' Cornelio:

—Na' ma'hyā kye' jmi' sa' ma' kuh' ma' huhn̄, jā-ba' hor̄ la' ko'hi' hnē' ta' ga'hloo' gyan' ngiin' kin' kih' Dio cha'neh̄ lā. Koō' ma' ga'jēēn' jaā

dsa-ñuuḥ- kyeh' hmḥh- jih'gyeh' cha'nën. 31 Hi- he' na- ga'jäḥ: "Cornelio, ma-nuu' ba' Dio lä'jē he- ma-hlēeh' kyaayh', hi- kye- bih' kwaat~ kih' lä'jē he- ma-kwēeh' hi- tä-ñee'. 32 Chee- dsa- ta- Jope mah' wa' jä- Simón hi- tēyḥ~ Pee'. Hi- he' gya' cha'neh' kih' he' ba' Simón hi- mi-llu' loo- jah', cha'hoo' jmi-ñeeh-. Wa'ra- ja' hi- he', hlēeh' hne-", ga'siiyh' jnä'. 33 He-ja- chah' ba' ga'cheen- dsa- na'kyaa' hne-. Hi- llu' ba' ma-jmeeh' ma-ñeh'. Na' na' lä'jēē- jnääh' tøøh' jnääh' jee' la- cha'nē Dio, mah' nuu' jnääh' juu' he- ma-hñah~ kih' Dio.

Ga'kwa' Pee' juu' cha'neh' kih' Cornelio

34 He-ja- ga-løø' Pee' hlēeh- lä-la-:

—Na' ga' ma-lä-ngēen' kwee-, ma-ra- ju'dsoo' koo- ba' laa' dsa- cha'nē Dio. 35 Tiḥ' ba' dsē' Dio kih' ga-lä'jēē hi- gayh' hi' kih' hi- jmee- he- llu'. 36 He- la- na- juu' he- ga'chee' Dio kih' dsa- Israel. Ju'hmēē' la- he- jmee- hii' ti' kih' dsa- ta-la' kih' Jesucristo hi- laa' Dsa-jøøh' kyaa' lä'jēē dsa-. 37 Ñeh' ba' hnäh' kwee- ha- lä- ga-la' lä'kaa- hwa' Judea, he- ga-løø' ta' Galilea, ma-ngēē' he- ga-hlēeh' Jwaa' kih' he- saa- dsa- jmi-. 38 Ma-nuuḥ- ba' hnäh' ha- lä- ga'jmeē' Dio kyaah' Jesús dsa- chaa- Nazaret. Ga'kwēeyh' Jmi-llē' Na-jngḥi', hi- ga-kwēeyh' cha-miḥ- be'. Hi- lä-kaa- jee' ga-ngēēy' ga'jmeey' he- llu' jmah' hi- ga-läay' lä'jēē hi- ma'jēē- wi' kaah~ hi-sa-llu', jēeh' Dio cheh' kyaayh'.

39 Jmee- jnääh' ju'dsoo' kih' lä'jē he- ga'jmeē' Jesús hwa' Judea hi' jee' jwi- Jerusalén. Hi-

he' ga'jngih¹ dsa⁻ kih¹, na⁻taay⁻ dsoh[~] hma⁻cru⁻.
 40 Pero Dio ga⁻mi⁻jiiyh⁻ ma' ga⁻hya⁻ hnē⁻ jmi^h
 hi⁻ ga⁻mi⁻jnaäy⁻ mah¹ jēē¹ dsih[~] he⁻ ma⁻lä⁻jiiyh⁻.
 41 Pero sa⁻ ga⁻mi⁻jnaäy⁻ kih¹ lä⁻jēē⁻ dsa⁻. Ma⁻lä⁻
 kyaa¹ jnaäh¹ hi⁻ ga⁻lleeh⁻ Dio jää¹ ba' ga⁻mi⁻jnaäy⁻
 mah¹ jmee' jnaäh¹ ju'dsoo' kiyh¹, jnaäh¹ hi⁻ ga⁻kuh⁻
 ga⁻h^h¹ kyaayh¹ ma⁻ngēē[~] ma⁻lä⁻jiiyh⁻ jee' kih¹ hi⁻
 na⁻juu¹. 42 Ja⁻ga⁻ ga⁻cheey¹ jnaäh¹ kwa' jnaäh¹ juu¹
 kih¹ lä⁻jēē⁻ dsa⁻. Mah¹ jmee' jnaäh¹ dsoo', Jesús he'
 hi⁻ na⁻hñaä¹ kih¹ Dio, laay¹ jwēē⁻ kih¹ lä⁻jēē⁻ dsa⁻
 hi⁻ jiih¹ hi⁻ lä⁻ja⁻ kih¹ hi⁻ na⁻juu¹. 43 Ga⁻lä⁻jēē⁻ hi⁻
 ga⁻ngēē¹ juu¹ kih¹ Dio llo'joo¹ ga⁻jmee' dsoo' kih¹
 Jesús, ga⁻jäyh[~], ta⁻lä⁻ kih¹ bih¹ dsa⁻che⁻ dso'kye⁻
 kih¹ lä⁻jēē⁻ hi⁻ heeh¹ juu¹ kiyh¹.

Ga⁻hyoh¹ dsa⁻ hi⁻ sa⁻ laa¹ judiu Jmi⁻lle¹ kih¹ Dio

44 Hlëeh¹ ga' Pee' lä⁻ja⁻ ma' ga⁻jyoo¹ Jmi⁻lle¹
 Na⁻jngih¹ né' kih¹ lä⁻jēē⁻ dsa⁻ hi⁻ ma' tääh¹ nuu⁻
 jee' ja⁻. 45 Lä⁻jēē⁻ øøh¹ jne' hi⁻ laa¹ judiu hi⁻
 ga⁻lla⁻nää¹ kyaah¹ Pee' ga⁻taayh⁻ jēē[~] dsayh¹ ma'
 ga⁻jēey¹ ga⁻hyoh¹ dsa⁻ hi⁻ sa⁻ laa¹ judiu Jmi⁻lle¹
 Na⁻jngih¹. 46 Ga⁻nuuy[~] hlëeh¹ dsa⁻ he' jyoh[~] juu¹ hi⁻
 ma' jmeey⁻ juuh⁻ kih¹ Dio. 47 He⁻ja⁻ ga⁻jäh[~] Pee':

—¿Hii⁻ le' ha¹ kih¹ dsa⁻ la⁻ he⁻ saay⁻ jmi^h⁻, na'
 he⁻ ma⁻hyoyh[~] Jmi⁻lle¹ Na⁻jngih¹ ja⁻ba¹ lä⁻koo⁻
 ma⁻hñah[~] jne'?

48 He⁻ja⁻ ga⁻jmee[~] Pee' mada⁻ ga⁻saay⁻ jmi^h⁻
 lä⁻hih¹ kih¹ Jesús Dsa⁻jøøh¹ jnän⁻. Ja⁻ga⁻ ga⁻chuu[~]
 dsa⁻ he' kyaah¹ Pee' mah¹ jäy¹ miih⁻ jmi^h⁻ kyaayh¹.

11

Ga'jmeeh' Pee' juu' kih' øøh' jne' hi- ma' tääh' Jerusalén

¹ Ga'nuu' apóstole, hi' ga'nuu' øøh' jne' hi- ma' tääh' Judea he- ga'heeh- lä'kye- hi- sa' laa' judiu juu' kih' Dio. ² Ma' jah' Pee' ta' Jerusalén, ko'llaa' øøh' jne' ga'løø' ti-choo' juu' kyaayh', kih' he- ma' laay' he- jmee' bi' uu'h' jmi-ngo' kih' dsa-ñuu'h-. ³ Ga'jäyh':

—¿He-la' ñeeh' na'jëeh` dsa- hi- sa' ga'wih' jmi-ngo' kih' hi' na'kuh' kyaayh' ko-jøh'?

⁴ He-ja- ga'jmeeh' Pee' juu' lä' ma' huu' ha- lä' ga-la' kiyh' ta' jee' ñeey', ga'jäyh':

⁵ —Jnä' ma' gyan' jwi- Jope ngiin' kin' kih' Dio ma' ga'hëe' mi'nën- koo- he- ga-mi-jnäa- Dio kin'. Ga'jëen' koo- he- la' lä'koh' ta-jmaah' na-hñuu' lä'jë' kye' sa'kiih' ga'jyoo' gyuu'h' lä' ga'të' jee' ma' gyan'. ⁶ Ga'jëen' kwee-, hi' ga-mi-kyuun' hi- jah' ma' tääh' neh'. Ga'jëen' jah' hi- choo' goo-tii', ga'jëen' jah' hää' kyaah' jah' hi- sëeh- hñii' hwa' hi' ga'jëen' ta'jah' hi- hëe' gyuu'h'. ⁷ Jee' ja- ga'nuun' koo- lle' he- ga'hlëeh' gyuu'h', ga'jäyh': “Noo- Pee', jngëeh' jah' na- mah' kuh'.” ⁸ He-ja- ga'ngiin' kiyh': “Jah'ha' Dsa-jøøh' kyaan'. Jëeh', ni' jaa- hi- laa' wa' hi- cha- hi- hi' ni' jaa- hi- sah' sa' ma-kuhn' jih'koh'.” ⁹ Koo- ka-läh' ga'hlëeh' gyuu'h' jee' ga'të' to' jiih': “Kih' hi- ga'jmää' Dio na-jngëe', ta' jawah' laay' wa' hi- cha- hi-.” ¹⁰ Hnë- jiih' ga-la' lä'ja-, ja-ga' ga'sooh' ka-läh' ta-jmaah' ja-, ngooh' ta' gyuu'h'. ¹¹ Lä'chah' ja- ga'lla-nää' uu- dsa-ñuu'h- hi- ya-nää' Cesarea, hnaayh- jnä'

jee' ma' gyan'. 12 Hi' Jmi'-lle' kih' Dio ga'siih' jnā' jee' jā-: "Gwa- ba' hne-, ta' jmee- to' hoh'", ga-jāyh'. Hi' jñee' øøh' jne' hi- chaa- jee' jā- ga-jmee' ko-jøh' kyaah' jnā' lä' ga-tē' cha'neh' kih' dsa-ññah- hi- ga-tēeh' jnā'. 13 Dsa-ññah- he', ga-jmeeyh' juu' he- ga-jēey' jaa- ángel hi- ga-noo- cha'nēy' cha'neh' kiyh'. Hi' ga-jmeeyh' juu' ha- lä' ga-jäh' ángel siiyh': "Chee- dsa- ta' Jope mah' wa' jā- Simón, hi- tēeyh~ Pee'. 14 Hi- he' kwa' juu' ha- lä' jee' lääh' kyaah' lä-jēē' hi- chaa- kyah'", ga-jäh' ángel siiyh'. 15 Lä' ma' ga-løøn' hlēehn' dsa- he', ga-jyoo' Jmi'-lle' Na-jngii' nē' kih' lä-jaa- lä-jaa-, lä-koh' ga-jyoo' nē' jnān' lä' ma' to-nē'. 16 Jā-ga' ga-lä-dsooh~ dsen' lä-koō- ga-jäh' Jesús jää': "Ma-ra' ju'dsoo', Jwaa' ga'chaay' dsa- jmi- kyaah' jmi- ba', pero hnäh' saah- hnäh' jmi- kyaah' Jmi'-lle' Na-jngii'." 17 Cher'mah' Dio ga-kwēeh' dsa- he', jā-ba' he- ga-kwēeyh' jne' lä' ma' ga-heeh' jne' Jesús Dsa-jøøh' jnān', ¿hee- laa' jnā' mah' jwiiñ- Dio: "Ta' kwēeh' hi- na-?"

18 Ma' ga-nuu' dsa- he' juu' kih' Pee' ga-taayh' tiif ba', ga-jmeey' jñah- kih' Dio, ga-jāyh':

—Na' ga' ma-na' jwē' kih' hi- sa- laa' judiu mah' dsa-jēeyh~ kyaah' Dio hi- jmee' chaa- dsa-.

Ga-lä'jwēē' øøh' jne' jee' jwiiñ- Antioquía

19 Lä' ma' ga-jngiih' dsa- kih' Esteban, ga-løø' dsa- jmeeh' øøh' jne'. He-ja- ga-hwēey- jee' jwiiñ- Jerusalén, ga-sa' ga-jñeey' ga-näy' ta' jee' jyoh'. Ga-näy' ta' Fenicia, ta' Chipre, ta' Antioquía. Dsa- judiu he' ga-näy' kway- juu' kih' Dio lä-kaa- jee' tääh' ma-la' dsa-goo' bih'. 20 Pero jee' kih' hi-

ga^hwēē^h he^h, ma^h tāā^h ko^h-llaa^h hi^h chaa^h Chipre hi^h ma^h tāā^h hi^h chaa^h Cirene. Ma^h ga^h-lla^h-nāā^h hi^h he^h jwii^h Antioquía ga^h-kway^h ju^h-hmēē^h kih^h Jesús lä^h-kye^h kih^h hi^h sa^h laa^h judiu. ²¹ Peer^h cha^h-miih^h be^h ga^h-kwa^h Dio kiyh^h, he^h-ja^h jwēē^h dsa^h ga^h-ngēē^h hñii^h kih^h Jesús jwii^h Antioquía.

²² Ga^h-tēē^h øø^h jne^h hi^h ma^h tāā^h Jerusalén juu^h ja^h. He^h-ja^h ga^h-cheey^h Bernabé, ngooy^h ta^h jwii^h Antioquía. ²³ Ma^h ga^h-lloo^h Bernabé jee^h ja^h, ga^h-jēē^h he^h ga^h-mi^h-jää^h Dio cha^h-miih^h dsa^h he^h, he^h-ja^h ga^h-tih^h dsēy^h. Hi^h ga^h-kwēēy^h nuuh^h mah^h dsa^h-taayh^h mi^h-teyh^h lä^h-kaa^h tuh^h-dsēy^h kih^h Dsa^h-jøø^h jnän^h. ²⁴ Bernabé he^h ma^h llu^h dsēy^h hi^h ma^h dsoo^h dsēy^h cha^h-miih^h ka^h-läh^h hi^h ma^h kyey^h cha^h-miih^h be^h kih^h Jmi^h-lle^h Na^h-jngii^h. Ma^h ga^h-jēē^h dsa^h ha^h lä^h jmeey^h, he^h-ja^h jwēē^h dsa^h ga^h-hēē^h juu^h kih^h Dsa^h-jøø^h jnän^h.

²⁵ Ma^h-ngēē^h he^h ja^h, ya^h-hēē^h Bernabé ngoo^h ta^h Tarso na^h-hnäāy^h Saulo. Ma^h ga^h-jnäāy^h Saulo, ga^h-jäāy^h ta^h Antioquía. ²⁶ Jee^h ja^h ga^h-taayh^h koo^h-ñe^h jmi^h kyaah^h øø^h jne^h he^h mah^h ga^h-mi^h-tēēy^h jwēē^h dsa^h. Jee^h jwii^h Antioquía ja^h, jee^h ja^h to^h-nē^h ga^h-mi^h-cheey^h øø^h jne^h cristiano, he^h hnøø^h jäh^h Cristo mah^h.

²⁷ Jmi^h ja^h ga^h-hwēē^h ko^h-llaa^h hi^h ga^h-ngēē^h juu^h kih^h Dio hi^h ma^h tāā^h Jerusalén, na^h-nāāy^h ta^h jee^h jwii^h Antioquía. ²⁸ Jaa^h dsa^h he^h hi^h cheē^h Agabo, ga^h-nooy^h ga^h-hlēēy^h lä^h-koo^h jäh^h Jmi^h-lle^h kih^h Dio, ga^h-jäyh^h jä^h koo^h hoo^h lä^h-kaa^h jmi^h-gyuu^h. Hi^h ga^h-lä^h-te^h ba^h lä^h-koo^h ga^h-jäh^h Agabo, lä^h ma^h laa^h Claudio rey to^h-nē^h. ²⁹ He^h-ja^h ga^h-taah^h øø^h jne^h

hi- tääh' Antioquía juu' kwee- he- cheey' miih-
 kuu' kih' øøh' jne' hi- tääh' ta- Judea, ha- koo-
 te' tää- kwa' lä'jaa- lä'jaa-. ³⁰ Lä'ja- ga'jmeey'
 hi- ga'tooyh- goo- Bernabé kuu' ja- kyaah' Saulo
 mah' na'ngëëy' kih' hi- ma' laa' dsa- gyuuh' kyaa'
 gwah- hwa' Judea ja-.

12

Ga'jngëëyh' Jacobo hi- ga'taayh- Pee' neh-ñe'

¹ Ja-ba' jii- ja-, ga'jmeey' rey Herode mada- he-
 ga'jmeeyh- ko'llaa' øøh' jne'. ² Ga'jngëëyh' Jacobo
 øøh' Jwaa- kyaah' ñe' tuuh'. ³ Ma' ga'nuu' rey
 he' he- ga'tih' dsé' dsa- judiu he- ga'juu' Jacobo,
 he-ja- ga'jmeey' mada- wa' jaa' Pee' ka-läh'. He-
 ja- ga'la' ma' té- jmi# he- kuh- dsa- he'ñi# he-
 sa' kyaah' levadura. ⁴ Ma' ga'jaa' Pee', ga'taah-
 dsih' neh-ñe'. Ga'taayh- ja'goo- kye' naä' hløø' hi-
 ma' jaa- ma' kyeë' lä'koo- naä' hi- ga'hää' Pee'.
 Herode ma'jmeë- hu#dsé- ma' mi-jnääy- kih' dsa-
 ga' ma-goh- jmi# he- kuh- dsa- judiu borrego
 mäh'. ⁵ Ga'jä- ba' Pee' neh-ñe' pero ta'ko-ji# ma'
 hääy' neh-ñe' ni' jaa- øøh' jne' sa' ga'tuy' he- ma'
 chuuy' kyaah' Dio kwaan- kih' Pee'.

Dio ga'llee- Pee' neh-ñe'

⁶ La' kwaan- ma' mi-jnää- Herode kih' dsa-
 wa-ra- ga'jnä'. Pero ja-ba' hwé' ja-, ma' na-kyaa'
 'Pee' na-hñuu- kyaah' to' caden- ja-ba' jee' kih' uu'
 hløø' hi- ma' na-hñuu- kyaayh'. Hi- ma' tääh' ga'
 jñah' hløø' hi- ma' høø' hoo' neh-ñe' ja-. ⁷ Ni- sa-
 ga-lä'liih- ga'hløø' he', ma' ga'lloo' jaa- ángel kyaa'

Dio, hi⁺ lä⁺ ga⁺ dsa⁺ neh⁺ ñe⁺ ga⁻ lä⁻ jnä⁺ je⁻. Lä⁻ chah⁺ ja⁻ ga⁻ chaay⁺ Pee⁺, ga⁻ siiyh⁻.

—Noo⁻ na⁺ koh⁺.

Lä⁻ chah⁺ ja⁻ ga⁻ sa⁺ ga⁻ hla⁺ caden[~] he⁻ ma⁻ na⁻ hñuu⁻ gooy⁻. ⁸ Hi⁺ ga⁻ jäh⁺ ángel:

—Kye^h hmiih⁻ kyah⁺, hee⁻ loo⁻ kyah⁺.

Lä⁻ ja⁻ ga⁻ jmee⁺ Pee⁺, mah⁺ ga⁻ siiyh⁺ ka⁻ läh⁺:

—Bää⁻ hmiih⁻ kyah⁺ mah⁺ man⁺ ga⁻ juh⁻.

⁹ Hi⁺ ya⁺ hëë⁺ ángel, kaah⁻ lleë⁻ Pee⁺. Sa⁺ ñey⁻ che⁻ dsoo⁺ he⁻ jmee⁺ ángel, he⁻ kē⁺ bih⁺ laay⁺.

¹⁰ Ga⁻ ngëëy⁺ jee⁻ ma⁻ tääh⁺ koo⁻ nää⁺ hløø⁺, hi⁺ lä⁻ ja⁻ jee⁻ ga⁻ tē⁺ tō⁺ nää⁺ hløø⁺, ja⁻ ga⁻ ga⁻ tēy⁺ ho⁻ haah⁻ he⁻ la⁺ kyaah⁺ ñe⁺ jee⁻ hwëë⁻ dsa⁻ ta⁻ cha⁻ jwē⁺. Hñii⁻ ba⁻ haah⁻ ja⁻ ga⁻ na⁺. Ga⁻ hwëëy⁻, hi⁺ ga⁻ kwayh⁺ koo⁻ jwē⁺, jee⁻ ja⁻ ga⁻ bii⁺ ángel kih⁺ Pee⁺. ¹¹ Ja⁻ ga⁻ ga⁻ lä⁻ liih⁻ Pee⁺, ga⁻ jmeey⁺ huu⁻ dsē⁻:

—Dsoo⁺ ba⁻ ma⁻ chee⁺ Dio ángel kyaa⁺ hi⁻ ma⁻ lää⁺ jnä⁺ kih⁺ Herode hi⁺ ma⁻ lääy⁺ jnä⁺ kih⁺ lä⁻ jē⁺ he⁻ ma⁻ hnøø⁺ dsa⁻ goon[~] he⁻ ma⁻ jmee⁺ kin⁺.

¹² Ma⁻ ga⁻ lä⁻ liiyh⁻ he⁻ ma⁻ na⁻ laay⁺, lä⁻ chah⁺ ja⁻ ngaayh⁺ ta⁺ kih⁺ María choo⁺ Jwaa⁻, he⁻ ba⁻ hi⁻ tēy^h Marcos, jee⁻ ma⁻ tääh⁺ jwëë⁺ hi⁻ ngii⁺ kih⁺ Dio. ¹³ Ma⁻ ga⁻ lloo⁺ Pee⁺ ho⁻ haah⁻ jee⁻ dsa⁻ taah⁻ dsa⁻, ga⁻ tēy⁺. Lä⁻ koo⁻ ma⁻ ga⁻ nuu⁺ jaa⁻ chih⁻ mē⁺ hi⁻ chee⁻ Rode tēy[~], mah⁺ ngooy⁺ na⁻ jēy⁻.

¹⁴ Lä⁻ chah⁺ ja⁻ ga⁻ lä⁻ kyuu^h lle⁺ kih⁺ Pee⁺ hi⁻ ma⁻ tēē[~]. Peer⁺ ga⁻ nøh⁺ dsēy⁺. Ni⁺ sa⁻ ga⁻ näy⁺ ho⁻ haah⁻ ja⁻, ngaayh⁺ ko⁻ chih⁺ na⁻ jmeeyh⁺ juu⁺ kih⁺ hi⁻ ma⁻ tääh⁺ cha⁻ neh⁻ ja⁻, ga⁻ jäh⁺:

—Hii⁻ Pee⁺ cheh⁺ ho⁻ haah⁺.

15 He⁻ja⁻ ga⁻jäh^ʔ hi⁻ ma^ʔ tääh^ʔ jee^ʔ ja⁻, siiyh⁻ chih⁻më^ʔ he^ʔ:

—He⁻ ngaah^ʔ ba^ʔ hne⁻ na⁻.

Pero chih⁻më^ʔ he^ʔ sa⁻ tää^ʔ sa⁻ jaay^ʔ, ma^ʔ jäyh^ʔ:

—Hi⁻ he^ʔ na⁻.

He⁻ja⁻ ga⁻jäh^ʔ dsa⁻ he^ʔ:

—Ángel kyaa^ʔ Pee^ʔ ba^ʔ na⁻.

16 Lä⁻ ma⁻ch eh^ʔ ja⁻ba^ʔ Pee^ʔ ho^ʔhaah^ʔ ja⁻, teëy[~]. Ja⁻ga^ʔ ga⁻näy^ʔ ho^ʔhaah^ʔ ja⁻, ga⁻jëëy^ʔ Pee^ʔ. Ga⁻taayh^ʔ jëë[~] dsayh^ʔ. 17 He⁻ja⁻ ga⁻jmeë^ʔ Pee^ʔ lii[~] kyaah^ʔ gooy⁻, mah^ʔ sa⁻ tooyh^ʔ miih^ʔ. Ga⁻jmeeyh^ʔ juu^ʔ ha⁻ lä⁻ ga⁻jmeë^ʔ Dio he⁻ ya⁻hëëy^ʔ neh⁻ñe^ʔ, hi⁻ ga⁻jäh^ʔ:

—Go⁻jmeeh^ʔ juu^ʔ la⁻ kih^ʔ Jacobo hi⁻ kih^ʔ lä⁻jëë^ʔ øø^ʔ h^ʔ jne^ʔ.

Ja⁻ga^ʔ ya⁻hëëy^ʔ ngooy^ʔ ta⁻ jee^ʔ jyoh^ʔ.

18 Ma^ʔ ga⁻jnä^ʔ jyoh^ʔ jmi^ʔ, Peer⁻ ga⁻tee^ʔ ga⁻jëë^ʔ hløø^ʔ he^ʔ kyaah^ʔ dsa⁻kyaayh^ʔ, kih^ʔ he⁻ sa⁻ ga⁻jëëy^ʔ ha⁻ lä⁻ ya⁻hëë^ʔ Pee^ʔ jee^ʔ ja⁻. 19 He⁻ja⁻ ga⁻jmeë^ʔ Herode mada⁻ he⁻ na⁻hnääh⁻ Pee^ʔ ka⁻läh^ʔ. Ma^ʔ sa⁻ ga⁻jnääh^ʔ, ga⁻lla⁻kyaay⁻ hløø^ʔ he^ʔ jmi^ʔ. Lä⁻jiih^ʔ ga⁻jmeey^ʔ mada⁻ he⁻ ga⁻jngëëy^ʔ hløø^ʔ he^ʔ. Ja⁻ga^ʔ ya⁻hëëy^ʔ hwa^ʔ Judea, ngooy^ʔ na⁻gyay⁻ ta⁻ Cesarea.

Ga⁻juu^ʔ Herode

20 Pero ma^ʔ cha⁻ hnii⁻ kih^ʔ Herode kyaah^ʔ dsa⁻ chaa⁻ Tiro hi⁻ kyaah^ʔ hi⁻ chaa⁻ Sidón ka⁻läh^ʔ. Dsa⁻ hi⁻ ma^ʔ chaa⁻ jee^ʔ ja⁻ sa⁻ ma^ʔ hnøø^ʔ hnii⁻. Jëëh^ʔ ma^ʔ ga⁻nääh^ʔ lay[~] løø^ʔ ta⁻ jwi^ʔ kih^ʔ Herode. He⁻ja⁻ na⁻nääh^ʔ na⁻llay⁻ juu^ʔ kyaah^ʔ Herode. Pero to⁻në^ʔ da^ʔ, ga⁻taayh^ʔ juu^ʔ kwee⁻ kyaah^ʔ Blasto, hi⁻ kye⁻ ta⁻ juih⁻ kyaah^ʔ rey Herode, mah^ʔ hñii^ʔ bih^ʔ llay^ʔ

juu' kyaah' Herode. ²¹ He-ja- ga-tøø' rey he' jmiï' he- ya-nää' dsa-. Ma' ga-lloo' jmiï' ja-, ga-lla-nää' dsa- he' hi- ga-këh- rey hmiïh- he- këyh- ma'llay' ta' mah' na'gyay- në'ta' kiyh', ga-kway' juu'.

²² Ma' ga-nuu' dsa- he' juu' kiyh' ja-, ga-tooyh' cha-miïh- miïh', ga-jäyh':

—Ja- he' dsa-nñuuh- na- hlëeh-, Dio ba' na- hlëeh-.

²³ Lä-cha'h' ja-, ja' jaa- ángel kyaä' Dio, ga-jmeey' dsoo' kih' rey Herode, kih' he- sa- ga-jmeey' juuh- kih' Dio. He-ja- ga-kaay' jah' lä-jiïh' ga-juuy'.

²⁴ Pero ga-nää' ba' øøh' jne' kway- juu' kih' Dsa-jøøh' jnän` hi- cha-gamiïh- ngoo' dsa-lä-jwëë' hi- heeh- juu' ja-.

²⁵ Ma' ga-hñaa- ta' he- na-hñaa' Bernabé kyaah' Saulo, ga-hwëëy- Jerusalén, ga-lla-näay' ka-läh' Antioquía jääy- Jwaa- hi- tëëyh- Marcos.

13

Ga-hñaqy' Bernabé kyaah' Saulo mah' dsa-näay' dsa-kway- ju'hmëë'

¹ Jee' kih' øøh' jne' hi- ma' tääh' Antioquía ja-, ma' tääh' hi- ma' ngëë~ juu' kih' Dio hi- ma' tääh' ta-jwoh'. Hi- he' Bernabé, hi- Simón hi- ma' tëëyh- Läh-, Lucio hi- ma' chaä- Cirene, Manaén hi- ga-kwaa' kwee- kyaah' Herode hi- ma' laa' lle'moh' hwa' Galilea, hi- Saulo ka-läh'.

² Ta-ko-jiïh' ma' tääh' øøh' jne' he' sa- kuh-hiyh~, hnaayh- Dio lä-kaa- tuh-dsëy', ga-hlëeh' Jmi-llë' Na-jngiï' kyaayh', ga-siïyh-:

—Hñaa- Bernabé kyaah' Saulo mah' jmeey' ta' he- kwëeh- jnih'.

3 Ma⁻ngëëʻ ma⁻ngiiyʻ kih¹ Dio sa⁺ ga⁻kuh⁻ ga⁻hiyh¹, ja⁻ga⁻ ga⁻kyey⁻ gooy⁻ në⁺ kih¹ Bernabé kyaah¹ Saulo. Hi⁺ ma⁻dsaä¹ he⁻ ja⁻, ga⁻hiyh¹ juu¹ kyaah¹ dsa⁻kyaayh¹.

Ngoo¹ Bernabé kyaah¹ Saulo ta⁺ Chipre

4 Ngoo¹ Bernabé kyaah¹ Saulo ta⁺ hwa¹ Seleucia lä⁺hih⁺ kih¹ Jmi⁻lleʻ Na⁻jngii¹. Ma⁺ ga⁻lla⁺näy¹ Seleucia, ga⁻taayh⁻ neh⁺ barco, ga⁻näy¹ ta⁺ hwa¹ he⁻ chee⁻ Chipre. 5 Ma⁺ ga⁻tëëyʻ jwii⁻ Salamina, ga⁻taayh⁻ neh⁺ gwah⁺ kih¹ judiu he⁻ tøøʻ jee⁺ jwii⁻ ja⁻, mah¹ ga⁻kwayʻ juu¹ kih¹ Dio. Hi⁺ ma⁺ jääyʻ Jwaa⁻ hi⁻ ma⁺ kwa⁺ beʻ kiyh¹.

6 Ga⁻ngëëyʻ lä⁺ ga⁻dsa¹ hwa¹ Chipre he⁻ hä⁺ jee⁺ jmi⁻ñeeh⁻, lä⁺jiih¹ ga⁻lla⁺näy¹ jee⁺ jwii⁻ Pafos. Jee⁺ ja⁻ ga⁻jëey¹ jaä⁻ judiu hi⁻ tëë⁻ ji⁻nah¹, hi⁻ ma⁺ chee⁻ Barjesús. Ma⁺ jmääy[~] hñiiyʻ lä⁻koh⁺ jaä⁻ hi⁻ ngëë[~] juu¹ kih¹ Dio. 7 Dsa⁻ tëë⁻ he⁺ ma⁺ jwayh¹ kyaah¹ lle⁺moh¹ hi⁻ ma⁺ chee⁻ Sergio Paulo, hi⁻ kyuu^h cha⁻miih⁻. He⁻ja⁻ lle⁺moh¹ he⁺ ga⁻jmeeyʻ mada⁻ he⁻ na⁺kyaayʻ Bernabé kyaah¹ Saulo, kih¹ he⁻ ga⁻lä⁺hyoh⁺ dsëy¹ nuuy¹ juu¹ kih¹ Dio. 8 Pero dsa⁻ tëë⁻ he⁺, hi⁻ tëëyh[~] Elima kyaah¹ juu¹ griego, hi⁻ he⁺ na⁻, ma⁺ ha⁺ kih¹ Bernabé kyaah¹ Saulo. Jëeh¹, sa⁺ ma⁺ hnøøy¹ he⁻ ma⁺ heeh⁺ lle⁺moh¹ he⁺ juu¹ kih¹ Dio. 9 He⁻ja⁻ ga⁻hlëeh¹ Saulo, he⁺ ba⁺ hi⁻ chee⁻ Paa¹. Ga⁻hlëëyh¹ kyaah¹ cha⁻miih⁻ beʻ kih¹ Jmi⁻lleʻ Na⁻jngii¹ hi⁺ ga⁻jëey¹ koø⁻ hwëh⁻ në⁺ dsa⁻ tëë⁻ he⁺. 10 Mah¹ ga⁻jäh¹:

—He⁻ ba⁺ che⁻ ta⁻juuh¹ hne⁻, Peer⁺ hlëeh¹ hne⁻, joø¹ hi⁻sa⁻llu¹. ¿He⁻la¹ hnooh⁻ lla⁻dsëeh⁻ kih¹ lä⁺jë⁺ he⁻ llu¹? ¿Lih¹ ba⁺ llaä⁺ he⁻ hah⁻ kih¹ jwë¹ llu¹ kih¹

Dsa-jøøh' jnän'? 11 Na' heeh' Dio hne- wii'. Jä' tuu' mi'nëh'. Mo'so' jëeh' jmëe' hyoo- miih- jmi' — ga-jäh' Paa'.

Lä'chah' ja- ga-løø- mi'nëy' mah' ga-jäy' tuu'. Lä'ku' lä'jii' kih' ma' hnaayh- ja- hi- ma' jäy', kih' he- mo'so' ga-lä-jnä' mi'nëy'. 12 Ma' ga-jëe' lle'moh' he' he- ga-la' lä'ja-, ga-heeyh- kih' Jesús. Peer' ga-lä-dsaa- dsëy' ma' ga-nuuy' juu' kih' Jesús.

Nëe' Paa' kyaah' Bernabé Antioquía he- na-hee' hwa' Pisidia

13 Ja-ga' ya-hëe' Paa' jwi- Pafø ja- kyaayh' dsa-kyaayh', ga-näy' ta- Perge, jwi- he- na-hee' Panfilia. Pero Jwaa- ga-bee' dsa-kyaayh' mah' ngaayh' ta- Jerusalén. 14 Ga-ngëe' Paa' kyaah' Bernabé jwi- Perge, ga-lla-näy' ta' jyoh' Antioquía he- nøø' hwa' Pisidia. Ma' ga-të' jmi' he- tee- dsa- dsë', ngoo' Paa' kyaah' Bernabé gwah- kih' dsa- judiu mah' ga-taayh' jee' ja-. 15 Ma-ngëe' ma-hë' ja- dsa- miih- he- na-sii- në ley kih' Moisé hi- ga-hëy' miih- he- ga-sii' hi- ga-ngëe' juu' kih' Dio, ja-ga' ga-jäh' dsa-kaah' hi- ma' hä' goo- gwah- ja-:

—Cher'mah' cha- miih- he- jawah' hnäh' dsa-nuu- øøhn', hlëeh' jnääh' miih- he- jmee' llu' kyaa' jnääh' —ga-jäyh'.

16 He-ja- ga-noo- Paa', ga-jmeey' lii- kyaah' gooy- mah' wa' dsa-taayh' ti'. Ga-jäyh':

—Nuu- da' hnäh' dsa- Israel hi- lä-jëe' ga' hnäh' hi- gah- Dio. 17 Dio kyaa' jnääh' dsa- Israel, ga-lleeh- dsa- ma-gyuh- kyaa' jnääh' mah' leey' dsa- kyaay' hi- ngoo' ba' mi-jäy' lä-jiih' ga-të'

koṓ̄ jwiī jūuh̄ lā̄ ma' tāāyh' hwa' Egipto ma' ke' laay' dsa- jñah' kih' hwa' ja-. Ma-ngēē' he- ja-, kyaah' cha-miih- be' ga-hwēē' Dio dsa- he' hwa' ja-, mah' ga-lla-nāāy' hwa' kiyh'. 18 Ta'ko-jiih' ga-taah' dsa- he' to'loo' ji-ñe- jee' la' hwa' kiī, ga-lā-be' dsē' Dio kyaayh' kih' lā-jē- he- hliih' he- ma' jmeey'. 19 Ma-ngēē' he- ja-, ga-heē' Dio gyii' nāā' dsa- hi- ma' tāāh' hwa' he- cheē- Canaán. Hwa' kih' dsa- he' ga-jmee' Dio heē- dsa- ma-gyuh- kyaā' jnāāh'.

20 'Ma' ga-lla-nāāy' hwa' Canaán ja-, ga-hñaa' Dio hi- ga-ka' nē' kih' dsa- he', lā-jiih' ga-lloo' jmi' ga-hñaa' Samuel hi- ga-ngēē' juu' kiyh'. Lā-ja- ga-jmee' Dio kyaayh' lā-jiih' ga-tē' kye' hñā-loo' na-dsē- to-lo-gya' ji-ñe-. 21 Jii- kih' Samuel, dsa- Israel ga-ngēēy' jaa- hi- lee' rey kyaay'. He-ja- ga-hñaa' Dio Saúl, hi- ga-laa' rey to'loo' ji-ñe-. Jmii- Saúl he' ma' cheē- Cis, hi- ma' laa' sa'ju- kih' Benjamín. 22 Ma-ngēē' he- ja-, Dio ga-llee- Saúl mah' ga-laay' David hi- ga-koṓ' nē' kiyh'. Ga-jmee' Dio ju'dsoo' kih' David, ga-jāyh': "Ma-jēēn- David joṓ' Isaí. Kih' hi- he' ba' ma-tih' dsēn-, jēeh' hi- he' jmee' lā-jē- he- hnoon'." 23 Hi- jee' kih' jaa- jee' lā-jēē' sa'ju- kih' David he', ga-lā-chaā- Jesús, hi- ga-cheē' Dio mah' lāāy' dsa- Israel lā-koṓ- ga-jāyh' jāā'. 24 Jāā- ja- ga-jā- Jesús, ma' kwa' Jwaa- juu' kih' lā-jēē- dsa- Israel. Ga-hlēēyh' dsa- mah' dsa-jēeyh- kyaah' Dio hi- he- saay- jmī-. 25 Hi- lā-koh' ma' jēē- Jwaa- ngoo' dsa-hñaa- ta' kiyh', ga-jāyh': "¿Hi- jnā' laah' hnāh'? Ja- he' jnā' hi- nøṓ' juu' jā- lā-koṓ- jmeeh-

hnäh' huu'dsē-. Hī- jā- kēē- kin-, sa- tē'dsēen' chiihn' mah' llen' loo- he- hä' tiiy', ga-jäh' Jwaa-.

26 Ngoo' ba' Paa' hlēeh-, ma' jäyh':

—Hnäh' dsa-goon~ hī- laa' sa'ju- kih' Abraham, kyaah' lä-jēē- ga' hnäh' hī- gah- Dio, jnä' jne' ba' ga-chee' Dio juu' la- mah' lää' jne'. 27 Pero dsa- hī- ma' tääh' Jerusalén, kyaah' dsa-ta' kyaay' sa- ga-lä'kyuuy- Jesús. Ni- kih' hī- ga-ngēē' juu' kih' Dio llo'joo' sa- ga-lä'ngēēy', ma-ke- ma' hē- dsa- he' juu' ja- lä-jē- jmii' he- teeh- dsa- dsē'. Heh' lä-koh' ma' jäyh' he- jmee- bii' juu' Jesús, ga-lä-te' lä-jē- juu' he- ma' hēy- ja-. 28 Pero sa- ga-jnøyh' he- kyaah' ma' bäayh- Jesús mah' lä-jwē- ja- ma' jngiiyh' kih', he-ja- ga-ngiiy' kih' Pilato mah' wa' jmeey' hih' he- juuy'. 29 Ma' ga-lä-te' lä-jē- go-te' lä-koo- na-sii- kiyh' jää', ja-ga' ga-jñaa' dsih' dsöh' hma-cru- mah' na'haay'. 30 Pero Dio ga-mi'jiiyh' jee' kih' hī- na-juu'. 31 Hī- cha-miih- jiih- ga-lä-jnäay' jee' kih' hī- na'nää' kyaayh' Jerusalén, lä- ma' täayh' Galilea. Hī- he' na- hī- jmee- ju'dsoo' kih' lä-jēē- dsa- jmii' na'.

32 'Ja-ba' lä-ja- kwa- jnääh' ju'hmēē' la-, ja-ba' juu' he- ga-bääh- Dio hñii' kyaah' dsa- ma-gyuh- kyaa' jnääh'. 33 He- ga-mi'jiiyh' Jesús, ga-mi-te' Dio juu' kih' jee' kyaa' jnääh', hī- laa' sa'ju- kih' Abraham. Lä-ja- ga-lä-te' lä-koo- na-sii- salmo hwēh' to': "Hne- laah' gyuu- kyaan-, na' ma-laan' Täa' kyaah'", ga-jäh' Dio. 34 Kyaah' he- ga-mi'jiiyh' Jesús jee' kih' hī- ma-na-juu' mah' mo-so- juu' gyih' jih'koh', lä-ja- ga-lä-te' juu' he- ma-na-sii- lä-la-: "Mi'te' ba' jnä' lä-jē- he- ga-jwii'n' David",

ga^ˋja^ˋh^ˋ Dio. ³⁵ Hi^ˋ ja^ˋba^ˋ lä^ˋja^ˋ lle^ˋ ka^ˋlä^ˋh^ˋ nē salmo: “Sa^ˋ kwah^ˋ jwē^ˋ jyah^ˋ jmi^ˋngo^ˋ kih^ˋ hi^ˋ na^ˋjngēē^ˋ kya^ˋah^ˋ”, ga^ˋja^ˋh^ˋ David.

³⁶ Ga^ˋmi^ˋte^ˋ ba^ˋ David lä^ˋkoh^ˋ ga^ˋlä^ˋhyoh^ˋ dsē Dio lä^ˋ ma^ˋ kyey^ˋ nē kih^ˋ dsa^ˋ kya^ˋay^ˋ. Hi^ˋ ma^ˋ ga^ˋjuuy^ˋ na^ˋha^ˋ dsih^ˋ koo^ˋ jee^ˋ na^ˋha^ˋ dsa^ˋ ma^ˋgyuh^ˋ kya^ˋay^ˋ. Hi^ˋ ga^ˋjngaah^ˋ ba^ˋ jmi^ˋngo^ˋ kiyh^ˋ. ³⁷ Pero hi^ˋhi^ˋ ga^ˋlä^ˋjiih^ˋ he^ˋ, sa^ˋ ga^ˋjngaah^ˋ jmi^ˋngo^ˋ kiyh^ˋ.

³⁸ He^ˋja^ˋ hnø^ˋ lä^ˋngēēh^ˋ hnäh^ˋ øøhn^ˋ, ta^ˋlä^ˋ kih^ˋ Jesús hi^ˋ hlēēhn^ˋ kih^ˋ la^ˋ dsa^ˋche^ˋ dso^ˋkye^ˋ jnän^ˋ. ³⁹ Lä^ˋjēē^ˋ hi^ˋ dsoo^ˋ dsē^ˋ kih^ˋ Jesús, hi^ˋ he^ˋ ba^ˋ hwēē^ˋ lluu^ˋ, lä^ˋay^ˋ kih^ˋ lä^ˋjē^ˋ he^ˋ ma^ˋ hlä^ˋayh^ˋ cha^ˋnē^ˋ ley kih^ˋ Moisé. Jēēh^ˋ sa^ˋ hwēē^ˋ jne^ˋ lluu^ˋ cha^ˋnē^ˋ Dio kya^ˋah^ˋ he^ˋ høø^ˋ jne^ˋ ley ja^ˋ. ⁴⁰ Lee^ˋhnäh^ˋ, mah^ˋ sa^ˋ jä^ˋ nē^ˋ kyah^ˋ hnäh^ˋ lä^ˋkoo^ˋ ga^ˋja^ˋh^ˋ hi^ˋ ga^ˋngēē^ˋ juu^ˋ kih^ˋ Dio:

⁴¹ Jēē^ˋ da^ˋ hnäh^ˋ, dsa^ˋ hi^ˋ mi^ˋkwah^ˋ juu^ˋ kin^ˋ, wa^ˋ lä^ˋdsaa^ˋ hoh^ˋ hnäh^ˋ, wa^ˋ heeh^ˋ hnäh^ˋ go^ˋte^ˋ. Jēēh^ˋ jee^ˋ kyah^ˋ hnäh^ˋ jmeen^ˋ koo^ˋ he^ˋ jmee^ˋ dsaa^ˋ hoh^ˋ hnäh^ˋ.

Ni^ˋ lä^ˋja^ˋ sa^ˋ jmeeh^ˋ hnäh^ˋ dsoo^ˋ ma^ˋke^ˋ hi^ˋ ga^ˋ jmeeh^ˋ juu^ˋ kyah^ˋ hnäh^ˋ, ga^ˋja^ˋh^ˋ Dio.

⁴² Lä^ˋ ma^ˋ ya^ˋhēē^ˋ Paa^ˋ kya^ˋah^ˋ Bernabé neh^ˋ gwah^ˋ kih^ˋ dsa^ˋ judiu, ga^ˋchuu^ˋ dsa^ˋ hi^ˋ sa^ˋ laa^ˋ judiu kya^ˋayh^ˋ:

—Ja^ˋ ya^ˋnääh^ˋ hnäh^ˋ ka^ˋlä^ˋh^ˋ jyoh^ˋ jmi^ˋ he^ˋ tee^ˋ dsa^ˋ dsē^ˋ mah^ˋ kwah^ˋ hnäh^ˋ ka^ˋlä^ˋh^ˋ juu^ˋ na^ˋ kya^ˋ jnääh^ˋ.

⁴³ Ma^ˋ ga^ˋhwēēy^ˋ neh^ˋ gwah^ˋ ja^ˋ, jwēē^ˋ dsa^ˋ judiu hi^ˋ lä^ˋkye^ˋ hi^ˋ sa^ˋ laa^ˋ judiu hi^ˋ ma^ˋ hnaah^ˋ

Dio, ga⁺jmeey⁺ ko⁻jøh⁺ kyaah⁺ Paa⁺kyaah⁺ Bernabé. He⁻ja⁻ ngoo⁺ ba⁺ Paa⁺ hlëëyh[~] mah⁺ wa⁺ lla⁻nää⁺ bih⁺ ta⁺ cha⁺në⁺ kyaah⁺ he⁻ mi⁻jää⁺ Dio.

⁴⁴ Ma⁺ ga⁺të⁺ jmii⁺ he⁻ teeh⁻ dsa⁻ dsë⁺, miih⁻ ga⁺ sa⁺ ga⁻dsaa⁺ lä⁻jëë⁺ dsa⁻ chaa⁻ jee⁺ jwii⁻ ja⁻, na⁺nääy⁺ na⁺nuy⁺ ha⁻ lä⁺ la⁺ juu⁺ kih⁺ Dio. ⁴⁵ Pero ma⁺ ga⁺jëë⁺ dsa⁻ judiu, he⁻ ga⁺kuh⁺ jwëë⁺ dsa⁻, he⁻ja⁻ ga⁺lä⁻lleey⁺ jwërte, ga⁻løøy⁺ lla⁻dsëëy⁺ kih⁺ juu⁺ he⁻ ma⁺ kwa⁺ Paa⁺ hi⁺ ma⁺ hlëëyh⁺ wii⁺ kiyh⁺.

⁴⁶ Pero Paa⁺ kyaah⁺ Bernabé sa⁺ ga⁺lä⁻goyh⁺ ga⁺hlëëyh⁺ dsa⁻ he⁺, ga⁺jäyh⁺:

—Kyah⁺ hnäh⁺ to⁻në⁺ dsa⁻goon[~] jmee⁺ bii⁺ he⁻ nuuh⁻ hnäh⁺ juu⁺ kih⁺ Dio he⁻ ma⁻kwa⁺ jnääh⁺ la⁻. Pero he⁻ beh⁺ hnäh⁺ juu⁺ la⁻, mi⁻jnääh⁺ hnäh⁺ hñaa⁺ sa⁺ hnooh⁻ hnäh⁺ ha⁻ lä⁺ jee⁺ jmee⁺ chaa⁻ hnäh⁺ tää⁺. Na⁺ na⁺ hwëë⁺ jnääh⁺ jee⁺ kyah⁺ hnäh⁺ mah⁺ dsa⁺kwa⁺ jnääh⁺ juu⁺ kih⁺ dsa⁻ hi⁻ sa⁺ laa⁺ judiu ba⁺. ⁴⁷ Jëëh⁺ Dio ga⁺jmeey⁺ mada⁻ lä⁻la⁻ kyaä⁺ jnääh⁺, ga⁺jäyh⁺:

Ma⁻hñaa⁺ hne⁻, laah⁺ wa⁺je⁻ kih⁺ dsa⁻ hi⁻ sa⁺ laa⁺ judiu,

mah⁺ hne⁻ ba⁺ kah⁺ juu⁺ ha⁻ lä⁺ lää⁺ dsa⁻ lä⁻kaa⁻ lä⁻juh⁺ jmi⁻gyuu⁺.

⁴⁸ Ma⁺ ga⁺nuu⁺ dsa⁻ hi⁻ sa⁺ laa⁺ judiu juu⁺ kih⁺ Dsa⁻jøøh⁺ jnän⁺, ga⁺jmeey⁺ juuh⁻ kih⁺ juu⁺ ja⁻ hi⁺ ga⁺lä⁻chaay⁺ llu⁺. Ga⁻heeh⁻ lä⁻jëë⁺ hi⁻ laa⁺ kwaat⁻ tëëh⁺ jee⁺ ka⁻ Dio. ⁴⁹ Lä⁺ ga⁺dsa⁺ hwa⁺ ja⁻ ga⁺lloo⁺ juu⁺ kih⁺ Dsa⁻jøøh⁺ jnän⁺.

⁵⁰ Pero ko⁻llaa⁺ judiu ga⁺taayh⁻ juu⁺ dsa⁻më⁺ hi⁻ ma⁺ hnaah⁻ Dio, lä⁺kye⁻ dsa⁻më⁺ hi⁻ kaa⁺ kih⁺ jee⁺ jwii⁻ ja⁻. Hi⁺ lä⁺ja⁻ ga⁺taayh⁻ juu⁺ hi⁻

laa' ta'. Ga'tooyh- je- dsë' dsa-kaah' he' mah' lä'lleey' kyaah' Paa' kyaah' Bernabé mah' hëey' kiyh' ta' jee' 𐌸𐌹 ga' kih' hwa' ja-. ⁵¹ Kyaah' ya'hëë' Paa' ngaah' kyaah' Bernabé ga'hlay' hlø- he- ma' na-beh- tiiy' he- jmeey' lii- kih' dsa- he', he- lä- ma-kyaayh' ja-ba' dso'kye- kiyh'. Hi- ga-hwëey- jee' ja-, mah' ga'näay' ta' jwii- Iconio. ⁵² Lä' jëë' hi- ga'heeh- juu' kih' Dio cha-miih- ma' jëë- dsëy', hi- ma' kyey- cha-miih- be' kih' Jmi-llë' Na-jngii'.

14

Ngoo' Paa' kyaah' Bernabé ta' jwii- Iconio

¹ Lä' ma' gya' Paa' kyaah' Bernabé jwii- Iconio ja-, ma' dsa-taayh' ko-jøh' lä'uuy' neh' gwah' mäh- kih' dsa- judiu. Ha- koh' sa' llu' juu' he- ga-kway', he- ja- jwëë' hi- laa' judiu hi- lä'kye- hi- sa' laa' judiu ga'heeh-. ² Pero ko'llaa' judiu hi- sa' ga'heeh-, ga'tooyh- je- dsë' dsa- hi- sa' laa' judiu mah' ga-lä'hneey- kyaah' øøh' jne' hi- ga'heeh- kih' Dio. ³ He-ja- ga'jä' Paa' kyaah' Bernabé cha-miih- jmi' jee' ja-. Ni- miih- sa' ma' goyh' ma' kway' juu' kih' Dio hi- ma' kyey- cha-miih- o-jøh' dsë- kih' Dsa-jøøh' jnän'. Hi- ga'jmeey' cha-miih- he- juh-gaa-. Lä'ja- ga'jmeë' Dio ju'dsoo' kih' juu' he- ma' kway'. ⁴ Pero dsa- hi- ma' chaa- jee' jwii- ja-, ga'laa' to' nää'. Ko'llaa' ga'taah' jwoo' kih' judiu, hi- ko'llaa' ga'taah' jwoo' kih' apóstole. ⁵ Ga'taah' dsa- judiu juu' kwee- kyaah' dsa- hi- sa' laa' judiu, ko-jøh' kyaah' dsa-ta' kyaay' mah' kway' kih' apóstole he' hi- tey' kuu' kiyh'. ⁶ Pero ma' ga-lä'ñë- Paa' kyaah' Bernabé he- hnøø' dsa- ma'

jmeē' kiyh' lā' jā, lā' chah' jā ga' hwēyēy' ga' nāy' ta' Litra hi' Derbe, jwii' he' hla' hwa' Licaonia. Hi' na' nāā' gyih' jyoh' jwii' he' hla' lā' kaa' jee' jāh' jā, ⁷ mah' na' kway' ju' hmēē' kih' Jesús lā' kaa' jā.

Ga'te' dsa' kuū' kih' Paa' jee' jwii' Litra

⁸ Litra jā ma' gya' jaa' dsa' jluuh' hi' jluuh' ga' lā' chaa', jih' koh' sa' ma' ngēy'. ⁹ Dsa' he' ma' gya' nuu' lā' jē' he' ma' hlēeh' Paa'. Ma' ga' jēē' Paa' mī' nēy' ga' lā' liiyh' kih' dsa' he', he' ma' dsoo' dsēy' hlāy'. ¹⁰ He' jā ga' hlēeh' Paa' kī' gaa' ga' sīyh':

—Noo' da', chih' tih' na' ko' dsoo'.

Lā' chah' jā koo' ba' ga' hliiy' ta' gyūuh' hi' ga' lōoy' ngēy'. ¹¹ Ma' ga' jēē' dsa' hi' ma' tāah' jee' jā he' ga' jmeē' Paa' lā' jā, ga' lōoy' hlēeyh' koo' kī' gaa' kyaah' juu' kiyh', ma' jāyh':

—Lā' laa' dsa' nūuh' laa' uu' dio hi' ma' jñaa' jee' jnān' la'.

¹² Ga' mi' cheey' Bernabé Júpiter hi' Paa' ga' mi' cheey' Mercurio kih' he' ma' kwa' Paa' juu'. ¹³ Chuuh' jwii' jā ma' chih' gwah' kih' dio Júpiter. Jee' jā ga' lloo' jmi' dsa' hi' ma' jmeē' ta' neh' gwah' jā, ma' jāy' kya' dso' hi' ma' kyey' he' na' lī' kyaah' le'. Ma' hnōoy' ma' jngēy' kya' he' mah' ko' jōh' kyaah' dsa' gooy' ma' jmeey' juuh' kih' apóstole he'. ¹⁴ Lā' ma' ga' nuu' Bernabé kyaah' Paa' he' jā, ga' giy' hmiih' kih', mah' ga' taayh' jee' kih' dsa' he' ma' hlēeyh' kī' gaa', ¹⁵ ma' jāyh':

—Hnäh' dsa-ñuuh- ¿he-la' jmeeh- hnäh' lä-na-? ¿Ja' dsa- jmi-gyuuh- ba' jnääh' lä-koh' laah' hnäh'? Ma-ya-nøø' jnääh' mah' kwa' jnääh' ju'hmëë' kih' Jesús. Tu' hnäh' he- na-, ta' jmee- hnäh' he- sa' jmää' ta'. Jeeh' hnäh' hñaaah' kih' Dio jiih- ba', hi- ga-jmee' gyuuh' hwa', hi- ga-jmee' jmi-ñeeh- hi- ga-jmeey' lä-jë- he- ga' cha- në' kih'. ¹⁶ Jää' ma' tääh' dsa- jmee- lä- hyoh- dsë' hi- sa' cha- he- ma' jmee- Dio kiyh' ni- miih-. ¹⁷ Pero ja- he- ga-hmääh- go-te-. Ma-ra- he- ga-mi-jnääh- ha- lä- laay' hñiiy' kyaah' lä-jë- he- llu' he- jmeey'. Cheey' jma', hi- jmeey' kwa- lä-jë- he- jngëë- dsa- mah' lä-cha- cha-mi- he- kih'hih' jne' hi- lä-ja- jmeey' jëë- dsë- jne'.

¹⁸ Ma-ke- ga-hlëeh' apóstole he' lä-ja-, he-lii' ba' ga-liyh' ga-jney' jwë' kih' dsa- he' he- ma' jngëëyh' kya' mah' ma' jmeey' juuh- kih' apóstole.

¹⁹ Ma-ngëë' he- ja-, ga-lla-nää' judiu hi- chaa- Antioquía, lä-kye- hi- chaa- Iconio. Ga-taayh- juu' dsa- hi- ma' chaa- Lистра. He-ja- ga-tey' kuu' kih' Paa'. Ma-ngëë' he- ja-, ga-sëeyh- Paa' lä- ga-të' chuuh' jwii-, jëeh' ma' jmeey' huudsë- ma-juuy- ba'. ²⁰ Lä-jëë- øøh' jne' ga-taayh- lä-ku' lä-jii' kih' Paa'. Ko-hwëë' ga-ja- ma' ga-noo- Paa' jee' ma' kyaay' ja- hi- koo- ka-läh' ga-hey' ta' jee' jwii- ja-. Ma' ga-jnä' jyoh' jmi-, ngooy' kyaah' Bernabé ta' Derbe.

²¹ Ma' ga-lla-nääy' jwii- Derbe, ga-kway' ju'hmëë'. Hi- jwëë' dsa- ga-heeh- juu' kih' Jesús. Ja-ga- ga-nääy' ka-läh' ta' Lистра, ta' Iconio, hi- ta' Antioquía. ²² Lä-koo- lä-koo- jwii- ja-, ga-kway'

cha-ga'miih- be' kih' øøh' jne'. Ga'hleeh' gyih' mah' sa' tæy' juu' he- ma-dsoo' dsëy', ma' jäyh':

—Jmee- bii' jëë' jne' cha-miih- wii', ja-ga' heh' jne' jee' jmee- Dio hih'.

²³ Lä-koø- lä-koø- jwii- jee' ma' tääh' hi- ma-heeh- juu' kih' Dio, ga'hñaay' dsa-gyuuh' hi- ka' né' kih' dsa-kyaayh'. Ma-ngëë' he- ja-, ga-taayh` ngiiy' kih' Dio ta'ko-jiih' sa' kuh-hiyh'. Lä-ja- ga-taayh- goo- Dsa-jøøh' jnän` dsa-gyuuh' hi- na-hñaä' kyaay'.

Ga'llaah' Paa' ka-läh' kyaah' Bernabé jee' jwii- Antioquia he- na-hee' hwa' Siria

²⁴ Ma' ga-hwëëy- jee' ja-, ga-ngëë' bih' ko-dsoo' hwa' Pisidia ga-näay' ta' Perge, jwii- he- nøø' hwa' Panfilia. ²⁵ Ma-ngëë' ma-kway' juu' kih' dsa- hi- ma' chaa- Perge, ga-näay' ta' jwii- Atalia.

²⁶ Jee' ja- ga-taayh` neh- barco, ga-näay' ka-läh' ta' Antioquia, ja-ba' jwii- jee' ga-taah- dsih' goo- Dio ma' ga-mi-jäay' kyaah' ta' kiyh' he- na' ga- ma-hñaä-. ²⁷ Ma' ga'lla-näay` Antioquia ja-, ga-tëëyh' lä-jëë' øøyh' hi- ma' chaa- jee' ja-. Mah' ga-jmeeyh' juu' ha- lä- la' he- juh-gaa- he- ga-jmee' Dio lä-kaa- jee' na'näay' hi' ha- lä' ga-kwa' Dio jwë' he- ga-lä-dsoo' dsë' hi- sa' laa' judiu. ²⁸ Jee' ja- ga-jä' Paa' kyaah' Bernabé cha-miih- jmii' kyaah' øøh' jne'.

15

Ga-taah' apóstole juu' kwee- ha- lä- siiyh' øøh' jne' hi- sa' laa' judiu

¹ Ko-llaa' dsa- hi- ma' chaa- Judea ga-lla-näay' jwii- Antioquia na'kway- juu' kih' øøh' jne' hi- ma' tääh' jee' ja-, ma' jäyh':

—Cher'mah' sa- ga-wih' jmi-ngo' kyah' hnäh' lä-koø- nøø' kih' Moisé, sa- lääh' hnäh'.

² Peer- ga-ti- ga-choo' Paa' juu' kyaah' dsa- he' hi- lä-ja- ma' jmee- Bernabé ka-läh'. Ha- koh' juu' sa- ga-ti- ga-chooy'. He-ja- øøh' jne' hi- ma' tääh' Antioquia, ga-hñaa'y' Paa' kyaah' Bernabé kyaah' jñah' ga' øøh' jne'. Ga-cheey' ta- Jerusalén mah' mi-ee'y' juu' ja- kyaah' apóstole hi- kyaah' lä-jëë- dsa-gyuuh'.

³ Øøh' jne' hi- ma' tääh' Antioquia ga-chee' dsih' kyaah' juu' llu'. Jee' ga-näay' ja-, ga-ngëey' hwa' Fenicia hi- ga-ngëey' hwa' Samária. Lä-jë- jwii- jee' ga-ngëey' ja-, ga-jmeeyh' juu' ha- lä- ga-la' he- ga-jëeh- dsa- hi- sa- laa' judiu kyaah' Dio. Peer- ga-tih' dsë' lä-jëë- øøh' jne' ma' ga-nuuy' juu' ja-.

⁴ Ma' ga-lloo' Paa' kyaah' Bernabé ta- Jerusalén, øøh' jne' hi- tääh' jee' ja- ga-heeh- bih' llu'. Hi- lä-ja- ga-jmee' apóstole kyaah' lä-jëë- dsa-gyuuh' ka-läh'. Hi- ga-jmeeh' Paa' kyaah' Bernabé juu' lä-jë- he- ga-jmee' Dio kyaayh' lä-kaa- jee' na-näay' . ⁵ Pero ko-llaa' fariseo hi- ma-heeh- juu' kih' Dio ga-nooy- mah' ga-jäyh':

—Jmee- bii' uu- jmi-ngo' kih' dsa-nuu- hi- sa- laa' judiu hi- jmeen' mada' kiyh' mah' høøy' lä-jë- nuu- kih' Moisé.

⁶ He-ja- ga-kuh' apóstole kyaah' dsa-gyuuh' mah' mi-ee'y' juu' ja-. ⁷ Ma-lä-hii- tääyh' ti-chooy' juu' jee' lä-jëey', ja-ga' ga-noo- Pee' mah' ga-jäyh':

—Nuū da' hnäh' dsa-ñuūh- øøhn'. Ñeh' ba' hnäh', jää' ga'leeēh- Dio jnä' jee' kyah' hnäh' mah' kwan' ju'hmēē' kih' hī- sa' laa' judiu, mah' lä-dsoo' dsēy' kih' Jesús. ⁸ Dio hī- kyuūh- ha- lä- la' tuh-dsē' dsa-, ga'mi'jnäy- dsa- he', ma'ra' he- laay' dsa- kyaay' lä'llu' he- ga'kwēēyh' Jmi-lle' Na-jngii', ja-ba' lä-koh' ga'hñah' jne'. ⁹ Ja-ba' lä-koh' ga'jmeē' Dio jnä' jne', ja-ba' lä-ja- ga'jmeey' kyaah' dsa- he' ka-läh'. Jēeh', kyaah' he- ma-lä-dsoo' dsēy' kih' Jesús, lä-ja- ba' ma-jäy' na-jngēy'. ¹⁰ ¿He-la' kah- hnäh' dsē' Dio, he- jmeeh- hnäh' bii' kih' øøh' jne' he- høoy' ley he- sa-täy- høoy', hi- ni- jne' sa-täy- jne' høon', hi- ni- dsa- ma-gyuh- jnän' sa- ga-täy- ma' høoy'? ¹¹ Pero na' ma-ñe' jne', he- la' ma-läa' ba' Jesús jne', kwee- ba' kyaah' dsa- he' —ga-jäh' Pee'.

¹² Ma' ga-løø' Bernabé kyaah' Paa' jmeeh- juu', lä-jēē' dsa- he' ga-taah' ti' nuuy- ha- lä- cha-miuh- juh-gaa- he- ga'jmeē' Dio kyaayh' jee' na'näy' na'kway- ju'hmēē' kih' dsa- hī- sa' laa' judiu. ¹³ Hi- ma' ga-dsaa' juu' kih' Paa' kyaah' Bernabé, ga-hlēeh' Jacobo, ga-jäyh':

—Dsa-ñuūh- øøhn', nuū da' hnäh'. ¹⁴ Ma-nuū jne' lä-koō- ma-jmeeh' Simón juu' ha- lä- ga'jmeē' Dio to-nē' jee' kih' dsa- hī- sa' laa' judiu, ga-tēy- dsa- he', ga'jmäy' kyaay'. ¹⁵ He- la- na- jeeh' kwee- kyaah' he- ga-hlēeh' hī- ga-ngēē' juu' kih' Dio, jee' na-sii- lä-la-:

¹⁶ Ma-ngēē' he- la-, niin' na'choohn' hne' kih' David he- na-hla'. Na'jmeehn' ka-läh' lä-kaa- jee' na-hee-, mah' choohn' ka-läh' lä-hmēē',

17 mah' lä'ja- hi- jñah' nää' dsa- he' wa' hnääh' Dio,
lä'jēē- dsa- hi- sa' laa' judiu hi- ma- mi- jāän- laay'
kyaan'.

18 Lä'ja- ga'jäh' Dio, hi- ga' mi' jnäā- juu' la-
llo'joo' go-te'.

19 'He-ja- jwahn', ta' wa' han' kih' hi- sa' laa'
judiu hi- dsa- jēeh' kyaah' Dio. 20 Ma-lee' ba'
koo- siin' kiyh' mah' sa' wa' kuyh- ma' he- jmee'
mi- sayh' hñiiy' he- lla' dsa- cha' nē' dio hi- na- laa'
kaah' dsa-, hi' dsa- mē' dsa- ñuuh- sa' wa' kaayh'
wa' hi- cha- hi-, hi' ni' sa' wa' kuyh- jah' hi-
dsa- juu' kyaah' he- wii', ni' sa' wa' kuyh- jma-.
21 Jēeh' llo'joo' ga- løø' dsa- judiu kwa' nuuh' kih'
Moisé neh' gwah' he- tøø' lä'koo- lä'koo- jwii-.
Jee' ja- hēy- he- ga' sii' Moisé, lä'jē- jmi' he- teeh-
dsa- dsē' —ga'jäh' Jacobo.

*Ga'cheey' koo- je- kih' lä'jēē- øøh' jne' hi- sa' laa'
judiu*

22 Lä'jēē- øøh' jne' he', kyaah' apóstole hi' kyaah'
dsa- gyuuh' ga- taayh' juu' kwee- ga- hñaa'y' ko- llaa'
øøh' jne' hi- ma' tääh' jee' ja- mah' dsa- nääy'
jwii- Antioquía kyaah' Paa' hi' kyaah' Bernabé.
Ga- hñaa'y' Juda, he' ba' hi- tēeyh' Barsabá, hi-
ga- hñaa'y' Sila. Hi- he' ma' laa' ta' jee' kih'
dsa- kyaayh'. 23 Kyaah' hi- he' ga' cheey' je- he-
na- sii- lä' la-:

“Jnääh' apóstole, jnääh' dsa- gyuuh' kyaah' øøh'
jne', jmee- jnääh' juu' kyah' hnäh' øøhn' hi- sa' laa'
judiu hi- chaa- Antioquía, hi- chaa- hwa' Siria hi-
Cilicia ka- läh'. Wa' chaa- hnäh' llu'. 24 Ma- nuh'

jnääh' kih' ko-llaa' hi- ga-hwëë- jee' la- ga-nääy'
 ta- na-. Sa- ñe' jnääh' he- ga-nääy' mi-gaay' hnäh'
 kyaah' juu' kiyh', heey- huudsë- kyah' hnäh' hi-
 jmeey- hih' he- uu- jmi-ngo' kyah' hnäh' hi-
 he- høøh' hnäh' ley. ²⁵ He-ja- ma-tooh` jnääh'
 juu' kwee-, ma-jëë' jnääh' llu' ba' he- ma-hñaa'
 jnääh' øøh' jne' hi- tääh' jee' la- mah' dsa-nääy'
 dsa-jëëy' hnäh' ko-jøh' kyaah' Paa' hi- kyaah'
 Bernabé hi- hnää' jne' cha-miih-. ²⁶ Dsa-ñuu-
 na-, sa- ga-jmeey' he' che' chaa- juuy' jee' ga-nääy'
 kway' juu' kih' Jesucristo. ²⁷ He-ja- chee' jnääh'
 Juda kyaah' Sila mah' dsa-nääy' dsa-kway' juu'
 he- na-sii- la-. ²⁸ Llu' ba' la' kih' Jmi-lle' Na-jngii
 ' hi- lä-ja- kyaä' jnääh' ka-läh', he- sa- hnøø-
 jnääh' he- høøh' hnäh' he- sa- tää' hnäh' høøh'
 '. Ma-la- he- la- ba' hnøø' nuuh' hnäh'. ²⁹ Sa-
 kuh' hnäh' he- ma-lla' dsa-cha'në' dio hi- na-laa-
 kaah- dsa-, ni- sa- le' kuh' hnäh' jma-, ni- sa- le'
 kuh' hnäh' jah' hi- dsa-juu' kyaah' he- wi'. Hnäh'
 dsa-më' dsa-ñuu-, ta- kaah- hnäh' wa' hi- cha-
 hi-. Cher'mah' ga-lëh' hnäh' høøh' he- ja-, jmeeh-
 ba' hnäh' llu'. Wa' dsa-ngëëh' ba' hnäh' llu'."

³⁰ Lä-jëë- hi- na-hñaa' he', ga-nääy' ta- Antio-
 quía. Ma' ga-lla-nääy' jee' ja-, ga-jøøyh- øøh' jne'
 mah' ga-ngëëy' je- he- ma' kyey- ja-, to-lo- në'
 jee' lä-jëë-. ³¹ Peer- ga-nøh' dsë' øøh' jne' he'
 ma' ga-hëy' je- ja-, he-ja- ga-lä-chaay' llu' jwërte.
³² Juda kyaah' Sila hi- ma' ngëë- juu' kih' Dio ma'
 kway' cha-ga-miih- juu'. Heh' lä-ja-, ga-nøh' dsë'
 øøh' jne' hi- ga-tëëyh' cha-miih- be'. ³³ Ga-lä-hii'
 ga' miih- jmi', ja- ga' ga-hih' øøh' jne' juu' kyaayh'

mah' dsa-näay' llu' ta' Jerusalén jee' tääh' hi-
ga-cheey'. ³⁴ Pero ga'jmee' Sila huudsē: "Go-
llu' ga' he- jän' jee' la-." ³⁵ Hi' ga'jä' ba' Paa'
kyaah' Bernabé Antioquía ja-, ma' mi-tēy' dsa-
juu' kih' Dsa-jøøh' jnän. Hi' ko-jøh' kyaah' jñah'
dsa-kyaayh' ma' kway' ju'hmēē'.

Ngoo' Paa' jee' ga'tē' to' jiih' na'kway- juu'

³⁶ Ga' lä'hii' ga' miih- jmii', ma' ga'jäh' Paa' siiyh'
Bernabé:

—Man' ka-läh' ma' jēēn' lä' jēē- øøh' jne' hi- tääh'
lä'kaa- jwii- jee' na'kan' juu' kih' Dio jāā', ma' jēēn'
ha- lä' täāyh'.

³⁷ Ma' hnøø' Bernabé ma' jāāy' Jwaa- hi- tēyih-
Marcos. ³⁸ Pero sa' ga'tih' dsē' Paa' he- ma' jāāy'
ka-läh' hi- ga'kēh' jiih' hwa' Panfilia, jēēh' mo-so-
ñēē' gyih' na'kway- juu' kih' Dio kyaah' Paa'. ³⁹ Ni'
miih- sa' ga'hii' kwee- juu' kih' Paa' kyaah' Bern-
abé, lä'jiih' ga'beey' øøyh-, ga'näay' ma' kih-kih'.
He-ja- Bernabé ga'jäāy' Marcos, ga'taayh' neh'
barco ga'näay' ta' Chipre. ⁴⁰ Hi' Paa' ga'jäāy' Sila.
Lä'koo- ma' ga'hwēēy- jee' ja-, ga'jäh' øøh' jne' hi-
ma' tääh' Antioquía siiyh':

—Dio kyaah' hnäh'.

⁴¹ Ga'ngēēy' ta' hwa' Siria kyaah' hwa' Cilicia
ma' kway' be' kih' øøh' jne' hi- ma' tääh' lä'koo-
lä'koo- jwii-.

16

Ngoo' Timotä kyaah' Sila ko-jøh' kyaah' Paa'

¹ Ma'ngēēy' he- ja-, ga'näay' ta' Derbe, ja-ga'
ga'näay' ta' Listra. Jee' ja- ma' gya' jaa- øøh' jne'

hī cheē Timotä. Chooy' ma' laa' judiu hī ma' laay' øøh' jne' ka-läh'. Pero jmiī Timotä ma' laa' griego. ² Lä-jëë̄ øøh' jne' hī ma' tääh' Lистра hī hī ma' tääh' Iconio ma' hlëëyh' llu' kih' Timotä. ³ Ga-lä-hnøø' Paa' jääy' Timotä lä-kaa- jee' dsooy', he-ja- ga-jmeey' mada- ga-wih' jmi-ngo' kih' Timotä mah' sa' choo' judiu hī chaä- jee' ja- juu' kyaayh', jëeh' ga-lä-jëë̄ dsa- chaä- jee' ja- ma-ñey- laa' griego jmiī Timotä. ⁴ Ga-lä-kaa- jwiī jee' ga-näay', ga-jmeeyh' juu' kih' øøh' jne' ha- lä' la' juu' ee- he- ga-taah' apóstole kyaah' dsa-gyuuh' hī ma' tääh' Jerusalén mah' høoy' ma-la- he- na- ba'. ⁵ Ma' ga-nuu' øøh' jne' juu' ja-, ga-tëëyh' cha-miih- be' hī jwëë' ga-dsa- ga-heeh- juu' kih' Dio koo- jmiī koo- jmiī.

Ga-mi-jnääh- Dio kih' Paa' jaä- dsa- hī ma' chaä- hwa' Macedonia

⁶ Pero Jmi-llé' Na-jngiī' sa' ga-kwa' jwë' kih' Paa' kyaah' dsa-kyaayh' mah' ma' kway' juu' kih' Dio hwa' Asia, he-ja- ga-ngëë' bih' lä' ga-dsa' hwa' Frigia, kyaah' hwa' Galacia. ⁷ Lä-koo- ma' ga-lla-näay' ta' hwa' Misia, ma' hnøoy' ma' dsa-näay' ta' Bitinia pero sa' ga-kwa' Jmi-llé' Na-jngiī' jwë'. ⁸ He-ja- koo- ga-ngëëy' ta' koo' hwa' Misia ba', lä-juuh' ga-lla-näay' jwiī Troa. ⁹ Hwë' he- ma' gya' Paa' Troa, ga-hëë' mi-nëy' ma' cheh' jaä- dsa-ñuuh- hī chaä- Macedonia ma' chuü' kyaayh', ma' jäyh': "Ñā-tā hwa' Macedonia mah' kwah' be' kyaä' jnääh'." ¹⁰ Ma' ga-jëë' Paa' he- ja-, lä-cha' ja- ga-mi-llu' jnääh' løø' kyaä' jnääh', mah' ga-nøø' jnääh' kyaayh' ta' Macedonia.

Ga'jmee' jnaäh' dsoo' he- teeh~ Dio jnaäh' mah' dsa'kwa' jnaäh' ju'hmee' kih' Jesús jee' ja-.

Ngoo' Paa' kyaah' Sila jee' jwii- Filipo

11 Jee' jwii- Troa ja- ga-tooh` jnaäh' neh+ barco, ga-nøø' jnaäh' ko-dsoo' ta+ Samotracia, hwa' he- hä' jee' jmi-ñeeh-. Ma' ga-jnä' jyoh' jmi-, ga-nøø' jnaäh' ta+ jwii- Neópolis.

12 Jee' ja- ga-hwii- jnaäh' mah' ga-nøø' jnaäh' ta+ jwii- Filipo he- ga-lla' dsa- chaa- Roma hi+ ma' la' jwii- to-né' kih' hwa' Macedonia. Jee' jwii- ja- ga-tooh` jnaäh' miih- jmi'. 13 Koo- jmi' he- teeh- dsa- dsé' ga-hwëë- jnaäh' jee' jwii- ja-, ga-nøø' jnaäh' ta+ cha'hoo' jmi-. Jëeh', ma-ñé' jnaäh' he- dsa-nää' dsa- jee' ja-, jee' dsa-ngiiy` kiyh' kih' Dio. He-ja- ga-tooh` jnaäh' ga-hlëeh' jnaäh' juu' kih' Dio dsa-mé' hi- ma' tääh' jee' ja-. 14 Jaa- dsa-mé' he' ma' chee- Lidia, hi- ma' chaa- jwii- juuh- he- chee- Tiatira. Ma' hniy- hmiih- gyuu' he- hmooh' hi+ ma' hnaayh- Dio. He-ja- ga-chee' Dio dsëy' mah' wa' jmeey' he' juu' he- ma' hlëeh- Paa'. 15 Lä-koø- ma' ga-saay- jmi- ko-jøh' kyaah' lä-jëë- hi- chaa- kyaay', ga-chuuy' kyaä' jnaäh', ga-jäyh':

—Cher'mah' laah' hnäh' mi'te` ba' jnä' kih' Dio, jä' hnäh' kin+ na'.

He-ja- ga'jmee' dsa-mé' he' bii' he- ga-jä' jnaäh' cha'neh+ kiyh'.

Ga-taayh- Paa' kyaah' Sila neh-ñe'

16 Koo- hä' lä+ ma' na'nøø' jnaäh' ka-läh' jee' ma' ngii- dsa- kiyh' kih' Dio, jee' ja- ga-jëë' jnaäh'

jaa- chih-më' hi- ma' kye- jmi-llë' hlih' hi- ma' lle- juu' kih' dsa-. Kyaah' chih-më' he' ma' lih' dsa-juy' cha-miuh- kuu'. 17 Peer- kij- hooh- chih-më' he' ma' lleey' kaah' kyaa' jnaäh', ma' hlëyh-:

—Dsa-nuh- hi- ga-nää' na-, ga-nää' mada- kih' Dio Jøøh'. Hi- na- na- kwa- juu' kih' Dio he- jmeë' dsa-lää' dsa-.

18 Ma-lä-hii' cha-miuh- jmi' jmeë' chih-më' he' lä-ja-, lä-jiuh' ga-lä-dsëh- dsë' Paa'. He-ja- ga-jëyh- hñiy' ga-siyh' jmi-llë' hlih':

—Kyaah' be' kih' Jesucristo jmeen- hih- kyah', go-hëë' kih' chih-më' na-.

Lä-cha' ja- ya-hëë' jmi-llë' hlih' kih' chih-më' he'.

19 Ma' ga-lä-liih- dsa-juy' chih-më' he' mo-so- cha- he- kyaah' liyh- kuu', ga-lä-hneey- kyaah' Paa'. Ga-saayh' Paa' kyaah' Sila na-jäy- cha-në' dsa-ta'. 20 Ga-taayh- goo- jwëë-, ga-siyh-:

—Judiu ba' laa' dsa-nuh- la-, ha- koh' hñi- sa- ma' jay- llay- jee' jwi- jnän'. 21 Mi-tëy- jne' he- tëy' jmeey' he- sa- cha- jwë' jnän' heehn' ni' he- jmeen' he- tëy' jmeey', jne' hi- laa' dsa- romano.

22 Hi- lä-jëë- dsa-jwi- ga-kwa' be' kih' dsa- hi- ga-hñi' he'. He-ja- ga-jmeë' dsa-ta' mada- ga-lleey' hmih- kih' Paa' kyaah' Sila mah' ga-kwa' dsa- kiyh' kyaah' síhma-. 23 Ma-ngëë' ma-kwa' dsa- kiyh' cha-miuh-, ga-taah- dsih' neh' ñe'. Ja-ga- ga-jmeey' mada- kih' poo- kyaay' mah' häy' llu'. 24 Ma-ngëë' ma-hyoh- poo- jwë' ha- lä- jmeey', ga-taayh- Paa' kyaah' Sila ga-të' neh' ga-

kih' neh' ñe'. Jee' ja- ga' gwëy' tii' Paa' kyaah' Sila neh' jwí' hma- he- hë- too-, he- chee- cepo.

²⁵ Pero ma' ga-të' koo- lla-nuu' ma' ngii' Paa' kyaah' Sila kiyh' kih' Dio, hi' ma' häy- su- kih' Dio, hi' jñah' ga' dsa- hi- ma' tääh' neh' ñe' ja- ma' nuuy-. ²⁶ Ni- sa- liih- ga' dsa- he' ma' ga-jeh' wii' jwërte hwa', lä' jiih' ga' sa' ga' hlüh' tii' na' hyah- he- la' neh' ñe' ja-. Lä' चाह' ja- ga' na' lä' jë' ho' haah' kih', hi- ga' saa' ga' jaa' caden- he- ma' na- hñuu- lä' jëe- hi- ma' tääh' neh' ñe' ja-. ²⁷ He- ja- ga- ñe' poo- hi- ma' høø- jee' ja-. Ma' ga' jëey' na- na' hoo' neh' ñe', ga' lley- ñe' tuuh- kiyh' mah' ma' jngëeyh' hñiiy', kih' he- laay' ma- kyuu' dsa- hi- ma' tääh' neh' ñe'. ²⁸ He- ja- ga- hlëeh' Paa' ki- gaa- ga' jäh':

—Ta' jmeeh' hñaaah', tøøh' ba' jnaäh' lä' jëe- jnaäh' jee' la-.

²⁹ He- ja- ga' ngii' poo- he' wa' je-, mah' ga' hey' ko- chih' cha' neh-. Jlääy' ga' lä' ja-, ga' jwääy' hñiiy' huu' tii' Paa' kyaah' Sila. ³⁰ Hih' poo- he' ga' hwëey' øøh' jne' neh' ñe', mah' ga' siiyh':

—Dsa- ñuuh-, he- na- jmeen' mah' lään'.

³¹ He- ja- ga' jäh' øøh' jne' he':

—Jmee' dsoo' hoh' kih' Jesucristo mah' lä' ja- ba' lääh' kyaah' lä' jëe- hi- chaa- kyah'.

³² Ja- ga' ga' hlëeyh' poo- he' juu' kih' Dio, kyaah' lä' jëe- hi- chaa- cha' neh' kiyh'. ³³ Lä' hwë' ja- ga' jøø' poo- he' kih' Paa' kyaah' Sila na' gyiyh- jee' ga' la' dsoo' kiyh'. Lä' चाह' ja- ga' saa- poo- he' jmi- kyaah' lä' jëe- hi- chaa- kyaay'. ³⁴ Ma- ngëe' ma- saay- jmi-, ga' tëey- øøh' jne' he' cha' neh' kiyh', ga' kwëeyh' he- ga' kuyh-. Peer'

ga⁻lä⁺chaay⁺ llu⁺ kyaah⁺ lä⁺jëë⁺ hi⁻ chaa⁻ kyaay⁺,
lä⁺llu⁺ he⁻ ga⁻heeyh⁻ juu⁺ kih⁺ Dio.

³⁵ Ma⁺ ga⁻jnä⁺ jyoh⁺ jmii⁺ ja⁻, ga⁻chee⁺ dsa⁻ta⁺ jñah⁺
poo⁻ hi⁻ na⁺jmee⁺ juu⁺ kih⁺ hi⁻ ma⁺ høø⁺ neh⁺ ñe⁺
mah⁺ lääy⁺ Paa⁺ kyaah⁺ Sila. ³⁶ He⁻ja⁻ ga⁻jmeeh⁺
poo⁻ juu⁺ kih⁺ Paa⁺ kyaah⁺ Sila, ga⁻jäyh⁺:

—Ma⁻jmee⁺ dsa⁻ta⁺ mada⁻ he⁻ lään⁺ hnäh⁺.
He⁻ja⁻ jwahn⁺, hwëë⁻ hnäh⁺, go⁻nää⁺ hnäh⁺ kyaah⁺
juu⁺ llu⁺ ba⁺.

³⁷ He⁻ja⁻ ga⁻jäh⁺ Paa⁺ siiyh⁺ lä⁻la⁻:

—¿He⁻la⁺ ja⁻ ga⁻kway⁺ kyaa⁺ jnääh⁺ cha⁺në⁺
lä⁺jëë⁺ dsa⁻, ni⁺ sa⁺ ga⁻ngiiy⁺ juu⁺ che⁺ ää⁻ jnääh⁺
dsoo⁺? He⁺ ba⁺ dsa⁻ romano jnääh⁺ ka⁻läh⁺ mah⁺
ga⁻taayh⁻ jnääh⁺ neh⁺ ñe⁺. Na⁺ laay⁺, lääy⁺ jnääh⁺ jee⁺
na⁻hmää⁺. Ni⁺ miih⁻ sa⁺ heeh⁺ jnääh⁺ lä⁻na⁻. Wa⁺
ya⁻nää⁺ hñii⁺ dsa⁻ta⁺ mah⁺ hwëëy⁺ jnääh⁺.

³⁸ He⁻ja⁻ na⁺jmeeh⁺ poo⁻ he⁺ juu⁺ kih⁺ dsa⁻ta⁺.
Peer⁺ ga⁻lä⁺goo⁺ dsë⁺ dsa⁻ta⁺ he⁺ ma⁺ ga⁻nuuy⁺ laa⁺
Paa⁺ dsa⁻ romano kyaah⁺ Sila. ³⁹ He⁻ja⁻ na⁻näy⁺
na⁺jëëy⁻, mah⁺ ga⁻siiyh⁺ Paa⁺ kyaah⁺ Sila:

—Jmee⁺ hnäh⁺ jøh⁻ hoh⁺.

Ma⁻la⁺ ma⁻hwëëy⁺ neh⁺ ñe⁺, ga⁻siiyh⁺:

—Go⁻nää⁺ ba⁺ hnäh⁺ ta⁺ jee⁺ jyoh⁺.

⁴⁰ Ma⁺ ya⁻hëë⁺ Paa⁺ neh⁺ ñe⁺ kyaah⁺ Sila, ga⁻näy⁺
ta⁺ kih⁺ Lidia, jee⁺ ga⁻jëey⁺ miih⁻ øøh⁺ jne⁺. Ga⁻kwa⁺
Paa⁺ kyaah⁺ Sila be⁺ kiyh⁺, ja⁻ga⁻ ga⁻hwëëy⁻ jee⁺
jwii⁻ ja⁻, ga⁻näy⁺ ta⁺ jee⁺ jyoh⁺.

17

Ga⁻lä⁺hnee⁺ dsa⁻ kyaah⁺ Paa⁺ jee⁺ jwii⁻ Tesalónica

1 Ga^ˆngëëʹ Paaʹ kyaahʹ Sila ta^ˆ jeeʹ jwii⁻ Anfipoli hi^ˆ ga^ˆngëëyʹ jeeʹ jwii⁻ Apolonia lä^ˆjiihʹ ga⁻lla⁻näayʹ jwii⁻ Tesalónica, jeeʹ maʹ chihʹ koo⁻ gwah^ˆ kihʹ dsa⁻ judiu. ²Hi^ˆ lä⁻koo⁻ tēēʹ Paaʹ jmee^ˆ, jmi^ˆ he⁻ tee^{h-} dsa⁻ dsēʹ maʹ dsooy^ˆ neh^ˆ gwah^ˆ dsa⁻hlēēyh^ˆ dsa⁻. Ga⁻tēʹ hnē⁻ jiih^ˆ maʹ dsooy^ˆ gwah^ˆ jmi^ˆ he⁻ tee^{h-} dsa⁻ dsēʹ maʹ dsa⁻kway^ˆ juuʹ na⁻hñaaʹ lä^ˆjēē⁻. ³Maʹ mi⁻jnäay^ˆ jēē⁻ go⁻te⁻ lä⁻koo⁻ na⁻sii⁻ juuʹ kihʹ Dio he⁻ jähʹ, jmee⁻ biiʹ jēē⁻ Cristo wi^ˆ hi^ˆ lä⁻jiiyhʹ ka⁻lähʹ jeeʹ kihʹ hi⁻ na⁻juu^ˆ. Hi^ˆ ga^ˆjäyhʹ:

—Jesús hi⁻ hlēēhnʹ kihʹ la⁻, hi⁻ heʹ heʹ Cristo.

4 Ko⁻llaaʹ judiu ga⁻lä⁻dsooʹ dsēyʹ, he⁻ja⁻ ga⁻jmeeyʹ ko⁻jøhʹ kyaahʹ Paaʹ hi^ˆ kyaahʹ Sila. Jwēēʹ griego hi⁻ maʹ hnaah⁻ Dio ga⁻heeh⁻. Hi^ˆ lä⁻ja⁻ jwēēʹ dsa⁻mēʹ hi⁻ hiiʹ juuʹ kihʹ jeeʹ jwii⁻ ja⁻ ga⁻heeyh⁻ kihʹ Jesús. ⁵Pero ko⁻llaaʹ judiu hi⁻ sa^ˆ maʹ dsooʹ dsēʹ kihʹ Jesús, ga⁻lä⁻lleeyʹ. He⁻ja⁻ na⁻kyaayʹ ko⁻llaaʹ dsa⁻ñuu^{h-} hi⁻ hñaa⁻ dsēʹ hi⁻ la⁻ ga⁻nääʹ jeeʹ jwii⁻ ja⁻. Kyaahʹ dsa⁻ñuu^{h-} heʹ ga⁻liyhʹ ga⁻tooyh⁻ je⁻ dsēʹ dsa⁻ chaa⁻ jeeʹ jwii⁻ ja⁻. He⁻ja⁻ ga⁻näayʹ cháneh^ˆ kihʹ Jasón he⁻ hnøøyʹ maʹ jääyʹ Paaʹ kyaahʹ Sila mahʹ maʹ taayh^ˆ goo⁻ dsa⁻jwii⁻. ⁶Pero sa^ˆ ga⁻jnäayh^ˆ, he⁻ja⁻ ga⁻saayh^ˆ Jasón kyaahʹ jñahʹ gaʹ øøhʹ jneʹ, na⁻jääy⁻ kihʹ dsa⁻taʹ, ta⁻hooyh^ˆ ki⁻ gaa⁻ maʹ jäyhʹ:

—Dsa⁻ na⁻ ga⁻nääʹ mi⁻gaa^ˆ dsa⁻ lä⁻kaa⁻ jmi⁻gyuu^ˆ hi^ˆ na⁻ ma⁻ya⁻näayʹ jeeʹ la⁻ jnän^ˆ. ⁷Jasón la⁻ na⁻ ma⁻taayh⁻ dsa⁻ heʹ cháneh^ˆ kihʹ. Lä⁻jēē⁻ hi⁻ la⁻ na⁻ mi⁻kwayh^ˆ ley kihʹ dsa⁻taʹ jøøhʹ jnän^ˆ hi⁻ gya^ˆ roma. Jäyhʹ chaa⁻ jñahʹ rey hi⁻ cheē⁻

Jesús.

⁸ Ma' ga^ˉnuu' dsa^ˉta' kyaah' dsa^ˉjwii^ˉ juu' ja^ˉ, ga^ˉhee' dsëy' go^ˉte. ⁹ He^ˉja^ˉ ga^ˉjmeë' dsa^ˉta' mada^ˉ ga^ˉmi^ˉhmaah' Jason' dsoo' kih' kyaah' lä^ˉjëë' øøh' jne' hi^ˉ ga^ˉsaayh' he'. Ja^ˉga' ga^ˉlääy'.

Ngoo' Paa' kyaah' Sila ta^ˉ jwii^ˉ Berea

¹⁰ Øøh' jne' hi^ˉ ma' chaa^ˉ jee' ja^ˉ, lä^ˉchah' hwë' ja^ˉ, ga^ˉcheey' Paa' kyaah' Sila ta^ˉ jwii^ˉ Berea. Ma' ga^ˉlla^ˉnäy' Berea na^ˉnäy' neh^ˉ gwah^ˉ kih' judiu. ¹¹ Judiu hi^ˉ ma' chaa^ˉ Berea ja^ˉ, llu' cha^ˉga^ˉmiih^ˉ hu^ˉdsë^ˉ kih' lä^ˉkoh' ga' hi^ˉ chaa^ˉ Tesalónica. Ga^ˉlä^ˉhnøø' gyih' nuuy' ha^ˉ lä^ˉ la' juu' ja^ˉ, hi^ˉ lä^ˉjë^ˉ jmi^ˉ ma' hëy^ˉ jee' na^ˉsi^ˉ juu' kih' Dio mah' ma' jëy^ˉ che' ma^ˉra^ˉ ju^ˉdsoo' he^ˉ ma' jäh' Paa'. ¹² Jwëë' dsa^ˉ judiu he' ga^ˉheeh^ˉ juu' kih' Dio hi^ˉ lä^ˉja^ˉ jwëë' dsa^ˉmë' griega hi^ˉ hii' juu' kih' jee' jwii^ˉ ja^ˉ hi^ˉ jwëë' dsa^ˉn^ˉuh^ˉ ka^ˉläh'. ¹³ Ma' ga^ˉnuu' judiu hi^ˉ chaa^ˉ Tesalónica he^ˉ hää' Paa' ta^ˉ Berea kway^ˉ juu' kih' Dio, he^ˉja^ˉ na^ˉnäy' jee' ja^ˉ ka^ˉläh' na^ˉllay^ˉ hnii^ˉ kih' dsa^ˉ. ¹⁴ Lä^ˉchah' ja^ˉ øøh' jne' hi^ˉ chaa^ˉ jee' ja^ˉ ga^ˉcheey' Paa' ta^ˉ cha^ˉhoo' jmi^ˉn^ˉeeh^ˉ. Ga^ˉjä' ba' Sila kyaah' Timotä jwii^ˉ Berea. ¹⁵ He' ba' øøh' jne' hi^ˉ ma' kyaah' Paa' ga^ˉjmeë' be' ga^ˉjøø' kiyh' lä^ˉ ga^ˉtë' jwii^ˉ Atena. Hi^ˉ ma' ga^ˉhwëë^ˉ øøh' jne' jwii^ˉ Atena ja^ˉ, ga^ˉcheë' Paa' juu' wa' jä^ˉ Sila kyaah' Timotä ta^ˉ la^ˉ, na^ˉkoh' lä^ˉjiih' jee' le'.

Ga^ˉkwa' Paa' juu' jee' jwii^ˉ Atena

¹⁶ Ta^ˉko^ˉjiih' ma' gya' Paa' jøøy^ˉ lloo^ˉ Sila kyaah' Timotä jwii^ˉ Atena, ga^ˉlä^ˉmeeh^ˉ dsëy'

kih¹ ga⁻lä⁻kaa⁻ ba¹ tääh¹ dio hi⁻ na⁻laa⁻ kaah[~] dsa⁻. ¹⁷ He⁻ja⁻ neh⁺ gwah⁺ ma¹ mi⁻jnaä⁻ Paa¹ juu¹ na⁻hñaa¹ lä⁻jëë⁻ kih¹ judiu hi⁻ ma¹ chaa⁻ jee¹ ja⁻, hi⁺ kih¹ jñah⁺ ga¹ dsa⁻ hi⁻ hnaah⁻ Dio. Hi⁺ lä⁻jë⁻ jmii¹ ma¹ dsa⁻ngëë⁺ Paa¹ lä⁻kaa⁻ je¹hmoo¹ ja⁻, hlëëyh[~] dsa⁻ hi⁻ dsa⁻kuh¹ jee¹ ja⁻ ka⁻läh⁺. ¹⁸ Jee¹ ja⁻ ga⁻jeey¹ dsa⁻ hi⁻ jäh⁺ kyuu^h~. Koo⁻ nää¹ dsa⁻ he¹ tëëyh[~] epicúreo hi⁺ jñah⁺ ka⁻läh⁺ tëëyh[~] estoico. Dsa⁻ he¹ na⁻ ga⁻løø¹ ti⁻choo⁺ juu¹ kyaah¹ Paa¹. He⁻ja⁻ ga⁻jäyh⁺ süyh⁺ dsa⁻kyaayh⁺:

—Hee⁻ ba¹ juu¹ he⁻ kwa⁺ dsa⁻ na⁻, heh¹ he⁻ hlëëyh⁺ cha⁻miih⁻ ngëë¹.

Jñah⁺ ka⁻läh⁺ ga⁻jäh⁺:

—Lä⁻koo⁻ he⁻ hlëëyh⁺ kih¹ jñah⁺ dio hi⁻ sa⁻kyuu⁻ jne¹.

Lä⁻ja⁻ ga⁻jäyh⁺ kih¹ Paa¹ kih¹ he⁻ ma¹ mi⁻jnaä⁻ Paa¹ ju¹hmëë⁺ kih¹ Jesús hi⁺ juu¹ he⁻ lä⁻jiih¹ dsa⁻. ¹⁹ He⁻ja⁻ ga⁻jäy¹ Paa¹ koo⁻ jee¹ ma¹ dsa⁻ñeey⁺, jee¹ chee⁻ Areópago. Jee¹ ja⁻ ga⁻ngiiy⁺ juu¹ kiyh¹:

—¿Che¹ le¹ nuu⁻ jnääh¹ miih⁻ ha⁻ lä⁻ la¹ ju¹hmëë⁺ he⁻ kyeh¹ na⁻? ²⁰ Kyeh¹ juu¹ he⁻ sa⁻ ma⁻nuu⁺ jnääh¹ go⁻te[~]. Hnøø⁻ jnääh¹ lä⁻ñe¹ jnääh¹ he⁻ hnøø¹ jäh⁺ juu¹ na⁻.

²¹ (Jëeh⁺, jwëë⁺ dsa⁻ chaa⁻ jee¹ jwii⁻ Atena hi⁺ dsa⁻ hi⁻ ya⁻nää¹ hwa¹ uu⁺, ga⁻taayh¹ tää⁺ jee¹ ja⁻. Sa⁺ cha⁻ he⁻ ga¹ jyoh⁺ he⁻ ma¹ tih[~] dsëy¹, ma⁻la⁺ ju¹hmëë⁺ he⁻ ma¹ nuuy¹ kyaah¹ he⁻ ma¹ kway¹, he⁻ ja⁻ ba¹ ma¹ tih[~] dsëy¹.)

²² He⁻ja⁻ ga⁻noo⁻ Paa¹ to¹dsaah¹ jee¹ kih¹ hi⁻ ma¹ tääh¹ Areópago ja⁻, mah¹ ga⁻jäyh⁺:

—Kyuun⁺ hnäh^ʼ dsa⁻ chaa⁻ Atena. Peer⁺ mi⁻teh⁻ hnäh^ʼ kyaah^ʼ lä⁺jëë⁺ dio kyaah^ʼ hnäh^ʼ. ²³ Jëeh^ʼ lä⁺ ma^ʼ ñeen^ʼ na⁻ngën^ʼ lä⁺kaa⁻ jee^ʼ jwii⁻ la⁻, ga⁻jëën^ʼ lä⁺kaa⁻ ba^ʼ tääh^ʼ hi⁻ na⁻laa⁻ kaah⁺ hnäh^ʼ. Jee^ʼ ja⁻ ga⁻jëën^ʼ koo⁻ na⁻hyoo^ʼ jee^ʼ na⁻sii⁻ lä⁺la⁻: “Hii⁻ la⁻ Dio hi⁻ sa⁻ kyuu⁺ jne^ʼ.” Jëë⁺ da^ʼ hnäh^ʼ, he^ʼ ba^ʼ Dio hi⁻ hnaah⁺ hnäh^ʼ, ni⁻ sa⁻ kyuu⁺ hnäh^ʼ, kih^ʼ hi⁻ he^ʼ na⁻ hlëehn^ʼ na⁻.

²⁴ 'Dio hi⁻ ga⁻jmee^ʼ lä⁺kaa⁻ jmi⁻gyuu⁺, hi⁻ ga⁻jmee^ʼ lä⁺jë⁺ he⁻ ga^ʼ cha⁻ nē⁻ kih^ʼ, hi⁻ he^ʼ laa⁻ juu^ʼ gyuu^h hwa^ʼ, he⁻ ja⁻ sa⁺ jmee⁺ bii^ʼ jmee^ʼ dsa⁻ jmi⁻gyuu⁺ koo⁻ gwah⁺ jee^ʼ gyay⁺. ²⁵ Sa⁺ cha⁻ he⁻ jmee⁺ bii^ʼ kiyh^ʼ ni⁺ miih⁻, ni⁻ hi⁻ jmee^ʼ ta⁻he^ʼ kiyh^ʼ. Hñii^ʼ bih^ʼ jmeey⁺ chaa⁻ lä⁺jëë⁺ jne^ʼ, jmeey⁺ kii^ʼ jne^ʼ lle^ʼ hi⁺ kway⁺ lä⁺jë⁺ he⁻ jmee⁺ bii^ʼ jnän⁻.

²⁶ Kih^ʼ jaa⁻ dsa⁻ ñuu^h ba^ʼ ga⁻jmäy^ʼ lä⁺jëë⁺ nää^ʼ dsa⁻ jmi⁻gyuu⁺ mah^ʼ dsa⁻taayh⁻ lä⁺kaa⁻ hwa^ʼ. Hi⁻ ga⁻tøoy^ʼ hih⁺ ha⁻ koh^ʼ jmi^ʼ dsa⁻taah⁻ dsa⁻ hi⁻ ha⁻ hñii^ʼ dsa⁻taayh⁻. ²⁷ Ga⁻jmäy^ʼ jne^ʼ mah^ʼ hnääh^ʼ jnih^ʼ. Lä⁺ja⁻ koo⁻ sa⁺ su^ʼ sa⁺ jne⁻ ba^ʼ jne⁻ Dio. Jëeh^ʼ, ma⁻ra⁻ ju^ʼdsoo^ʼ sa⁺ cheyh^ʼ uu^ʼ kih^ʼ lä⁺jaa⁻ lä⁺jaa⁻ jne^ʼ. ²⁸ Jëeh^ʼ, ta⁻la⁻ kiyh^ʼ ba^ʼ chaa⁻ jne^ʼ hi⁻ ga⁻nøø^ʼ jne^ʼ hi⁻ na⁻jiih^ʼ jne^ʼ. He⁻ la⁻ jeeh^ʼ kwee⁻ lä⁺koh^ʼ ga⁻sii^ʼ ko⁻llaa^ʼ dsa⁻gooh^ʼ hnäh^ʼ hi⁻ ma^ʼ kyuu^h, hi⁻ ga⁻jäh^ʼ: “Laa⁻ jne^ʼ sa⁻ju⁻ kih^ʼ Dio.”

²⁹ Lä⁻llu^ʼ he⁻ laa⁻ jne^ʼ sa⁻ju⁻ kih^ʼ Dio, he⁻ja⁻ sa⁺ cha⁻ he⁻ kih^ʼ jmeen^ʼ hu^hdsë⁻ laay^ʼ lä⁺koo⁻ dio hi⁻ jmää⁻ dsa⁻ kyaah^ʼ ñe^ʼ nøø⁻ o ñe^ʼ tøø⁻ o kyaah^ʼ ku^u. Jëeh^ʼ heeh⁻ he⁻ jmee⁺ dsa⁻ ja⁻, la^ʼ lä⁺koo⁻ gwa^ʼ hu^hdsë⁻ kih^ʼ dsa⁻ ba^ʼ. ³⁰ Jää^ʼ, sa⁺ ga⁻jmee^ʼ Dio he^ʼ kih^ʼ lä⁺jë⁺ he⁻ ma^ʼ jmee⁺ dsa⁻. Jëeh^ʼ dsa⁻,

sa' ma' ñe' hee' ja' ma' jmeey'. Pero jmi' na', Dio jmee' mada' kih' lä'jēē' dsa' hi' tääh' lä'kaa' jmi'gyuu' wa' lä'dsaa' dsēy' lä'jē' he' jmeey'.
³¹ Jēēh', ga'tøø' Dio hih' lloo' koo' jmi' llay' ta' kih' lä'jēē' dsa' kyaah' ju'dsoo'. Ma' na' lleeh' ba' jaa' dsa'ñuu' hi' lla' ta' hi' kih' lä'jēē' dsa' ga'jmeey' Dio dsoo' juu' ja', lä'llu' he' ga'mi'jiiyh' Jesús jee' kih' hi' na' juu'—ga'jah' Paa'.

³² Ma' ga'nuu' dsa' he' juu' he' lä'jiih' dsa' hi' ma' na' juu', ko'llaa' dsa' he' ga'mi'kwayh' hi' ko'llaa' ga'jah' lä'la':

—Jyoh' jiih' ba' nuu' jnääh' ka'läh' juu' na'.

³³ He' ja' ya'hēē' Paa' jee' kih' dsa' he'.
³⁴ Ko'llaa' hi' ga'lä'dsoo' dsē', ga'jmeey' ko'joh' kyaah' Paa'. Jee' ja' ma' hää' Dionisio hi' ma'dsoo' ta' Areópago. Hi' lä'ja' ga'heeh' jaa' dsa'mē' hi' ma' chee' Dámari hi' chaa' ga'jñah' hi' ga'heeh'.

18

Ngoo' Paa' ta' jwii' Corinto

¹ Ma'ngēē' he' ja', ya'hēē' Paa' jwii' Atena ngooy' ta' jwii' Corinto. ² Jee' ja' ga'jeey' jaa' judiu chee' Aquila hi' ga'lä'chaa' jee' jwii' Ponto, hi' hmēē' ya'hēē' hwa' Italia kyaah' mēy' Priscila lä'hih' kih' Claudio rey to'nē'. Hih' rey he', sa' hnøøy' ma' dsa'taah' dsa' hi' laa' judiu jee' jwii' Roma he' nøø' hwa' Italia. He' ja' ñee' Paa' na'jēē' dsa'gooy' he'. ³ Aquila he' ma' jmee' ta' hme' hmi'loo', he' ja' ma' la' ta' kiyh'. Ja'ba' lih' Paa' ma' jmeey' ta' ja' ka'läh', he' ja' ga'jäy' jmeey' ta' ja' ko'joh' kyaayh'. ⁴ Lä'jē' jmi' he' teeh'

dsa- dsē' ma' dsoo~ Paa' neh' gwah' mäh- ma' dsa-hlēyeh` dsa- judiu kyaah' hi- sa' laa' judiu, ma' kway' juu' na-hña' lä-jēē- ha- lä' jee' ma' heeh' dsa- juu' kih' Dio.

⁵ Ma' ga-lloo' Sila kyaah' Timotä hi- ma' tääh' Macedonia, ja-ga' ga-tu' Paa' ta' jmee' hmi-loo- mah' ga-kway' juu' kih' Dio ba'. Ga-hlēyeh' judiu dsa-gooy', ga-jmeey' ju'dsoo' kih' Jesús. Ga-jäyh' hi- he' he' Cristo. ⁶ Pero dsa- he' ga-løø' jiiyh~ juu' kyaah' Paa', hi- ga-mi-kwayh' ka-läh'. He-ja- ga-kyah' Paa' hmih- kih', ga-jäyh':

—Dsoo' kyah' hñaah' ba' hnäh' na-, he- juuh' hnäh' lä- ma-na-bääh' ja-ba' hnäh' kyaah' dso'kye-. Sa- cha- dsoo' dsēen~ ni' miih-. Na' ta- cha'nē' na-kan' juu' la- kih' dsa- hi- sa' laa' judiu ba'.

⁷ Ya-hēy' neh' gwah' ja-, ngooy' cha'neh' kih' jaa- dsa-nūh- hi- chee- Justo hi- ma' gya' jäh' jee' chih' gwah'. Hi- he' ma' gah' Dio. ⁸ Jaa- dsa- hi- hä' goo- gwah' hi- chee- Crispo, ga-heeh- juu' kih' Jesús kyaah' lä-jēē- hi- chaa- kyaay'. Hi- jwēē' dsa- hi- chaa- ja-ba' Corinto ja-, ga-heeyh- juu' kih' Dio ma' ga-nuuy' juu' he- ma' kwa- Paa'. Lä-jēē- hi- he' ga-saa- jmii-. ⁹ Koo- hwē' he- ma' gya' Paa' jwii- Corinto ja-, ga-hēē' mi'nēy' Dsa-jøøh' jnän' hi- ga-jäh' siiyh':

—Ta- wa' gah', hlēeh' ba' hne- juu' kin', ta- tu' he- kwah- juu'. ¹⁰ Ni- jaa- sa- chaa- hi- kaah' hne- mah' jmeeyh- hne-. Jēeh' jnä' chehn' kyaah' hne-. Hi- ta- jyoh' ko-taa-, tääh' jwēē' dsa- jee' jwii- la- hi- na' ga-heeh' juu' kin'.

11 He-ja- ga-jä' Paa' koo- ji-nē- na-dsē~ jñeē' sih- jee' jwii- Corinto ja-, kway- juu' kih' Dio.

12 Lä-koh' ma' laa' Galión lle'moh' kih' lä-kaa- hwa' Acaya, lä-jëë- judiu hi- chaa- Corinto ga-taayh' juu' kwee- kyaah' dsa-kyaayh' ga-teey' kyaah' Paa' he-ja- na-jäay- në'ta', 13 ma' jäyh':

—Dsa-nñuh- la- mi-tëey' dsa- ha- lä- jee' hnaayh- Dio mah' lla-dsëy' kih' ley jnän` kyaah' juu' ja-.

14 Ma- cheh' Paa' ma' hlëeh', ma' ga-jäh' Galión siiyh' dsa- judiu he':

—Cher'mah' dsoo' la' hliih' he- jmeey', o cher'mah' na-bäayh' koo- dsoo' jñuh-, ja-ga' na- høø' kwaat~ llan` ta' kyah' hnäh' dsa- judiu.

15 Pero juu' ta-jmah' ba' na- hlëeh' hnäh'. Dsa- ba' na- hääh' hnäh', kih' ley kyah' hnäh' ba' na- hlëeh' hnäh'. He-ja- jëë- ba' hnäh' ha- lä- lä-ee- juu' na-. Sa- hnoon' taahn- hñiin- kyaah' he- na- —ga-jäyh'.

16 He-ja- ga-hwëey' dsa- he' në'ta' ja-. 17 He-ja- ga-saah' dsa- he' Sóstene hi- ma' hä' goo- gwah' kiyh'. Ga-kway' kih' ta- ka'hne- kih' në'ta' ja-. Pero lle'moh' he' ni- miih- sa- ga-jmeey' he' kiyh'.

18 Pero ga-gya- ga' Paa' cha-miih- jmií- Corinto ja-. Ja-ga' ga-hiyh' juu' kih' lä-jëë- øøh' jne', ngooy' ta- hwa' Siria, kyaah' Aquila kyaah' Priscila. Jää' ja-ga' dsa-taayh' neh' barco jwii- Cencrea, ga-tii' Paa' lle', ga-jmeey' kwaah- go-te-. Lä-ja- ga-lä-jnä' ga-jmeey' koo- hmooch' kyaah' Dio. 19 Ma' ga-lla-näy' Éfeso, ja- jiih' ga-jä' dsa-kyaayh'. Ngoo' ba' Paa' ta- gwah- na-hlëeyh'

judiu. ²⁰ He-ja- ga-ngii' judiu he' ma' ja' ga' Paa' miih- jmi', pero sa' ga-heeyh-. ²¹ Ga'hiih' juu' kih' la'-jēē- hi- he', ga-siih-:

—Jmee' bii' naahn- jmi' he- tē' Jerusalén. Pero koo- ka-läh' jän- ya'jēēn- hnäh', cher'mah' la'-ja- hnø' Dio.

Éfeso ja- ga-he' Paa' neh- barco, ngaayh' ta- Jerusalén. ²² Ma' ga-llooy' Cesarea, ngaah' bih' ta- Jerusalén na'jmeey' Dio kih' øøh' jne' hi- ma' tääh' jee' ja-. Ja-ga' ngooy' ta- jwii- Antioquia ka-läh'. ²³ Ga-gyay- miih- jmi' Antioquia, ja-ga' ya-heey' ka-läh', ngooy' la'-koo- la'-koo- jwii- he- nøø' hwa' Galacia, hi- la'-ja- jwii- he- nøø' hwa' Frigia, na'kway- be' kih' la'-jēē- øøh' jne' hi- ma' tääh' la'-kaa- jee' ja-.

Ga'kwa' Apolo juu' jee' jwii- Éfeso

²⁴ Ta'ko- jiih' ja-, ga-lloo' ta- jwii- Éfeso jaa- judiu hi- chee- Apolo, hi- ga-lä' chaa' jee' jwii- Alejan- dría. Peer- liyh' kway- juu' kih' Dio na-hñaa' la'-jēē- hi- ma' kyuyh- ra-kēh' ra-lluu' jee' na-sii- juu' kih' Dio. ²⁵ Ga-lä-tēē- bih' ha- lä- la' jwē' kih' Jesús hi- ma' hlēeyh- lä-kaa- tuh-dsēy'. Ma' mi-tēey' dsa- na-hñaa' la'-jēē- ha- lä- la' juu' kih' Jesús. Pero he- saa' dsa- jmi-, ma-la' he- ma' jmee' Jwaa' ba' ma' kyuyh-. ²⁶ Sa' goyh-, ga-løoy' hlēeyh- dsa- neh- gwah- kih' judiu he- chih' Éfeso ja-. Pero lä- ma' ga-nuu' Aquila kyaah' Priscila ha- lä- la' juu' he- ma' kwa- Apolo ja-, he-ja- ga-tēey- ta- kiyh' mah' na'heeh' gyih' ha- lä- la' juu' kih' Dsa-jøøh' jnän- jee' sa' ma' kyuyh-. ²⁷ Ma-ngēē' he- ja-, ga-lä-hnøø' Apolo dsøø' ta- hwa' Acaya.

Hi⁺ lä⁺jëë⁺ øøh⁺ jne⁺ hi⁻ ma⁺ tääh⁺ kyaayh⁺ jee⁺ ja⁻, ga⁻kway⁺ be⁺ kih⁺ hi⁻ ga⁻siiy⁺ koo⁻ je⁻ kih⁺ øøh⁺ jne⁺ hi⁻ ma⁺ tääh⁺ Corinto he⁻ nøø⁺ hwa⁺ Acaya mah⁺ wa⁺ heeyh⁻ Apolo lä⁻kaa⁻ tuh⁻dsëy⁺. Hi⁺ ma⁺ ga⁻llooy⁺ jee⁺ ja⁻, ga⁻la⁺ llu⁺ cha⁻miih⁻ kih⁺ lä⁺jëë⁺ øøh⁺ jne⁺ hi⁻ ga⁻heeh⁻ kih⁺ Dio, kih⁺ he⁻ llu⁺ dsë⁺ Dio kyaayh⁺.
²⁸ Lä⁻jiih⁺ jee⁺ le⁺, ga⁻ti⁻ ga⁻choo⁺ Apolo juu⁺ kyaah⁺ judiu dsa⁻kyaayh⁺. Ga⁻mi⁻jnääy⁻ na⁻hñaa⁺ lä⁺jëë⁻ lä⁻koo⁻ jäh⁺ juu⁺ kih⁺ Dio mah⁺ lä⁻ngëëy⁺, Jesús he⁻ hi⁻ laa⁺ Cristo.

19

Ngoo⁺ Paa⁺ ta⁺ jwii⁻ Éfeso

¹ Ta⁻ko⁻jiih⁺ ma⁺ gya⁺ Apolo jwii⁻ Corinto, ngoo⁺ Paa⁺ jwë⁺ hwa⁺ ba⁺ lä⁻jiih⁺ ga⁻llooy⁺ jwii⁻ Éfeso. Ma⁺ ga⁻llooy⁺ jee⁺ ja⁻ ga⁻jeey⁺ ko⁻llaa⁺ øøh⁺ jne⁺. ² He⁻ ja⁻ ga⁻ngii⁺ Paa⁺ juu⁺ kiyh⁺:

—¿Che⁺ ga⁻tëëh⁺ hnäh⁺ Jmi⁻lle⁺ Na⁻jngii⁺ lä⁻ ma⁺ ga⁻heeh⁻ hnäh⁺ juu⁺ kih⁺ Dsa⁻jøøh⁺ jnän⁺?

He⁻ ja⁻ ga⁻jäh⁺ dsa⁻ he⁺:

—Ni⁺ sa⁻ ñë⁺ jnääh⁺ hee⁻ ja⁻ Jmi⁻lle⁺ Na⁻jngii⁺!

³ He⁻ ja⁻ ga⁻jäh⁺ Paa⁺:

—¿Hee⁻ juu⁺ ga⁻jmeeh⁺ hnäh⁺ dsoo⁺ he⁻ ga⁻saah⁻ hnäh⁺ jmi⁻?

Mah⁺ ga⁻jäh⁺ dsa⁻ he⁺:

—Ga⁻saä⁻ jnääh⁺ jmi⁻ lä⁺hih⁺ ga⁻jmee⁺ Jwaa⁻ ba⁺.

⁴ Mah⁺ ga⁻jäh⁺ Paa⁺ siiyh⁺:

—Jwaa⁻ ga⁻choo⁺ jmi⁻ kih⁺ dsa⁻ hi⁻ ga⁻lä⁻dsaa⁻ dsë⁺ he⁻ ma⁺ jmeey⁺ he⁻ hliih⁺. Ga⁻siiyh⁺ dsa⁻ he⁺:

“Wa lá⁺ dsoo⁺ hoh⁺ hnäh⁺ kih⁺ hi⁻ já⁺ kēē⁻ ga⁺ ki⁺ jnä⁺.” Jwaä⁻ he⁺ ma⁺ hlēeh⁻ kih⁺ Jesús hi⁻ laä⁺ Cristo.

⁵ Ma⁺ ga⁺ nuu⁺ dsa⁻ he⁺ juu⁺ ja⁻, ga⁺ saay⁻ jmi⁺ lä⁻ hih⁺ kih⁺ Jesús. ⁶ Lä⁺ ma⁺ ga⁻ kye⁻ Paa⁺ goo⁻ nē⁺ kiyh⁺, ga⁺ jyoo⁺ Jmi⁻ lle⁺ Na⁻ jngii⁺ nē⁺ kih⁺ dsa⁻ he⁺. Lä⁺ chah⁺ ja⁻ ga⁺ hlēeyh⁺ jyoh⁺ juu⁺ hi⁻ ga⁻ lōoy⁺ ngēey⁻ juu⁺ he⁻ ma⁺ mi⁻ jnää⁺ Dio kiyh⁺. ⁷ Jee⁺ lä⁻ jēē⁻ dsa⁻ ñuuh⁻ he⁺ ma⁺ tee⁺ gya⁻ tuu⁺.

⁸ Uu⁻ sih⁻ he⁻ ga⁻ gya⁻ Paa⁺ jee⁺ ja⁻, ma⁺ dsooy⁻ gwah⁺ kih⁺ dsa⁻ judiu he⁻ chih⁺ jee⁺ ja⁻. Sa⁺ goyh⁺ ma⁺ hlēeyh⁻ dsa⁻ hi⁺ ga⁺ mi⁻ jnääy⁻ na⁻ hñaa⁺ lä⁻ jēē⁻ ha⁻ lä⁻ jāä⁺ Dio dsa⁻ lä⁻ hih⁺ kih⁺. ⁹ Pero ko⁻ llaä⁺ dsa⁻ he⁺ ma⁺ hwēh⁻ dsēy⁺, sa⁻ ga⁺ jmeey⁺ dsoo⁺ dsēy⁺ kih⁺ Jesús. Wi⁺ ba⁺ ga⁺ hlēeyh⁺ kih⁺ Jesús to⁻ lo⁺ nē⁺ dsa⁻ kyaayh⁺. He⁻ ja⁻ ya⁺ hēē⁺ Paa⁺ jee⁺ kih⁺ dsa⁻ he⁺, ga⁺ jāäy⁺ øøh⁺ jne⁺ ga⁻ nääy⁺ jee⁺ chih⁺ sa⁻ kwel⁻ kih⁺ hi⁻ chee⁻ Tiranno. Jee⁺ ja⁻ ga⁻ hlēeh⁺ Paa⁺ øøh⁺ jne⁺ juu⁺ kih⁺ Jesús lä⁻ jē⁻ jmi⁺. ¹⁰ Lä⁺ ja⁻ ga⁻ jmeey⁺ lä⁻ jiih⁺ ga⁻ tē⁺ to⁺ ji⁻ ñe⁻. Lä⁻ jwē⁺ ja⁻ lä⁻ jēē⁻ judiu hi⁻ ma⁺ chaa⁻ hwa⁺ Asia, hi⁺ lä⁻ kye⁻ dsa⁻ hi⁻ sa⁺ laä⁺ judiu, ga⁺ nuuy⁺ juu⁺ kih⁺ Jesús Dsa⁻ jøøh⁺ jnä⁻. ¹¹ He⁻ ba⁺ che⁻ juh⁻ gaa⁻ he⁻ ga⁺ jmee⁺ Dio jee⁺ ja⁻ ta⁻ la⁺ kih⁺ Paa⁺. ¹² Ma⁺ dsa⁻ nää⁺ dsa⁻ kyaah⁺ hmi⁺ h⁻ kih⁺ jee⁺ ma⁺ cheh⁺ Paa⁺. Koo⁻ ma⁺ dsa⁻ jnooh⁺ miih⁻ nē⁺ kih⁺ Paa⁺ hmi⁺ h⁻ sa⁻ luu⁻ hi⁺ hmi⁺ h⁻ hii⁺ cha⁺ nē⁺. Hmi⁺ h⁻ ja⁻ ma⁺ dsa⁻ suy⁺ dsa⁻ dsaah⁺ kyaay⁺. Lä⁺ ja⁻ ma⁺ dsa⁻ jā⁺ kiyh⁺ hi⁻ lä⁻ kye⁻ jmi⁻ lle⁺ hli⁺ h⁺ ma⁺ hwēē⁻.

¹³ Hi⁺ ma⁺ chaa⁻ ko⁻ llaä⁺ judiu hi⁻ ma⁺ ga⁺ nää⁺ ta⁻ kye⁺ ta⁻ ñii⁺ ma⁺ hwēey⁻ jmi⁻ lle⁺ hli⁺ h⁺ kih⁺ dsa⁺. Pero koo⁻ hä⁺, ja⁺ huu⁺ dsē⁻ kiyh⁺ ma⁺ hwēey⁺ jmi⁻ lle⁺ hli⁺ h⁺ kyaah⁺ be⁺ kih⁺ Jesús, ga⁺ jāyh⁺:

—Kyaah' hih' kih' Jesús hi' hlëeh' Paa' kih', jmeen' hih' hwëeh' hnäh'.

14 He' la' ma' jmee' lä'jëë' gyeë' joo' dsa' judiu hi' ma' chee' Esceva, hi' ma' laa' jaa' jmi' dsa' hi' kye' në'. 15 Pero ga'jiih' jmi' lle' hlih' juu' kyaah' dsa' he', ga'jäyh':

—Kyuun' ba' jnä' Jesús, hi' ma' ba' jnä' hij' he' Paa', pero hnäh', sa' kyuun' ni' miih'.

16 Dsa' hi' ma' kye' jmi' lle' hlih' he', ni' juu' ga' sa' ga'hiiy', ga'sooyh' kih' lä'jëë' gyeë' dsa' he'. Peer' ga'kway' kih', lä'jiih' ga'jmäayh' dsoo', ga'kyuuy' to'lo'kwayh'. 17 Lä'jëë' dsa' judiu hi' kyaah' dsa' hi' sa' laa' judiu hi' ma' tääh' Éfeso ga'lä'goyh' jwërte ma' ga'nuuy' ha' lä' ga'la' kih' dsa' he'. He' ja' ga'jmeey' juuh' kih' Jesús.

18 Hi' jwëë' dsa' hi' ga'heeh' juu' kih' Dio ga'mi'jnäy' to'lo' në' øøyh' lä'jëë' he' hlih' he' ma' jmeey'. 19 Hi' ja'ba' lä'ja' jwëë' hi' ma' tëë' ji'nah' ma' dsa'kay' je' hlih' ja', mah' ma' dsa'jey' cha'në' jee' lä'jëë'. Hi' ma' ga'jmeeh' dsa' kwaat' joh' kyeë' jee' lä'jëë' mo'je' ja', ya'hii' kwaat' to'lo'gya' mil kuu' tøø-. 20 Lä'ja' ga'lä'jwëë' cha'ga'miuh' dsa' hi' ga'nuu' juu' kih' Dio hi' ga'jëey' ha' koh' be' sa' cha' kih' Dio.

21 Ma'ngëë' he' ja', ga'jmeey' Paa' huü'dsë' dsooy' ka'läh' ta' hwa' Macedonia hi' ta' hwa' Acaya. Ja'ga' dsaayh' ta' Jerusalén. Hi' ga'jäyh':

—Ma'lä'hii' miuh' jmi' gyan' Jerusalén, ma'ra' he' jmee' bii' niin' ta' Roma.

22 Uu¹ hi⁻ ma' jmee⁻ ko⁻ jøh¹ kyaayh¹ ga⁻ cheey¹ ta⁻ hwa¹ Macedonia, ga⁻ cheey¹ Timotä kyaah¹ Erasto. Pero ga⁻ jä¹ ga¹ Paa¹ miih⁻ jmi¹ hwa¹ Asia ja⁻.

Ga⁻lä⁻hnee⁻ dsa⁻ hi⁻ ma' chaa⁻ jwii⁻ Éfeso kyaah¹ Paa¹

23 Jmi¹ ja⁻ ga⁻lä⁻cha⁻ ko^o- hni⁻ juuh⁻ jee¹ jwii⁻ Éfeso, kwaat[~] kih¹ ju¹hmë¹. 24 Jee¹ ja⁻ ma' gya¹ jaa⁻ dsa⁻ chee⁻ Demetrio hi⁻ ma' kwa⁻ ta⁻ he⁻ jmee⁻ dsa⁻ gwah⁻ pih¹ kyaah¹ ñe¹ tøø⁻ jmah¹ he⁻ la¹ heeh⁻ gwah⁻ kih¹ Diana he⁻ ma' chih¹ jee¹ jwii⁻ ja⁻. Kyaah¹ ta⁻ ja⁻ ma' liyh¹ cha⁻miih⁻ kuu¹ kyaah¹ dsa⁻kyaayh¹. 25 He⁻ja⁻ ga¹jøøyh⁻ lä⁻jë⁻ dsa⁻ hi⁻ ma' jmee⁻ ta⁻ kiyh¹ hi⁻ jñah¹ ga¹ dsa⁻ hi⁻ ma' jmee⁻ ja⁻ba¹ ta⁻ ja⁻, mah¹ ga⁻siih¹:

—Dsa⁻ñuu⁻, ñeh¹ ba¹ hnäh¹ kwee⁻ lëh¹ jne¹ cha⁻miih⁻ kuu¹ kyaah¹ ta⁻ la⁻. 26 Pero na¹ ma⁻jëe⁻ jne¹ hi⁻ ma⁻nuu¹ jne¹ ngë⁻ Paa¹ Éfeso la⁻ mi⁻gaay⁻ jwë⁻ dsa⁻. Hi⁻ ja⁻ ma⁻la⁻ jee¹ la⁻ jmeey⁻ lä⁻na⁻. Lä⁻ ga⁻dsa¹ hwa¹ Asia ma⁻mi⁻gaay⁻ jwë⁻ dsa⁻, jäyh¹: “Ja⁻ Dio he¹, hih¹ dio hi⁻ jmää[~] dsa⁻ kyaah¹ goo⁻.” 27 He⁻ja⁻ hii¹ goo⁻ wa¹ra⁻ ga¹heey¹ ta⁻ jnän¹ la⁻, hi⁻ mo⁻so⁻ tooh⁻ dsa⁻ ta⁻ gwah⁻ kih¹ dio Diana jnän¹ hi⁻ lä⁻ja⁻ mo⁻so⁻ jmeey¹ juuh⁻ kih¹ Diana, hi⁻ hnaah⁻ lä⁻jë⁻ dsa⁻ chaa⁻ hwa¹ Asia hi⁻ lä⁻kaa⁻ jmi⁻gyuu⁻ ka⁻läh¹.

28 Ma¹ ga⁻nuu¹ dsa⁻ he¹ juu¹ ja⁻, ga⁻lä⁻lleey¹ jwërte¹ hi⁻ ga⁻løøy¹ tooyh[~] cha⁻miih⁻ miih¹, ma¹ jäyh¹:

—jHe⁻ ba¹ che⁻ jøøh¹ Diana hi⁻ cheh¹ Éfeso la⁻!

29 He⁻ja⁻ ga⁻kah¹ ga⁻gwëh¹ huu¹dsë⁻ kih¹ lä⁻jë⁻ dsa⁻ hi⁻ ma¹ chaa⁻ jee¹ jwii⁻ ja⁻. Ko^o- mii¹

ba' ga'jmeey' ga'saayh' Gayo kyaah' Aristarco na'jääy' jee' dsa'ñee' dsa'kyaayh'. Lä'uü' dsa'ñuuh' he' chaa' Macedonia hi' ma' jmeey' ko'joh' kyaah' Paa'. ³⁰ Hnøø' Paa' ma' dsa'hlëeh' kyaah' dsa' he' pero sa' ga'kwa' øøh' jne' jwë' ma' dsooy'. ³¹ Hi' lä'ja' ko'llaa' hi' ma' laa' ta' hwa' Asia ja', ma' jwayh' kyaah' Paa'. He'ja' ga'cheey' juu' kih', ga'chuy' kyaah' Paa' mah' sa' dsooy' jee' tääh' dsa' he'. ³² Ga'kah' ga'gwëh' go'te' huü'dsë' kih' lä'jëë' dsa' hi' ma' tääh' jee' ja'. Kah' ba' ma' hlëeh' lä'jaa' lä'jaa'. Hi' jwëë' ga' hi' sa' ma'ñe' hee' kih' ja' he' ma' tääyh' jee' ja'. ³³ He'ja' dsa' judiu ga'hñaa'y' na'koh' Alejandro jee' kih' lä'jëë' dsa' he' mah' na'jääy' ta' cha'në'. He'ja' ga'jmeey' Alejandro lii' kyaah' gooy', hnøøy' ma' hlëeyh' jwoo' kih' judiu. ³⁴ Pero ma' ga'lä'kyuu' dsih' laay' judiu, koo' hä' ba' ga'tooh' lä'jëë' miih'. Miih' ga' sa' ga'të' to' hor' ga'jmeey' lä'ja', ma' jäyh':

—jHe' ba' che' jøøh' Diana hi' cheh' Éfeso la'!

³⁵ Lä'jiih' jaa' të'je' kyaay' jee' jwii' ja', ga'jmeey' hih' he' tu' dsa' he' tooh' miih', ga'jäyh':

—Nuü' da' hnäh' hi' chaa' Éfeso la'. Ga'lä'jëë' ba' dsa' jmi'gyuü' ñe', koo' jee' la' ba' la' to' në' jee' jmeey' dsa' juuh' kih' gwah' kih' Diana he' chih' jee' la' jnän' hi' lä'ja' ka'läh' heeh' kiyh' he' ja' kih' Júpiter. ³⁶ Ni' jaa' sa' le' jäh' sa' dsoo'. He'ja' jwahn', tu' hnäh', ta' jmeey' hnäh' na'koh' wa' la' cha' la'. ³⁷ Hih' uu' dsa'ñuuh' hi' ma'ya'jääh' hnäh' la', sa' ma'mi'kwayh' gwah' jnän', ni' sa' ma'hlëeyh' hlih' kih' dio

jnän. 38 Cher'mah' cha- hnii- kih' dsa- kyaah' Demetrio kyaah' jñah' dsa-, cha- ba' nē'ta' jee' le' mi- eey- juu' na-. Jee' ja- ba' lle- kih' hñiy' kih' dsa-. 39 Cher'mah' cha- ga' he- sa- hii- lä- ee- kyah' hnäh', le' mi'ee' jne' lä- ma' dsa- ñee- dsa- mada- kih' dsa- ta'. 40 Pero he- jmee- jne' la-, hii' goo- dsa- bääh- jne' he- tøh- jne' cha- miih- miih'. Hee- juu' dsa' kwan' cher'mah' ga- tēh' dsa- ta' jne' kih' he- tøh' jne' miih' jee' la-.

41 Ko- ja- ba' te' ga- hlēh' tē- je- he', mah' ga- hiih' juu' kih' dsa- jwii-.

20

Ngoo' Paa' ta- hwa' Macedonia hi- ta- hwa' Grecia

1 Ma- ngēē' ma- dsaa' juu' ja-, ga- tēh' Paa' øh' jne', ga- kwēēyh' nuuh' mah' ga- eey', ja- ga' ga- hiih' juu', ngooy' ta- Macedonia. 2 Ga- ngēēy' lä- jē- jwii- mäh- jee' ma' tääh' øh' jne', ga- hlēh' gyih' mah' tēēy' cha- ga- miih- be'. Lä- ja- ga- jmeey' lä- jiih' ga- llooy' hwa' Grecia (ja- ba' jee' chee- Acaya). 3 Jee' ja- ga- gyay- uu- sih-. Ma' ga- tē' jmi' he- dsa- hey' barco he- dsooy' ta- hwa' Siria, ga- lä- ñey- ma- la' juu' kih' judiu he- saah' dsih'. He- ja- ga- mi- siiy' huudse- kiyh'. Ga- jeeyh- ka- läh' ta- Macedonia, ngooy' jwē' hwa' ba'. 4 Hi- ko- llaa' øh' jne' ga- jmee' ko- jøh' kyaayh' lä- ga- tē' hwa' Asia. Jaa- hi- he', chee- Sópater hi- chaa- Berea. Hi- jñah' chee- Aristarco kyaah' Segundo hi- chaa- Tesalónica. Hi- jñah' chee- Gayo hi- chaa- Derbe hi- Timotä. Jñah' chee- Tíquico hi- Trófimo hi-

chaa⁻ hwa¹ Asia. ⁵ Ga⁻lä⁻jëë⁻ hi⁻ he¹ ga⁻lä⁻jää¹ na⁻jääy¹ jnääh¹ lä⁻ ga⁻të¹ Troa. ⁶ Hi⁻ jnääh¹, ma⁻lä⁻ ma⁻goh⁻ jmi¹ kih¹ he⁻ñi¹h⁻ he⁻ sa⁻ kyaah⁻ levadura, ga⁻tooh⁻ jnääh¹ neh⁻ barco jw¹ Filipo. Ga⁻hya⁻ ga⁻ hña¹ jmi¹, ja⁻ ga⁻ ga⁻jëe¹ jnääh¹ dsa⁻ kyaahn⁻ hi⁻ ma⁻ tääh⁻ jøø⁻ Troa. Jee⁻ ja⁻ ga⁻jä⁻ jnääh¹ gyii¹ jmi¹.

Ga⁻gw¹ Eutico jee⁻ gyay⁻ nuuy⁻ juu⁻ kih⁻ Paa⁻

⁷ To⁻në⁻ jmi¹ kih¹ seman⁻, ga⁻tooh⁻ jnääh¹ kō⁻ jøh⁻ kyaah⁻ øøh⁻ jne⁻ jee⁻ ma⁻ kih⁻ jnääh¹ ma⁻n¹ kih⁻ Jesús. He⁻ja⁻ ga⁻løø⁻ Paa⁻ kwa⁻ juu⁻. Juu⁻ ja⁻ ga⁻kyoo⁻ lä⁻ jiih⁻ ga⁻të¹ koo⁻ lla⁻n¹, kih⁻ he⁻ ga⁻jmeey⁻ h¹dsë⁻ dsooy⁻ ta⁻ jee⁻ jyoh⁻ wa⁻ ga⁻jnä⁻ jyoh⁻ jmi¹. ⁸ Hi⁻ ma⁻ tøø⁻ cha⁻mi¹h⁻ mi⁻së⁻ he⁻ na⁻hi⁻ je⁻ cha⁻neh⁻ jee⁻ ga⁻të¹ hnë⁻ jwëë⁻ hne⁻ jee⁻ ma⁻ tøøh⁻ jnääh¹ ja⁻. ⁹ Jaa⁻ chih⁻ hi⁻ chee⁻ Eutico ma⁻ gyay⁻ hoo⁻ ventan⁻ jee⁻ ma⁻ tøøh⁻ jnääh¹. Jee⁻ gyay⁻ ja⁻, ga⁻gw¹ñi¹h⁻ kih⁻ he⁻ ga⁻kyoo⁻ juu⁻ he⁻ ma⁻ kwa⁻ Paa⁻. Jee⁻ na⁻gw¹ ja⁻, ga⁻tayh⁻ lä⁻ ga⁻të¹ hwa⁻. Ma⁻na⁻juuy⁻ ma⁻ ga⁻chaah⁻ dsih⁻. ¹⁰ He⁻ja⁻ ga⁻jña⁻ Paa⁻, ngooy⁻ na⁻eey⁻ chih⁻ he⁻. Mah⁻ ga⁻jäyh⁻:

—Ta⁻ jwaah⁻ hnäh⁻, jiih⁻ ba⁻ chih⁻ la⁻.

¹¹ He⁻ja⁻ ga⁻w¹ Paa⁻ ka⁻läh⁻ jee⁻ ma⁻ tøøh⁻ jnääh¹, ja⁻ ga⁻ ga⁻tooh⁻ jnääh¹ ga⁻kih⁻ ga⁻hi⁻ jnääh¹ ma⁻n¹ kih⁻ Jesús. Ma⁻ngëë⁻ he⁻ ja⁻, ngoo⁻ bih⁻ hlëeyh⁻ lä⁻ jiih⁻ ga⁻jnä⁻. Ja⁻ ga⁻ ngooy⁻ ta⁻ jee⁻ jyoh⁻. ¹² Peer⁻ ga⁻nøh⁻ dsë⁻ dsa⁻ he⁻ kih⁻ he⁻ jiih⁻ ba⁻ chih⁻ kyaay⁻, hi⁻ ga⁻tëey⁻ ga⁻näy⁻ kiyh⁻.

Ya⁻hëë⁻ Paa⁻ jee⁻ jw¹ Troa ngooy⁻ lä⁻ ga⁻të¹ jee⁻ jw¹ Mileto

13 Ga⁺tooh^h jnääh^h neh⁺ barco, mah^h lla⁻nøø^h jnääh^h jää⁺ lä⁻ ga⁻të^h jwii⁻ Asón. Jee⁺ ja⁻, ga⁻jää^h jnääh^h Paa⁺ lä⁻koø⁻ la⁺ mada⁻ nuuh⁻ jnääh^h, jëeh^h jwë^h hwa⁺ ba⁺ ngooy⁺ ta⁺ ja⁻. 14 Ma⁺ ga⁻lloo⁺ Paa⁺ jee⁺ tøøh^h jnääh^h jwii⁻ Asón ja⁻, ga⁻tooh^h jnääh^h neh⁺ barco kyaayh^h, ga⁻lla⁻nøø^h jnääh^h jwii⁻ Mitilene. 15 Jee⁺ ga⁻të^h to⁺ jmií^h, ga⁻ngëë^h jnääh^h jäh⁺ jwii⁻ he⁻ chee⁻ Quío. Jee⁺ ga⁻të^h hnë⁻ jmií^h, ga⁻lla⁻nøø^h jnääh^h jwii⁻ Samo jee⁺ hwëë⁻ barco. Jee⁺ ga⁻të^h kye^h jmií^h, ja⁻ga⁺ ga⁻tëë^h jnääh^h jwii⁻ Mileto. 16 Sa⁻ ma⁺ hnøø^h Paa⁺ ma⁺ jä⁺ ki⁻wëë^h hwa⁺ Asia, he⁻ ja⁻ koø⁻ ga⁻ngëë^h bih⁺ kih⁺ jwii⁻ Éfeso. Ga⁻jmeey^h bii^h he⁻ llaayh^h lä⁻ ga⁻të^h Jerusalén mah^h tëëy⁺ jmií^h Pentecosté cher⁺ mah^h ga⁻la⁺.

Ga⁻hlëeh^h Paa⁺ kyaah^h hi⁻ kye⁻ në⁺ kih⁺ gwah⁺ jwii⁻ Éfeso

17 Lä⁻ ma⁺ gya⁺ Paa⁺ jwii⁻ Mileto, ga⁻cheey⁺ juu⁺ he⁻ ya⁻nää^h dsa⁻gyuuh^h hi⁻ kye⁻ në⁺ kih⁺ øøh⁺ jne⁻ jwii⁻ Éfeso. 18 Ma⁺ ga⁻lla⁻nää^h hi⁻ he⁺ jee⁺ gya⁺ Paa⁺, ga⁻jäh^h Paa⁺ siyh⁺:

—Ma⁻ñeh^h ba⁺ hnäh^h ha⁻ lä⁻ ga⁻jmeen⁺ jee⁺ kyah^h hnäh^h lä⁻ ma⁺ to⁻në⁺ jan⁺ ta⁺ hwa⁺ Asia la⁻ lä⁻ jiih^h na⁺. 19 Ni⁻ miih⁻ sa⁺ ga⁻jmään⁺ hñiin⁺ jøøh^h lä⁻ ma⁺ ga⁻gyan⁺ kyaah^h hnäh^h kwan⁺ juu⁺ kih⁺ Dio. Ja⁻ he⁻ koø⁻ jiih^h ga⁻tuun^h jmií⁻ haa⁺ mi⁻nën⁺ kyah^h hnäh^h. Joh^h jiih^h sa⁺ ga⁻jëen⁺ wií⁺ kih⁺ lä⁻ jë⁻ he⁻ ma⁺ hnøø^h dsa⁻ judiu ma⁺ jmee⁺ kin⁺. 20 Sa⁻ cha⁻ ga⁻jmeen⁺ kwaat^h che⁺ hii^h goo⁻ kin⁻ jee⁺ ga⁻jmeen⁺ he⁻ llu⁺ kyah^h hnäh^h. Ga⁻hlëëhn^h hnäh^h jee⁺ jä⁺ dsa⁻ hi⁺ lä⁻ ja⁻ cha⁺ neh⁺ kyah^h hnäh^h ka⁻läh^h. 21 Hnäh^h

judiu hi⁺ hnäh⁺ hi⁻ sa⁺ laa⁺ judiu, ga⁺ jwëëhn⁺ hnäh⁺ jëeh⁺ hnäh⁺ kih⁺ Dio hi⁻ wa⁺ lä⁻ dsoo⁺ hoh⁺ hnäh⁺ kih⁺ Jesucristo Dsa⁻ jøøh⁺ jnän⁻. ²² Hi⁻ na⁺ ma⁻ hään⁺ jwë⁺ ngaahn⁺ ta⁺ Jerusalén lä⁺ jøø⁺ Jmi⁻ lle⁺ Na⁻ jngii⁺ kin⁺. Ni⁺ sa⁺ man⁺ he⁻ dsa⁻ ngëen⁺ jee⁺ ja⁻. ²³ Koo⁻ he⁻ la⁻ ba⁺ man⁺. Lä⁺ kaa⁻ jwii⁻ jee⁺ niin⁻ dsa⁻ ngëen⁺ wii⁺, taah⁺ dsa⁻ jnä⁺ neh⁺ ñe⁺, jäh⁺ Jmi⁻ lle⁺ Na⁻ jngii⁺. ²⁴ Pero ni⁺ miih⁻ sa⁺ jmeen⁺ he⁺ che⁺ chaan⁻ o he⁻ juun⁺. Jëë⁻ ba⁺ dsen⁺ ngoon⁺ ta⁺ cha⁺ nē⁺ kyaah⁺ ta⁺ he⁻ na⁻ hñaan⁺, lä⁻ jiih⁺ mi⁺ ten⁻ ta⁺ he⁻ ga⁻ tooh⁻ Jesús goon⁺ mah⁺ kwan⁻ ju⁺ hmëë⁺ he⁻ mi⁻ jnää⁺ ha⁻ lä⁻ koo⁻ hnää⁺ Dio jne⁺.

²⁵ Man⁻ kwee⁻ ni⁺ jaa⁻ jee⁺ lä⁻ jëë⁻ hnäh⁺ mo⁺ so⁺ jëeh⁺ hnäh⁺ jnä⁺, lä⁻ jëë⁻ hnäh⁺ hi⁻ ma⁻ nuu⁺ juu⁺ he⁻ kwan⁺ ha⁻ lä⁺ jää⁺ Dio dsa⁻ lä⁻ hih⁺ kih⁺. ²⁶ He⁻ ja⁻ jwëëhn⁻ hnäh⁺ jmi⁺ na⁺, ni⁺ jaa⁻ dsa⁻ mo⁺ so⁺ na⁻ bäahn⁻, sa⁺ cha⁻ dsoo⁺ dsëen⁻ ni⁺ miih⁻. ²⁷ Jëeh⁺, ni⁺ miih⁻ sa⁺ ga⁻ lä⁻ gohn⁻, ga⁺ mi⁻ jnään⁺ na⁻ hña⁺ lä⁻ jëë⁻ juu⁺ kih⁺ Dio kyah⁺ hnäh⁺. ²⁸ He⁻ ja⁻ jwëëhn⁻ hnäh⁺, hää⁻ hnäh⁺ hñaah⁺ hi⁺ hää⁻ lä⁻ jëë⁻ dsa⁻ kyaah⁺ hnäh⁺. Ma⁻ na⁻ hñaah⁺ hnäh⁺ kih⁺ Jmi⁻ lle⁺ Na⁻ jngii⁺ mah⁺ jëeh⁺ hnäh⁺ dsa⁻ kyaah⁺ hnäh⁺. He⁻ ja⁻ hää⁻ hnäh⁺ kwee⁻ lä⁻ jëë⁻ hi⁻ laa⁺ kyaa⁺ Dsa⁻ jøøh⁺ jnän⁻ hi⁻ ga⁻ laa⁺ jne⁺ kyaah⁺ jma⁻ kih⁺. ²⁹ Jëeh⁺, man⁺ kwee⁻ ha⁻ lä⁺ le⁺ wa⁻ ra⁻ ngaahn⁺. Ya⁻ nää⁺ jee⁺ kyah⁺ hnäh⁺ hi⁻ laa⁺ lä⁻ koo⁻ jah⁺ hää⁺. Ni⁺ miih⁻ sa⁺ jä⁺ lä⁻ ñih⁻ dsëy⁺ kih⁺ dsa⁻ kyaa⁺ Dio. ³⁰ Hi⁻ ja⁻ ba⁺ jee⁺ kyah⁺ hnäh⁺ hwëë⁻ hi⁻ jmee⁻ ra⁻ kēh⁺ ju⁺ dsoo⁺ mah⁺ jāäy⁺ øøh⁺ jne⁺ lä⁻ hyoh⁻ dsëy⁺. ³¹ Go⁻ taah⁺ hnäh⁺ leeh⁻ hnäh⁺. Mi⁻ dsooh⁻ da⁺ hoh⁺ hnäh⁺ ha⁻ lä⁺ ga⁻ jmeen⁺ ta⁺ kō⁻ jiih⁺ hnē⁻ ji⁻ ñe⁻

he- ga'gyan¹ kyaah' hnäh'. Lä'jmii¹ lä'hwë¹, sa'
ga'tun¹ ma' kwëehn⁺ hnäh' nuuh⁻, lä'juih¹ ga'tuun⁻
jmii⁻ he- haa' mi'nën⁻ kih¹ lä'jaa⁻ lä'jaa⁻ hnäh'.

³² Na¹ na⁺ øøhn¹, taahn⁻ hnäh' goo⁻ Dio. Jä'
hnäh' kyaah' juu¹ kiyh¹ he- mi-jää¹ jne'. Juu¹ na-
kye⁻ be' he- jmee⁻ dsa'nøøn¹ ta⁺ cha'në⁺ hnäahn⁻
Dio cha-ga'miih⁻ mah¹ hñah⁺ jne' heen⁻ ko-jøh'
kyaah' lä-jëë⁺ hi⁻ na-jngëë¹. ³³ Sa⁺ ga-lä'hee⁺ dsën⁻
ku'nøø⁻ kuu¹ tøø⁻ ni⁻ hmiih⁻ he- cha⁻ kih¹ dsa⁺.
³⁴ Ma-ñeh⁺ ba' hnäh', ga'jmeë¹ ba' jnä⁺ ta' ha-
jee' ga'jnä¹ he- ga'jmeë⁺ bii¹ kin⁺ hi⁻ lä'kye⁻ kih¹
dsa-kyaahn⁻. ³⁵ Ma-ra⁺ he- ga'jmeë¹ ba' jnä⁺ ta'
kyaah' goon⁻ mah¹ lä'tëëh⁻ hnäh' jmeeh¹ hnäh'
lä'koh⁺ jmeë⁺ jnä⁺ hi⁻ lä'ja⁻ jmeeh¹ hnäh' be' kih¹
hi⁻ tä-ñee⁺. Mi-dsooh⁻ da' hoh⁺ hnäh' juu¹ kih¹
Jesús Dsa-jøøh¹ jnän⁻, hi⁻ ga'jäh⁺: “Llu¹ ga' la' kih¹
hi⁻ kwa⁺ lä'koh⁺ ga' hi⁻ hyoh'.”

³⁶ Ma-ngëë⁺ ma-jäh⁺ Paa' lä'ja⁻, ga'juuyh¹ jney'
kyaah' lä-jëë⁺ øøh¹ jne' he', ga'ngiiy⁺ kiyh¹ kih¹ Dio.
³⁷ Lä-jëë⁺ øøhn¹ jne' he' ga'ki⁺ ga'hooh¹ cha-miih⁻.
Ga'ëey¹ Paa' mah¹ ga'chuyh⁺ kih¹. ³⁸ Ga-lä'meeh⁺
dsë¹ jwërte dsa-gyuu^h he' kih¹ he- ga'jäh⁺ Paa':
“Mo⁺so⁺ jëëh¹ ga' jnä⁺ ka-läh'.” Ja-ga' ga'näay¹
na'jäay⁺ Paa' ta' jee' ma' hii⁺ barco.

21

Ngaah' Paa' ta' Jerusalén

¹ Ja- juih¹ ga'jä⁺ øøh¹ jne' he'. Hi⁺ ga'tooh⁻ ba'
jnääh¹ neh⁺ barco. Ko-dsoo⁺ ba' ngoo¹ barco ja-
ta⁺ Cos. Ma' ga'jnä¹ jyoh⁺ jmii⁺, ga'lla⁺nøø¹ jnääh¹
¹ jwi⁻ Roda. Ma-ngëë⁺ ja⁻ ga'nøø¹ jnääh¹ ta⁺

jwiī Pátara. ² Pátara jā gājēē' jnāäh' koō̄ barco hē ngoo' tā Fenicia. Neh̄ jā gātooh' jnāäh' gānøø' jnāäh' tā jā. ³ Jee' gānøø' jnāäh' jā, gājēē' jnāäh' hwa' Chipre hē hä' jee' jmīñeeh̄. Hwa' jā gājä' jwoo' rākēh' tā jee' gāngēē' jnāäh' tā hwa' Siria. Gāngēē' ba' jnāäh' lǟjīh' gātēē' jnāäh' Tiro hē nøø' hwa' kih' Siria, jēēh' jee' jā hwēē̄ dsā løø' hē kyē barco. ⁴ Ma' gātooh' jnāäh' jee' jwiī Tiro gājee' jnāäh' øøh' jne' hī ma' tääh' jee' jā. Hī gājä' jnāäh' kiyh' gyii' jmī. Øøh' jne' he' gāhlēēyh' Paa' lǟkoh' gāmījnāā̄ Jmīlle' Nājngii' kiyh' hē sa' ma' dsaayh' tā Jerusalén. ⁵ Ma' gādsēē' jmī jā, lǟjēē' øøh' jne' hī chaā jee' jā, hī mē' hī ñuūh̄ lǟkyē chih̄-pih', gājmeey' kōjøh' kyaah' jnāäh' lǟ gātē' chuuh' jwiī, jee' la' chāhoo' jmīñeeh̄. Jee' jā gājuuh' jnāäh' jnēn' gāngii' jnāäh' kih' Dio. ⁶ Gāeē' jnāäh' øøh' jne' he' lǟjaā lǟjaā jnāäh', jā gā gātooh' jnāäh' neh̄ barco, hī gānāā̄ ba' øøh' jne' he' chāneh̄ kih'.

⁷ Gāhwiī jnāäh' Tiro, gānøø' jnāäh' tā Tolemaida. Ma' gāllānøø' jnāäh' Tolemaida jā, nājēē' jnāäh' øøh' jne' hī chaā jee' jā. Gājä' jnāäh' koō̄ jmī kyaayh'. ⁸ Ma' gājnā' jyoh' jmī, gāhwiī jnāäh' Tolemaida, gānøø' jnāäh' tā Cesarea. Ma' gātēē' jnāäh' Cesarea jā, gānøø' jnāäh' kih' Felipe hī ma' kwā ju'hmēē' hī ma' laay' jaā kih' jee' lǟjēē' gyee' hī ma' kwā be' kih' apóstole jāā'. Jee' jā gājä' jnāäh' kih' Felipe he'. ⁹ Felipe he' ma' chaā kyeē' jōmīȳ hī ma' tääh' hñii', hī ma' ngēē̄ juu' kih' Dio. ¹⁰ Māhyā chāmīh̄

jmii' tøøh' jnääh' jee' ja-, ma' ga'loo' jaa- dsa-
 chaa- Judea hi- chee- Agabo hi- ma' ngëe- juu'
 kih' Dio. ¹¹ Ma' ga'llooy' jee' tøøh' jnääh', ga'lley-
 loo- he- hä' tuh' Paa', mah' ga'hñuuy' goo- tüy'
 hñiiy', ga'jäyh':

—Jäh' Jmi-llē' Na-jngii', ja-ba' lä-koh'
 na-hñuun' la-, ja-ba' lä-la- hñuu' dsa- judiu juu'
 loo- la- jee' jwii- Jerusalén mah' ngëey' goo- dsa-
 hi- sa- laa' judiu.

¹² Ma' ga'nuu' jnääh' juu' kiyh', ga'chuu' jnääh'
 cha-miih- kyaah' Paa'. Sa' ma' kwa- jnääh' jwē'
 ma' dsaayh' ta- Jerusalén, hi- ja-ba' lä-ja- ma' jäh'
 øøh' jne' hi- ma' chaa- jee' ja-. ¹³ He-ja- ga'jäyh':

—¿He-la' hoo'h' hnäh' kin', he-la' jmeeh-
 hnäh' meeh- dsen-? Heeh' ba' jnä' cher'mah'
 ga'hñuu' dsa- jnä'. Ma'ke- ga'jngëeh' dsa- jnä' ta-
 Jerusalén, lä-jē- ba' heeh'n' kwaat- kih' Jesús.

¹⁴ Ma' sa' ga'lēh' jnääh' ma' hløøh' jnääh' kih'
 Paa', ga'tu' jnääh' go-te~, ga'chiih' jnääh':

—Wa' le' lä- hyoh- dsē' Dio ba'.

¹⁵ Ma' ga'tē' jmii' he- hwii' jnääh' jee' ja-,
 ga'jmee' jnääh' løø' kyaa' jnääh', ga'nøø' jnääh'
 ta- Jerusalén kyaah' Paa'. ¹⁶ Ko-llaa' øøh' jne' hi-
 chaa- Cesarea ga'jmeey' ko-jøh' kyaah' jnääh',
 ga'jäy' jnääh' lä- ga'tē' cha'neh- kih' dsa- chaa-
 Chipre hi- chee- Mnasón, hi- ga'heeh- kih' Jesús
 lä- ma' to-nē'. Jee' ja- ga'jä' jnääh'.

Ngoo' Paa' na'jēē- Jacobo

¹⁷ Ma' ga'lla-nøø' jnääh' Jerusalén, lä-jēē- øøh'
 jne' hi- ma' tääh' jee' ja- ga'heeyh- jnääh' lä-kaa-
 tuh-dsēy'. ¹⁸ Ma' ga'jnä' jyoh' jmii', ga'nøø'

jnāäh' kyaah' Paa' na'jēē' jnāäh' Jacobo. Hi' ma' tāäh' dsa'gy^{uuh}' kyaā' gwah' kyaayh'. ¹⁹ Ma-la' ma-jmee' Paa' Dio kih' hi' he', ga-jmeeyh' juu' lä'hii' nē' ha- lä' ga-jmee' Dio kyaah' dsa- hi' sa' laa' judiu, lä'kaa' jee' ñeey' na'kway- juu'. ²⁰ Lä' ma' ga'nuuy' juu' ja-, ga'kway' cha-miih- ti'hmaah' kih' Dio. He-ja- ga-jäyh' siiyh' Paa':

—Ma-jēēh' jah' mil dsa- judiu sa' ma-heeh- juu' kih' Dio, hi' lä'jēē' hi' he' lä' ma-hnøø' bih' høøy' ley kih' Moisé. ²¹ Hi' ma-nuuy' hii' juu' kyah', hne- hlēēh' dsa- judiu hi' tāäh' ta' jee' jyoh', jwiih' hnih': “Ta' jmee- he' kih' ley kih' Moisé.” Hi' jwiih' hnih': “Sa' le' ^{uuh} jmi-ngo' kih' gy^{uuh}- ñ^{uuh}- jnän' ni' mo'so' le' jmee' jne' lä'koo- tēē' jne'.” ²² ¿Ha- lä' jmee' jne' na'? Kuh' jwēē' dsa- ma-la' ma-nuuy' he- ma-ñeh' ka-läh'. ²³ Jmee' lä'koh' jah- jnāäh' la-: Chaa- kyeē' øøh' jne' jee' la- hi- ga-tēē' mi-te' he- ga-bäayh- hñiiy' kyaah' Dio. ²⁴ Jää' hi' he', go-jmäā' hñaa' na-jngēē' kyaayh' lä'koh' jah' ley jnän'. Ja- mi-hmaah' jñii' he- dsa-tii' kwaah- lley' mah' hñaa- hmooh' kih' øøh' jne' he'. Ja-ga' na' lä'ñe- lä'jēē' dsa-, sa' la' dsoo' juu' he- ga'nuuy' kyah'. Wa'ra- ga-jmeeh' lä'ja-, lä'jnä' lä' ma-høøh- ba' hne- ley. ²⁵ Pero kih' hi- sa' laa' judiu hi- ma-heeh- juu' kih' Dio, ga'sii' jnāäh' kiyh' jāā', ga-jmee' jnāäh' juu' kiyh', ma-la' he- la- ba' hnøø' høøy'. Sa' le' kuyh' he- ma-lla' dsa- cha'nē' dio hi- na-laa' kaaah' dsa- hi- sa' le' kuyh' jma- ni' ngo' jah' hi- dsa-juu' kyaah' he- wii', hi' dsa-mē' dsa-ñ^{uuh}-, sa' le' kaayh' wa' hi- cha- hi-.

26 Ga^hheeh⁻ ba' Paa' juu' ja⁻, ga^hjmeey' ko⁻jøh'^h kyaah' lä⁻jëë⁺ kyeë'^h øøh'^h jne' he'. Ma' ga^hjnä'^h jyoh'^h jmii', ga^hjmääy'^h hñiiy'^h na⁻jngëëy'^h kyaayh'. Ja⁻ga^h ga^hhey'^h jee' chih' gwah⁺ juuh⁺ na⁻jmeey' juu' lih'^h dsëë'^h jmii' he⁻ ma' hääy[~] hñiiy'^h. Jëëh'^h, wa⁻ra⁻ ga^hdsëë'^h jmii' ja⁻, dsa⁻kay⁺ he⁻ tëëy⁻ kwëëyh'^h Dio lä⁻jaa⁻ lä⁻jaay⁻.

Ga^hsaayh'^h Paa' jee' chih' gwah⁺ juuh⁺

27 Ma' ngoo' ga^hdsëë'^h gyii'^h jmii' he⁻ ma' hääy[~] hñiiy'^h, ma' ga^hjëë'^h judiu hää'^h Paa' ta⁺ neh⁺ jee' chih' gwah⁺. Judiu he'^h ma' chaa⁻ hwa'^h Asia. Hi⁻ he'^h na⁻ ga^htaah⁻ dsa⁻ judiu hi⁻ chaa⁻ Jerusalén juu' mah'^h wa' lä⁻hneey⁺ kyaah' Paa'. Hi⁻ lä⁻chah'^h ja⁻ ga^hsaah'^h dsih', 28 ga^hta' ga^hhooyh'^h ki⁻gaa⁻, ma' jäyh'^h:

—Hnä^h judiu dsa⁻goon[~], jmee'^h be'^h jnän[~]. Hi⁻ la⁻ na⁻ dsa⁻ñuu^h hi⁻ ngë⁺ lä⁻kaa⁻ jmi⁻gyuu⁺ kway⁺ juu' he⁻ lla⁻dsëë[~] jnän[~] hi⁻ lä⁻ja⁻ lla⁻dsëë[~] kih' ley jnän[~] hi⁻ kih'^h gwah⁺ jnän[~]. Hi⁻ ja⁺ ma⁻la⁺ he⁻ ja⁻. Lä⁻kye⁻ dsa⁻ hi⁻ sa⁻ laa⁺ judiu ma⁻taayh⁻ neh⁺ gwah⁺ jnän[~], ma⁻mi⁻kwayh'^h jee' na⁻jngii'^h jnän[~] la⁻.

29 (Jëëh'^h, jää'^h ba' ga^hjëëy'^h Paa' ta⁺ jee' jwii⁻ ma' ngëy⁺ ko⁻jøh'^h kyaah' Tróximo, hi⁻ chaa⁻ Éfeso. He⁻ja⁻ na⁻, dsa⁻ judiu he'^h ma' jmee⁺ hu⁺dsë⁻ he⁻ ma' jää⁺ Paa' jaa⁻ hi⁻ sa⁻ laa⁺ judiu jee' chih' gwah⁺.)

30 Lä⁻jëë⁺ dsa⁻ hi⁻ chaa⁻ jee' jwii⁻ ja⁻ ga^hheë'^h dsëy'^h go⁻te[~] ma' ga^hnuuy'^h juu' he⁻ ma⁻mi⁻kwah'^h Paa' gwah⁺ kiyh'^h. He⁻ja⁻ ga^hlla⁻nää'^h dsa⁻ he'^h jee' ja⁻ ko⁻chih'. Ga^hsaayh'^h Paa' ga^hsëëyh⁻ lä⁻ ga^htë'^h ka^hhne⁻ kih'^h gwah⁺, hi⁻ lä⁻chah'^h ja⁻ ga^hjney'^h ho^hhaah'^h kih'^h ho^hhne⁻ ja⁻. 31 Ma⁻tää^h gyih'^h jngëëyh

'Paa' ma' ga'jmeeh' dsa' juu' kih' hi' kye' ne' kih' hløø' romano, ga'jäyh': "Lä' ga'dsa' ba' Jerusalén cha' hnii'." 32 Lä' chah' ja', ga'jøøh' hi' ma' kye' ne' kih' hløø' he' hløø' kyaa' kyaah' juu' hløø', ga'näay' ko' chih' lä' ga'te' jee' ma' tääh' dsa' he'. Ma' ga'jée' dsa' he', ja' hi' kye' ne' kyaah' hløø' kyaa', chah' ba' ga'tuy' ma' kway' kih' Paa'. 33 Ma' ga'lloo' hi' ma' kye' ne' kih' hløø' he', ga'jmeey' mada' kih' hløø' he' hñuuy' Paa' kyaah' to' caden'. Mah' ga'ngiiy' juu' kih' judiu, ga'jäyh':

—¿Hi' dsa' la'? ¿Hee' na' ma'jmeey'?

34 Jyoh' ma' hlëeh' bih' lä'jaa' lä'jaay'. Pero sa' ga'längëe' hi' ma' kye' ne' he' ha' lä' la' juu' ja', kih' he' ma' tooyh' cha'miih' miih'. He'ja' ga'jmeey' dsa'jøøh' he' mada' he' ga'teey' Paa' ta' jee' chih' hne' kih' hløø'. 35 Ma' ga'lloo' Paa' sa'joø' ta' kih' hne' ja', hää' dsa' jwërte. Jmee' gyih' bii' kway' kih' Paa' jee' ja'. He'ja' ga'chaa' hløø' he' Paa' ta' gyuuuh' mah' sa' kwa' dsa' kiyh'. 36 Lä'jée' dsa' he' ya'näa' tooh' miih' ma'ngiiy' he' ma' juu' Paa'.

Ga'hlëeh' Paa' cha'ne' judiu dsa'gooy'

37 Ma'tääh' gyih' taayh' Paa' cha'neh', ma' ga'ngii' Paa' juu' kih' hi' ma' kye' ne' kih' hløø' he':

—¿Che' le' hlëeh'n' koo' mi'juu' kyaah' hne'?

He'ja' ga'jäh' hi' ma' kye' ne' he':

—¿Che' leh' hlëeh' griego? 38 ¿Che' ja' he' hne' dsa' egipto hi' ga'jmeey' hnii' kyaah' hwa' la' ma'ko'hna' la'? ¿Che' ja' he' hne' hi' ga'jøøh' kyeey' mil dsa' mah' ga'teeh' kyaah' lle'moh', ja' ga' ga'jääh' hnih' ta' hwa' kii'?

39 He-ja- ga-jäh' Paa':

—Jnä' laan' ma-ra' judiu. Ga-lä-chaan' koo-
jwii- juuh- he- chee- Tarso, he- na-hee- hwa'
Cilicia. Ta' jmee- hñaa- hoh', kwa' da' jwë' hlëehn'
kyaah' dsa- la-.

40 He-ja- ga-kwa' hi- ma' kye- në' he' jwë'
hlëeyh'. Mah' ga-noo- Paa' në' sa'joo' ta- kih' hne'
ja-. Ga-jmeey' lii- kyaah' gooy- mah' dsa-taayh'
tii'. Ma' ga-tu' dsa- he' he- tooyh- miih', ja-ga'
ga-hlëeh' Paa' kyaah' juu' hebreo, ga-jäyh':

22

1 —Dsa-nñuuh- øøhn', dsa- ma-kaah' kyaan',
nuu- da' hnäh', wa' kwa' da' jnä' juu' kin'.

2 Ma' ga-nuu' dsa- he', he- hlëeh' Paa' juu' he-
breo, ga-taayh' ti'sih' go-te-. Ngoo' bih' hlëeyh':

3—Laä' jnä' judiu. Ga-lä-chaan' jwii- Tarso he-
nøø' hwa' Cilicia. Jerusalén la- ba' ga-kwaan'.
Gamaliel ga-mi-tëë- jnä' llu' lä-koh' la' ley kih'
dsa- ma-gyuh- jnän. Ha- koh' sa- hee' dsen-
hnaahn- Dio ja-ba' lä-koh' jmeeh- hnäh' na'.

4 Ñeen' lä-kaa- lä-juuh- jee' jwii- na'jmeen' hñaa-
dsen- kih' dsa-më' dsa-nñuuh- hi- ma-heeh-
ju'hmëë' la- mah' ma' jngëeh- jnih', he-ja-
ga-tëë' jnih' mah' ga-taah- jnih' neh-ñe'. 5 Ñe-
ba' jmi-dsa- jøøh' kyaah' dsa-gyuu' ha- lä-
ga-jmeen'. Hi- he' ga-kwa' je- he- ma' kyen'
kih' dsa-goo- jne' hi- chaa- Damasco. Ñeen' jee'
ja- na'hnaahn- hi- ma-heeh- ju'hmëë' kih' Jesús
mah' ma' tëën' ta- Jerusalén la- mah' ma' heeh'
dsih' wi'.

*Ga'jmeeh' Paa'juu' ha- lä+ ga'heeyh- kih' Dio
(Hch. 9:1-19; 26:12-18)*

6 'Pero jee' ngoon' cha'jwë' ja-, ya'jääh' lloon~ ta- Damasco ma-të' koo- lla'hyoo+, ni+ sa+ liih- ga' jnä' ga'jyoo' gyuuuh' koo- je- he- bee' jwërte lä'ku' lä'jii' jee' ngoon' ja-, 7 lä'jiih' ga'tahn' hwa'. Hi+ lä'chah' ja- ga'nuun' ga'hleeh': "Saulo, Saulo, ¿he-la' hñaa- hoh' kyaah' jnä'?" 8 He-ja- ga'ngiin` juu' kiyh': "¿Hi- hne- dsa-ñuuuh-?", ga'jwii' jnih'. Ja-ga' ga'jäyh': "Jnä' he' Jesús dsa- chaa- Nazaret, hi- jmeeh- hñaa- hoh' kih'." 9 Lä-jëë- hi- ga'nää' kyaah' jnä' ta+ ja+, ga'jëy' wa'je- ja-, he-ja- ga'jwaayh' jwërte pero sa+ ga'längëy' he- juu' ma' hleeh- kyaah' jnä'. 10 He-ja- ga'ngiin` juu' kih' hi- ga'hleeh' jnä': "¿Hee- hnooh- jmeen` dsa-ñuuuh-?" He-ja- ga'jääh' dsa-ñuuuh- he': "Noo-, mah' gwa- ba' hne- ta+ Damasco. Jee' oo+ jmee' dsa- juu' lä-jë+ he- ga'tëeh' jmeeh'." 11 Kyaah' wa'je- he- ga'jëen' ja-, ga'hee' mi'nën+. Dsa-kyahn' he' ba' ga'jää' jnä' na-häy- goon+ lä'jiih' ga'lloon' Damasco.

12 'Jee' ja- ma' gya' jaa- dsa-ñuuuh- chee- Ananía hi- ma' mi-te' ley jnän. Hi+ lä-jëë+ dsa- judiu hi- ma' tääh' Damasco, ma' hleeyh+ llu' kiyh'. 13 Ananía he', ñeey' na'jëy- jnä'. Ma' ga'llooy' chuh+ kin+ ga'siiyh+ jnä': "Øøhn' Saulo, wa' lä- jnä' ka-läh' mi'nëh'." Lä'chah' ja-, ga'lä' jnä' mi'nën+ hi+ ga'jëë+ jnih'. 14 He-ja- ga'siiyh+ jnä': "Dio kyaä' dsa- ma-gyuh- jnän` ma-lleeyh- hne- mah' lä'kyuuuh~ lä-jë+ he- hyoh- dsëy' jmeeh' hi- jëeh' hi- lluu' go-te~ hi+ lä'ja- ka-läh' nuuh' he- jäyh'.

15 Jëeh', hne- jmeeh' ju'dsoo' kiyh', kih' lä'jëë- dsa- jmi-gyuu- hi- jmeeh' ju'dsoo' kih' lä'jëë- he- ma-jëëh' hi- kih' he- ma-nuu- . 16 Na' na- mo-to- jøø, noo- mah' saah- jmi-, ngii' kyah' lä'hii- kih' Jesús mah' jñii' lä'jëë- dso'kye- kyah'", ga-jäh' Ananía.

Ga'jmeeh' Paa' juu' ha- lä- ga'la' he- ñeey' na'kway- juu' kih' hi- sa- laa' judiu

17 Hi' ma' jahn' Jerusalén la-, ñeen' jee' chih' gwah- na'ngiin- kin-. Jee' ja- ga'hëë' mi-nën- Dsa-jøøh' jnän. 18 Ga-jëën- hi- ga'hleëh' jnä, ga-jäyh': "Go-hëë' na'koh' Jerusalén la-. Jëeh', sa- heeh- dsa- nuu' juu' kin- he- hleëh' hne-." 19 He-ja- ga-jwii' jnih': "Dsa-jøøh' kyaan-, ñe- ba' dsa- hi- tääh' jee' la-, he- ñeen' lä'koo- lä'koo- gwah- na'hwëën-lä'jëë- hi- ma-heeh- juu' kyah' hi- ga-jmeen' mada- ga'kwa' dsa- kiyh' hi- ga-tääh- dsih' neh- ñe'. 20 Hi- lä- ma' ga-jngëëyh' Esteban, hi- ma' jmee- ju'dsoo' kyah', ma' cheh' jnä' jee' ja- ka-läh'. Koo- ba' ga-hii' huudsë- kya- jnääh' he- ga-juu' Esteban hi- jnä' ga-høøn' hmiih- kih' dsa- hi- ga-jngiih' kiyh'." 21 Pero Dsa-jøøh' jnän' ga-siih- jnä': "Goh' jee' cheen- hne- uu' jee' tääh' dsa- hi- sa- laa' judiu ba'."

Ma'ra- he- ga-jä' ba' Paa' goo- hløø'

22 Ja- jiih' mo-so- ga-lä-hnøøy' ma' nuuy' juu' kih' Paa' mah' ga-løøy' tooyh- miih', ma' jäyh':

—Wa' juu' dsa- ñuu- na-, sa- høø' kwaat- chaa- gyih'.

23 Tääh' gyih' lä'ja- tooyh- miih', ga-ka' dsa- he' hmiih- kiyh' ga-jwäy' ta- gyuu', ga-huuy' hløø-

jwë' nē lle'. 24 He-ja- hi- kye- nē kih' hløø'
 ga-jmee' mada- kih' dsa- kyaay' mah' ga-tëy-
 Paa' ta- cha'neh- jee' ma' tääh' lä-jëe- hløø'.
 Hi- ga-jmeey' mada- he- ma' kway' kiyh' mah'
 jmeeyh' juu' he-la' tooh- dsa- mih' kyaayh'.
 25 Ma-cheh' Paa' na-hñuu' jee' ma' kwa' hløø'
 kiyh', he-ja- ga-ngiy' juu' kih' juu' hløø' hi- ma'
 cheh' jee' ja-:

—¿Che' cha- jwë' kyah' hnäh' kwah' kih' jaa-
 dsa- romano, cher'mah' sa- ma-kyeh- ju'dsoo'
 kiyh'?

26 Ma' ga-nuu' juu' hløø' lä-ja-, ngaayh'
 na-jmeey' juu' kih' hi- kye- nē, ga-jäyh':

—¿Ha- lä- jmeeh' na'? Dsa-ñuuh- oo- laa' dsa-
 romano.

27 Ja-ga' ga'lloo' hi- kye- nē he' chuh- kih' Paa'
 mah' ga-ngiy' juu':

—¿Che' ju'dsoo' laah' hne- dsa- romano?

He-ja- ga-jäh' Paa':

—Ju'dsoo', hi- he' jnä'.

28 Hi- ga-jäh' hi- kye- nē he':

—Ya-hii' hmooh' kin-, lä'llu' he- ga-laan' dsa-
 romano.

He-ja- ga-jäh' Paa':

—Pero jnä' laan' dsa- romano lä-jiih' ma'
 ga-lä-chaan-.

29 Chah' ba' ga-jmee' ta- koo' hløø' hi- ma' kwa'
 kih' Paa'. Lä-kye- hi- kye- nē he' ma' ga-nuuy' laa'
 Paa' dsa- romano, ga-lä-goyh- kih' he- ga-jmeey'
 mada- he- ga-hñuuy' Paa' kyaah' caden-.

Ga-jäy' Paa' cha'nē' dsa-kaah' kyaq' judiu

30 Ma' ga'jnä' jyoh' jmi', hnø' hī- kye- nē kih' hlø' he' ma' lä-ñe- kwee- he- kih' ja- he- ma' hñi~ judiu kih' Paa'. He-ja- ga'jmeey' mada- kih' hlø' wa' cheeyh- Paa' jee' hääy' neh-ñe' hi- ga'jmeey' mada- wa' ya-nää' jmi-dsa- kaah' hi- lä-jëe- dsa-ta' judiu. Ma' ga-lla-nää' lä-jëe- dsa-ta' he', ga'jmeey' mada- he- ngëe' Paa' cha'nē' lä-jëe- dsa-ta' he'.

23

1 He-ja- ga-jëe' Paa' ko- hwheh- dsa-ta' he' mah' ga-jäyh':

—Øøhn', ni- miih- sa- hñi~ hñi~dsē- kin', jëeh' lä- ma-jmee- ba' jnä' lä-jiih' na' lä- hnø' Dio.

2 Ananía hī- laa' jmi-dsa- jøøh' ga'jmeey' mada- kih' hī- ma' tääh' jäh- kih' Paa' wa' jnooy' hooy'.

3 He-ja- ga-jäh' Paa':

—Kyah' hne- wa' jnoo' Dio, hne- hī- na-jngii' mo-nē'. Hne- hī- gya' ka- ju'dsoo' kin' lä-ko- hlëeh' ley, ¿he-la' lla-dsëeh' ley he- jmeeh- mada- jnoo' dsa- kin'?

4 Lä-jëe- hī- ma' tääh' koo' kih' Paa' he' ga-jäyh':

—¿He-la' jiih' juu' wii' kyaah' jmi-dsa- jøøh' kyaa' Dio?

5 He-ja- ga-jäh' Paa':

—Sa- ma' man- øøhn' he- laay' jmi-dsa- jøøh', jëeh' na-sii- ba' juu' kih' Dio he- jäh': “Ta- hlëeh' hñi~ kih' hī- kye- nē kyah' hnäh'.”

6 Ma' ga-lä-liih- Paa' kih' lä-jëe- dsa-ta' he' tääh' hī- laa' saduceo hi- tääh' hī- laa' fariseo, he-ja- ga-hlëeyh' ko- ki-gaa-, ga-jäyh':

—Øøhn¹, laan¹ fariseo, he´ ba´ joo´ fariseo jnā´. Kah⁻ hnäh´ kwaat⁻ kin⁻ kih¹ he⁻ kyen´ o⁻ jøh⁻ dsē⁻ he⁻ lä⁻ jiih¹ hi⁻ ma⁻ na⁻ juu¹.

⁷ Ma´ ga⁻ hlëyhh¹ lä⁻ ja⁻, ga⁻ jnä¹ hni⁻ kih¹ fariseo kyaah¹ saduceo, lä⁻ jiih¹ ga⁻ laay¹ to¹ nää¹. ⁸ Jëeh´, hi⁻ laa¹ saduceo sa⁻ heey´ he⁻ lä⁻ jiih¹ hi⁻ ma⁻ na⁻ juu¹, ni⁻ he⁻ cha⁻ angele, hi⁻ ni⁻ he⁻ cha⁻ jmi⁻ lle´ ka⁻ läh´. Pero dsa⁻ hi⁻ laa¹ fariseo jmeey⁻ dsoo´ ba´ kih¹ lä⁻ jē⁻ he⁻ ja⁻. ⁹ Ha⁻ koh´ miih¹ sa⁻ ma´ tooh⁻ dsa⁻ he´. Ja⁻ ga⁻ ga⁻ noo⁻ ko⁻ llaa¹ ta⁻ jwoh¹ kyaa¹ ley, hi⁻ ma⁻ laa¹ fariseo, ga⁻ ti⁻ ga⁻ chooy´ juu¹ ga⁻ jayh´:

—Ni⁻ miih⁻ dsoo´ sa⁻ na⁻ bääh⁻ dsa⁻ ñiih⁻ na⁻. Ta⁻ ha⁻ hnäh´ kih¹ Dio, ha⁻ ga⁻ che⁻ jmi⁻ lle´ o⁻ jaa⁻ ángel ga⁻ hlëeh´ kyaayh´.

¹⁰ Pero cha⁻ ga⁻ miih⁻ ga⁻ lä⁻ hnee⁻ dsa⁻ he´. Ga⁻ lä⁻ goh⁻ hi⁻ kye⁻ në´ kih¹ hløø´, gi⁻ hnä¹ dsa⁻ kih¹ Paa¹ ma⁻ laay´. He⁻ ja⁻ ga⁻ tëeyh¹ hløø´ mah¹ wa⁻ lleey⁻ Paa¹ jee¹ ja⁻ wa⁻ lla⁻ jääy⁻ ka⁻ läh´ jee¹ tääh¹ lä⁻ jēē⁻ hløø´.

Ga⁻ taah⁻ dsa⁻ juu¹ kwee⁻ he⁻ ma⁻ jngëyhh¹ Paa¹

¹¹ Jee¹ ga⁻ të⁻ to¹ hwē¹ ga⁻ lä⁻ jnää´ Dsa⁻ jøøh¹ jnän⁻ cha⁻ në¹ Paa¹, ga⁻ jayh´:

—Kwa¹ be¹ Paa¹. Lä⁻ koo⁻ ma⁻ jmeeh¹ ju⁻ dsoo´ kin⁻ Jerusalén la⁻, ja⁻ ba¹ lä⁻ na⁻ jmee⁻ bii¹ go⁻ jmeeh¹ ka⁻ läh´ jwii⁻ Roma.

¹² Ma´ ga⁻ jnä¹ jyoh´ jmi⁻ ko⁻ llaa¹ judiu ga⁻ taayh⁻ juu¹ kwee⁻, ga⁻ jayh´:

—Wa¹ jä⁻ dso⁻ jwii⁻ në¹ kyaa¹ jnääh¹ cher¹ mah¹ kih¹ hi⁻ jnääh¹ jää¹ sa⁻ ga⁻ ma⁻ jngëeh¹ jnääh¹ Paa¹.

13 Laa' ga' to' laa' dsa' ñuu' hi' ga' jmee' hmooh' lä' ja'. 14 Dsa' he' na' nääy' na' jëëy' jmi' dsa' kaah' kyaah' dsa' gyuu', na' chiiyh':

—Jnääh' ma' heeh' jnääh', he' jä' dso' jwii' në' kyaa' jnääh' cher' mah' kih' hi' jnääh' jää' sa' ga' ma' jngëeh' jnääh' Paa'. 15 Na' na' chuü' hnäh' ko' jøh' kyaah' lä' jëë' dsa' ta' jnän' kih' hi' kye' në' kih' hløø' oo' mah' wa' ya' jääy' Paa' ta' në' ta' la'. Chiiyh': “Hnøø' jnääh' kye' jnääh' kwaat' kiyh' cha' ga' miih'.” Hi' jnääh' cha' jwë' ba' jøø' jnääh' mah' jngëeh' jnääh' wa' ra' ga' ngëëy' jee' ja', ga' jäh' dsa' he'.

16 Pero chih' kyaa' dsa' më' øøh' Paa' ga' nuu' ha' lä' juu' he' ga' taah' dsa' he'. He' ja' ñeey' jee' ma' tääh' hløø' na' jmeeyh' juu' kih' Paa'. 17 He' ja' ga' tëeh' Paa' jaa' juu' hløø', mah' ga' siiyh':

—Jää' chih' la' kih' hi' kye' në' kih' hløø'. Hnøøy' llay' miih' juu' kyaayh'.

18 He' ja' ga' jøø' juu' hløø' he' kih' chih' jee' ma' gya' hi' kye' në' kih' hløø', mah' ga' siiyh':

—Paa' hi' hää' neh' ñe' ma' chee' chih' la' kyah'. Cha' koø' juu' he' siiyh' hne'.

19 He' ja' hi' kye' në' kih' hløø' ga' hääy' goo' chih' he' ga' jääy' kah' kih' mah' ga' ngiiy' juu' kiyh', ga' jäh':

—¿Hee' na' jwiih' jnä'?

20 He' ja' ga' jäh' chih' he':

—Dsa' judiu ma' taah' juu' kwee' ngiiy' kyah' he' cheeh' Paa' hø' jee' dsa' ñee' dsa' ta' kyaay', jäh' lla' kyaay' cha' ga' miih' jmi'. 21 Pero ta' jmee' dsoo'. Laa' ga' to' laa' dsa' kyaay' hi' tääh'

na-hmääh' jøø mah' jngëëyh' Paa'. Ma-jäyh': "Wa-jä-dso'jwii' nē' kyaa' jnääh' cher'mah' kih'hih' jnääh' jää' sa' ga' ma-jngëëh' jnääh' Paa'." Hi' na' ma-tääyh' jøøy' he- na-jwah' hne-.

²² He-ja- ga-hih' hi- kye- nē' kih' hløø' juu' kih' chih- he', mah' ga-siiyh':

—Gwaah- ba' hne- kyah', ta' lla- juu' kyaah' ni' jaa- dsa- lä-jë' juu' he- ma-chiih' jnä'.

Hi- kye- nē' kih' hløø' ga-cheey' Paa' cha'nē' lle'moh' Félix

²³ He-ja- ga-tëeh' hi- kye- nē' he' uu' juu' hløø' mah' ga-siiyh':

—Jmee' juu' kih' to' hñä-laa' hløø' wa' mi-lluuy' hñiiy' dsa-nääy' ta' Cesarea na' ko-hi' ñu' ta-la' hwë'. Hi' jmee' juu' kih' jñah' ka-läh' to' lo-gyaa' dsë- gyeë' hi- jää' kya'jih' hi' jñah' ga' to' hñä-laa' hløø' hi- ka' hma- lle- ñe' chuuh-. ²⁴ Hi' mi-lluuy' kya'jih' hi- jää' Paa' mah' go-jääh' hnäh' cha'nē' lle'moh' Félix, mah' wa' llooy' na'lluuy'.

²⁵ Hi- kye- nē' kih' hløø' he' ga-chee' ko- je- he- na-sii- lä-la':

²⁶ "Jnä' Claudio Lisias siin' kyah' hne- Félix lle'moh' lluu'. Wa' chaah- ba' hne- llu'.

²⁷ Dsa-ñuuh- hi- ngoo' na- ga-sooh' dsa- judiu kiyh' koo' gwah', miih- ga' sa' ga-jngiih' dsa- kiyh'. Ma' ga-lä-man' laay' dsa- romano, he-ja- ñeen' kyaah' hløø' kyaan' na'lää' jnih'. ²⁸ Ma' hnoon' lä-man' he- kih' he- ma' hnëë- dsih', he-ja- ga-jää' jnih' cha'nē' dsa-kaah' kyaa' dsa- judiu. ²⁹ Ja-ga' ga-lä-jnä' he- ti-chooy' juu' kih' ley kih' bih' ja-. Sa' cha- he- kih' he- juuy', ni' he-

dsa⁻hey^ʻ neh⁻ñe^ʻ. ³⁰ Pero jnä^ʻ ga⁻tēhn^ʻ juu^ʻ, jwēē^ʻ judiu ma⁻tāäh^ʻ juu^ʻ kwee⁻ he⁻ ma^ʻ jngi^hh^ʻ kiyh^ʻ. He⁻ja⁻ lä⁻chah^ʻ ja⁻ ma⁻chee⁻ jnih^ʻ ta⁻kyah^ʻ hne⁻. Hi⁻ ma⁻jwⁱn^ʻ lä⁻jēē⁻ hi⁻ hñi[~] mah^ʻ dsa⁻kway⁻ ju^ʻdsoo^ʻ cha⁻nēh^ʻ hne⁻ he⁻ kih^ʻ ja⁻ he⁻ hñi[~] kih^ʻ Paa^ʻ. Wa^ʻ dsa⁻ngēēh^ʻ ba^ʻ hne⁻ llu^ʻ”, ga⁻jäh^ʻ hi⁻ kye⁻ nē^ʻ kih^ʻ hløø^ʻ he^ʻ.

³¹ He⁻ja⁻ ga⁻jøø^ʻ hløø^ʻ kih^ʻ Paa^ʻ lä⁻hih⁻ he⁻ ga⁻jmeē^ʻ hi⁻ kye⁻ nē^ʻ he^ʻ, ga⁻jäy^ʻ lä⁻ hwē^ʻ ja⁻ ta⁻ Antípatri. ³² Ma^ʻ ga⁻jnä^ʻ ja⁻, ga⁻kēh^ʻ hløø^ʻ hi⁻ na⁻nää^ʻ jwē^ʻ ti^ʻ he^ʻ, ga⁻näy⁻ ta⁻ nē⁻ta⁻ kiyh^ʻ. Hi⁻ dsēē[~] jah^ʻ he^ʻ ba^ʻ ga⁻nää^ʻ kyaah^ʻ Paa^ʻ. ³³ Ma^ʻ ga⁻lla⁻nää^ʻ hløø^ʻ he^ʻ Cesarea, ga⁻kwēy^hlle^ʻ moh^ʻ he^ʻ je⁻ he⁻ ma^ʻ kyey⁻ ja⁻ hi⁻ ga⁻ngēy^ʻ Paa^ʻ goo⁻ lle^ʻ moh^ʻ. ³⁴ Ma⁻ngēē^ʻ ma⁻hē^ʻ lle^ʻ moh^ʻ je⁻ ja⁻, ga⁻ngi^y juu^ʻ kih^ʻ Paa^ʻ ha⁻ chaay⁻. Ma^ʻ ga⁻lä⁻ñe⁻ lle^ʻ moh^ʻ laa^ʻ Paa^ʻ dsa⁻ chaa⁻ Cilicia, ³⁵ he⁻ja⁻ ga⁻jäh^ʻ:

—Wa^ʻ ya⁻nää^ʻ da^ʻ hi⁻ hñi[~], ja⁻ga⁻llan⁻ ta⁻kyah^ʻ.

Hi⁻ ga⁻jmeey^ʻ mada⁻ kih^ʻ hløø^ʻ, he⁻ häy^ʻ Paa^ʻ neh⁻ hne⁻ j^uuh⁻ kih^ʻ Herode.

24

Ga⁻kwa^ʻ Paa^ʻ ju^ʻdsoo^ʻ kih^ʻ cha⁻nē^ʻ Félix

¹ Ma⁻hya⁻ hña^ʻ jmi^ʻ gya^ʻ Paa^ʻ Cesarea, ja⁻ga⁻ ga⁻lloo^ʻ jmi⁻dsa⁻ jøøh^ʻ hi⁻ chee⁻ Ananía, kyaah^ʻ ko⁻lla^ʻ dsa⁻gy^uuh^ʻ hi⁻ kyaah^ʻ jaa⁻ hi⁻ cheh^ʻ nē⁻ hi⁻ chee⁻ Tértulo. Ga⁻lla⁻näy^ʻ hñi[~] kih^ʻ Paa^ʻ cha⁻nē^ʻ lle^ʻ moh^ʻ. ² Hi⁻ ma^ʻ ga⁻lloo^ʻ Paa^ʻ cha⁻nē^ʻ Félix, ga⁻løø^ʻ Tértulo hñi[~] kih^ʻ.

—Ti'hmaah' hne- lle'moh' Félix —jäyh'—. Peer-
 chaa- jnääh' llu' he- hii' ti' kyaä' jnääh' hi-
 cha- cha-miih- huu'dsë- llu' kyah' he-ja- dsa-la'
 cha-miih- ta' llu' hwa' kyaä' jnääh'. ³ He- ba' che-
 lluu' hne- Félix. He-ja- sa' hwaä' jnääh' kwa-
 jnääh' ti'hmaah' kyah' wa' ha- cha- ha- jee' tøøh'
 jnääh'. ⁴ Sa- hnoon' heen- cha-miih- jmi' kyah',
 he-ja- chuun' kyaah' hne-, ta' jmee- hñaa- hoh'
 nuuh' miih- juu' he- kye' jnääh' la-.

⁵ Dsa-ñuu' na- hee- huu'dsë- kih' dsa- lä-kaa-
 jee' ngëy', llay- hnii- kih' dsa- judiu hi- tääh'
 lä-kaa- jmi-gyuu'. Hi- na- na- hi- kye- në'
 kih' dsa- hi- chee- nazareno hi- kwa- jyoh' juu'.
⁶ Hnøøy' ma' mi-kwayh' gwah- kyaä' jnääh', he-ja-
 ga- chaah' jnääh'. He- ma' hnøø- jnääh' ma' lla-
 jnääh' ta' kiyh' lä-koö- jäh' ley kyaä' jnääh'. ⁷ Pero
 ga- lloo' hi- kye- në' kih' hløø' hi- chee- Lisias jee'
 tøøh' jnääh'. He- wi' ba' ga- lleey- dsa-ñuu' na-
 goo- jnääh'. ⁸ Ga- jäyh' wa' lla- nää' lä-jëe- hi- hñi-
 kiyh' cha'në' lle'moh'. Wa'ra- ga- lla- kyaah- hñih'
 jmi', lä-ñeh' la' dsoo' lä-jë- he- jäh- jnääh' la-.

⁹ Lä-jëe- judiu ga- hñi' koö- ba' juu' kiyh', ga- jäyh':
 —Ja- ba' lä- na- jäh- jnääh' ka-läh'.

¹⁰ He-ja- ga- jmee' lle'moh' lii- kih' Paa' mah'
 kway' ju' dsoo' kiyh'. Ja- ga' ga- jäh' Paa':

—Man- ma-hya- cha-miih- ji-ñe- laah' hne-
 lle'moh' Cesarea la-, he-ja- jëe- ba' dsën- kwan-
 juu' kin- lä-koh' te' la' ba'. ¹¹ Le' kooh' kwaat-,
 na' ma-hya- gya-to' jmi' ñeen' ta- jee' chih' gwah-
 juuh- jee' jwi- Jerusalén na' kwan' ti'hmaah' kih'
 Dio. ¹² Sa- ma' teen- kyaah' ni- jaa- dsa-, ni- ja-

he' jnä' ga' jmeen' he- ga' tooh- dsa- miih' jee' chih' gwah' juuh- ja-, lä' koo- ma' jëy- jnä'. Ni' sa' ga' llan' hni- kih' dsa- jee' tøø' gwah- mäh-, ni' jee' jwii- ja- sa' ga' llaan' dsa- hni-. ¹³ He- ja- sa' cha- he- kyaah' jmee' dsa- na- dsoo' lä' jë- he- bäayh- jnä' na-. ¹⁴ He- la- ba' jmeen' dsoo', he' ba' Dio hi- ga' hnaah- dsa- ma- gyuh- jnän, he' ba' hi- he' hi- hnaahn' lä' koh' la' juu' hmëe'. Dsa- na- jäyh' la' ra- käh' ba' jwë' he- hään'. Pero hee' ba' jnä' lä' jë- ley he- ga' sii' Moisé hi- lä' jë- he- ga' sii' ga' jñah' hi- ga' ngëe' juu' kih' Dio. ¹⁵ Hi' kyen' o- jøh' dsë- kih' Dio, ja- ba' lä' koo- kye- hi- na-, he- lä' jiih' lä' jëe' hi- na- juu', lä' jiih' hi- lluu' hi' lä' kye- hi- hlëeh'. ¹⁶ Kih' he- ja- ba' na-, kwan' be' jmeen' he- llu' jmah' mah' sa' hni' huud'së- kin' cha'në' Dio, hi' ni' cha'në' dsa- ka-läh'.

¹⁷ 'Ga' lä' hëen' miih- ji- ñe- ñeen' jyoh' hwa', ja- ga' ga' llaahn' Jerusalén ma' kiin' kuu' he- la' kwaat' kih' hi- tä- ñee' hi- tääh' jee' ja-, hi' ma' kiin' he- ga' tëen' kwëehn' Dio. ¹⁸ He- ja- na- ma' jmeen' lä' ma' ga' lla' nää' miih- judiu hi- ya' nää' ta' hwa' Asia. Ga' jëy' jnä' jee' chih' gwah' Jerusalén, ma- na- jngëe' ba' jnä' lä' hih' kih' ley. Pero sa' ma' tääh' jwëe' dsa-, ni' miih' sa' ma' tääh'. ¹⁹ Wa' ya- nää' hi- he' ba' jee' la- mah' kway' ju'dsoo' kiyh' cher'mah' he- cha- kiyh' kyaah' jnä'. ²⁰ O wa' jäh' hi- tääh' na- che' ga' lä' jnä' he- ga' hläahn- kyaayh' lä' ma' ga' kay' ju'dsoo' kin' jee' jwii- Jerusalén. ²¹ Koo- he- la- ba' sa' ga' tih' dsëy' ma' ga' hlëehn' lä' koo- ma' hään' jee' kiyh', ga' jwii' jnih' lä' la- ki- gaa-: "Llah- hnäh' ta' kin', kih' he- jmeen' dsoo' he- lä' jiih' ka-läh' hi-

ma-na-juu”, ga-jäh’ Paa’.

²² Ma-ñe- ba’ Félix ha- lä- la’ juu’ hmëë’ kih’ Jesús. He-ja- ma’ ga-nuuy’ ga-jäh’ Paa’ lä-ja-, ga-hiyy’ lä-ja- ba’ në’ juu’ ja-. Ga-siyyh- hi- ma’ tääh’ he’:

—Wa- ja- da’ hi- kye- në’ kih’ hløø’ hi- chee- Lisias, ja-ga- jëen’ ha- lä- ja’ juu’ kyah’ hnäh’ na-.

²³ Ja-ga- ga-jmee’ lle’moh’ Félix mada- kih’ hløø’ kyaay’ mah’ hääy’ Paa’ hi- ga-kwa’ bih’ jwë’ he- na’nää’ ome- kyaay’ na-jëey- hi- na’kay- he- ma’ jmee- bii’ kiyh’.

²⁴ Ga-lä- hi- ga’ miih- jmi- ma’ jah’ lle’moh’ Félix në’ta’ kiyh’ ka-läh’ kyaah’ Drusila mëy’, hi- laa’ dsa- judiu. He-ja- ga-jmee’ Félix mada- he- ga-tëeyh’ Paa’ mah’ nuuy’ ha- lä- la’ juu’ he- jmee- dsoo’ dsë’ dsa- kih’ Jesucristo. ²⁵ He-ja- ga-hlëeh’ Paa’ ha- lä- ja’ dsa- lluu’ cha-në’ Dio, hi- ha- lä- hää’ dsa- hñii’, hi- ga-hlëeyh’ he- ka’ Dio ju’dsoo’ kih’ dsa’.

Peer- ga-jwaah’ Félix ma’ ga-nuuy’ juu’ ja-, he-ja- ga-jäyh’:

—Ma-le’ gwaah’ da’, la- ba’ tëehn- hne- ka-läh’ lä- ma’ jään’.

²⁶ Kuu’ ba’ ja- ma’ jøø- Félix ma’ jiih’ Paa’, ja-ga- ma’ lääy’. He-ja- ma’ tëeyh- Paa’ ko-lla- jiih- ma’ llay- juu’ kyaayh’.

²⁷ Ga-hya- to’ ji- ñe- jmeey- lä-ja- lä- jiih’ ya- hëë’ Félix lle’moh’. Në’ kiyh’ ga-he’ Porcio Festo. Ma’ hnøø’ Félix ma’ jä’ lluu’ kyaah’ dsa- judiu, he-ja- sa’ ga-kway’ jwë’ ma’ lää’ Paa’.

25

Ga⁻hlëeh⁻ Paa⁻ cha⁻ në⁻ Festo

¹ Ma⁻ ga⁻lloo⁻ Festo jwii⁻ Cesarea, ga⁻lä⁻hëëy⁻ hnë⁻ jmi⁻ jee⁻ ja⁻, ja⁻ga⁻ ngooy⁻ ta⁻ Jerusalén.

² Lä⁻jëë⁻ jmi⁻ dsa⁻ kaah⁻ kyaah⁻ lä⁻jëë⁻ hi⁻ kye⁻ në⁻ kih⁻ judiu, ga⁻lla⁻nääy⁻ hniiy⁻ kih⁻ Paa⁻ ka⁻läh⁻ kih⁻ lle⁻moh⁻ Festo, lä⁻bii⁻ lä⁻jaa⁻ ma⁻ chuuy⁻ kyaah⁻:

³ —Ta⁻ jmee⁻ hñaa⁻ hoh⁻, jmee⁻ mada⁻ he⁻ jäh⁻ Paa⁻ ta⁻ Jerusalén —ga⁻jäyh⁻ siiyh⁻ Festo.

Jëeh⁻ ga⁻jmeey⁻ huu⁻dsë⁻ he⁻ ma⁻ jngëëyh⁻ Paa⁻ cha⁻jwë⁻ ba⁻. ⁴ He⁻ ja⁻ ga⁻jäh⁻ Festo:

—Jee⁻ oo⁻ ba⁻ hää⁻ Paa⁻ na⁻jneëy⁻ jwii⁻ Cesarea. Ja⁻ba⁻ jee⁻ naahn⁻ चाह⁻. ⁵ Lä⁻jëë⁻ hnäh⁻ hi⁻ jää⁻, ma⁻nøøn⁻ ko⁻jøh⁻ mah⁻ jee⁻ oo⁻ ba⁻ hni⁻ hnäh⁻ kiyh⁻ cher⁻mah⁻ cha⁻ koo⁻ dsoo⁻ juuh⁻ he⁻ na⁻bääh⁻ dsa⁻ ñuu⁻ he⁻.

⁶ Ga⁻gya⁻ ga⁻ Festo jwii⁻ Jerusalén koo⁻ jña⁻ o⁻ gya⁻ jmi⁻, ja⁻ga⁻ ngaayh⁻ ta⁻ Cesarea. He⁻ ga⁻jnä⁻ jyoh⁻ jmi⁻, ja⁻ga⁻ ga⁻gyay⁻ në⁻ta⁻ kiyh⁻. Mah⁻ ga⁻jmeey⁻ mada⁻ he⁻ na⁻kyaay⁻ Paa⁻. ⁷ Ma⁻ ga⁻he⁻ Paa⁻ në⁻ta⁻ kih⁻ lle⁻moh⁻, lä⁻jëë⁻ dsa⁻ ta⁻ judiu hi⁻ ya⁻nää⁻ Jerusalén ga⁻kuyh⁻ lä⁻ku⁻ lä⁻jii⁻ kih⁻ Paa⁻. Ja⁻ he⁻ koo⁻ nëë⁻ dsoo⁻ juuh⁻ ma⁻ bääh⁻ dsih⁻ pero ni⁻ miih⁻ sa⁻ ga⁻jmää⁻ juu⁻ kih⁻ dsa⁻ he⁻.

⁸ He⁻ ja⁻ ga⁻løø⁻ Paa⁻ kwa⁻ ju⁻dsoo⁻ kih⁻, ga⁻jäyh⁻:

—Ni⁻ koo⁻ he⁻ hli⁻h⁻ sa⁻ cha⁻ he⁻ ma⁻jmeen⁻, sa⁻ ma⁻hlëehn⁻ wii⁻ kih⁻ ley kyaä⁻ jnääh⁻ dsa⁻ judiu. Ni⁻ sa⁻ ma⁻mi⁻kwahn⁻ kih⁻ gwah⁻ juuh⁻ hi⁻ ni⁻ sa⁻ ma⁻hlääh⁻ kyaah⁻ rey to⁻në⁻ hi⁻ gya⁻ Roma.

⁹ Pero lle⁻moh⁻ he⁻, hnøøy⁻ ma⁻ jäy⁻ llu⁻ kyaah⁻ dsa⁻ judiu, he⁻ ja⁻ ga⁻ngiiy⁻ juu⁻ kih⁻ Paa⁻:

—¿Che' hnooh⁻ gwaah' ta⁺ Jerusalén mah' míeen' juu' na⁻ jee' oo⁺?

¹⁰ He⁻ ja⁻ ga⁺ jäh' Paa':

—He⁻ ma⁻ chehn' jee' la⁻, lä⁺ koo⁻ he⁻ chehn' në'ta' kih' rey to⁻ në' ba' ja⁻. Jee' la⁻ ba' ga⁺ tēē' lä⁺ ee⁻ juu' kin⁺. Ñeh' ba' hne⁻ kwee⁻, ni⁺ miih⁻ sa⁺ cha⁻ he⁻ ma⁻ hläähn⁻ kyaah' dsa⁻ judiu. ¹¹ Lle⁻ kih' juun' cher'mah' ga⁺ jmeen' koo⁻ dsoo' juuh⁻. Sa⁺ gohn⁺ juun'. Pero cher'mah' sa⁺ la⁺ ju'dsoo' he⁻ bääh⁻ dsa⁻ jnä' la⁻, ni⁺ jaa⁻ dsa⁻ ta⁺ sa⁺ cha⁻ jwē' ngēē⁺ jnä' goo⁻ dsa⁻ judiu na⁻. Hñii' rey to⁻ në' hnoon' mi⁻ eey⁺ juu' kin⁺.

¹² He⁻ ja⁻ ga⁺ lla' Festo juu' kyaah' dsa⁻ kyaayh' ha⁻ lä⁺ jmeey'. Ja⁻ ga' ga⁺ jäh' Festo siyh' Paa':

—Hñaah' ba' hne⁻ ma⁻ ngiih' he⁻ mi⁻ ee⁺ hñii' rey to⁻ në' juu' kyah'. He⁻ ja⁻ cha⁻ në' hi⁻ he' ba' gooh' na⁺.

Ga⁻ hlēeh' Paa' cha⁻ në' rey Agripa

¹³ Ga⁻hya⁻ ga' miih⁻ jmi⁺, ga⁻ lloo⁺ rey Agripa jwii⁻ Cesarea ja⁻ kyaayh' Bernice, ga⁺ lla⁺ nääy' na⁺ jēēy⁻ Festo. ¹⁴ Ma⁻hya⁻ cha⁻ miih⁻ jmi⁺ tääy⁺ jee' ja⁻, ja⁻ ga' ga⁺ jmeeh' Festo juu' kih' rey Agripa ha⁻ lä⁺ la⁺ juu' kih' Paa', ga⁺ jäh':

—Jee' la⁻ hää' jaa⁻ dsa⁻ ñuuh⁻ neh⁺ ñe⁺ ' hi⁻ ga⁺ taah⁻ Félix lä⁺ ma' laay' ta'. ¹⁵ Lä⁺ ma' ñeen' Jerusalén lä⁺ jēē⁺ jmi⁻ dsa⁻ kaah' hi⁺ lä⁺ jēē⁺ dsa⁻ gyuuh' kyaa⁺ judiu ga⁺ ngiiy' kin⁺ he⁻ ma' jmeen⁻ mada⁻ he⁻ juu' Paa'.

¹⁶ He⁻ ja⁻ ga⁺ jwii⁺ jnih', sa⁺ lle⁻ ley kyaa⁺ jnääh⁺ ' dsa⁻ romano he⁻ jmee' jnääh⁺ mada⁻ he⁻ juu' dsa⁻ cher'mah' sa⁺ cheh' hi⁻ na⁻ bääh⁻ dsoo' cha⁻ në'

hī- hnī~ kiyh'. Lā'ja- ba' cha- jwē' lääy' hñiyy' kih' he- hnī~ dsa- kiyh'. ¹⁷ Hi- ma' ya'näa' dsa- he' jee' la-, chah' ba' ngaahn' ta- nē'ta' kin- ma' ga'jnä' jyoh' jmi'. Hi- ga'jmeen' mada' na'kyaay' Paa'. ¹⁸ He-ja- ga'løø' dsa- he' hnī~ kiyh'. Pero ni- koo- dsoo' juuh- sa- ga'lä'jnä' kiyh' lä'koo- huud'sē- he- ma' jmeen'. ¹⁹ Ga'lä'høøh' dsa- he' kih' Paa' kih' he- sa- ma' hnaayh- Dio lä' tēē' jmeey-. Hi- ga'hniy' kiyh' kwaan- kih' Jesús, hī- ma-na-juu', hī- jmee- Paa' dsoo' chaa- bih'. ²⁰ He-ja- sa- man- he- ma' jmeen' kyaah' juu' la-. He-ja- ga'ngin- juu' kih' Paa' cher'mah' hnøøy' ma'dsaayh' ta' Jerusalén mah' ma'lä'ee- juu' kiyh' jee' oo'. ²¹ Pero Paa' ga'ngiyy' he- dsooy' cha'nē' rey to-nē' hī- chee- Augusto mah' hī- he' mi-ee' juu' kiyh'. He-ja- ga'jmeen' mada' wa' hää' bih' kiyh' neh-ñe' ta'ko-jiih' lloo~ jmi' chee- jnih' cha'nē' rey he'.

²² He-ja- ga'jäh' rey Agripa siiyh- lle'moh' Festo:
—Hnoo' jnä' ka-läh' nuun' juu' kih' dsa-ñuuh- na-.

He-ja- ga'jäh' Festo:

—Hø' ba' nuuh' ha- lä' jäh'.

²³ Ma' ga'jnä' jyoh' jmi' ga'he' rey Agripa nē'ta' kyaah' Bernice. Ha- koh' juuh- sa- ga'jmeē' dsa- kiyh'. Ga'taayh' ko-jøh' kyaah' hī- kye- nē' kih' hløø' hi- kyaayh' dsa- kaah' kyaah' jee' jwii- ja-. He-ja- ga'jmeē' lle'moh' Festo mada' na'kyaay' Paa'. ²⁴ Ma' ja' Paa', ga'jäh' Festo:

—Hne- rey Agripa, kyaah' lä'jēē- hī- tääh' kyaah' jne' jee' la-, hii- dsa-ñuuh- he' cheh' la-. Lä'jēē- judiu ya'näa' cha'nēn- bääyh- dsa-ñuuh-

la- dsoo'. Ga-ngiiy' kin+ ma' lä-ee- juu' la- ta-
 Jerusalén hi- ja-ba' lä-ja- ga-jmeey' ma' ya-näay'
 Cesarea la-. Peer+ ga-tooyh' miih' kyaah' jnä',
 ga-lä-hnøoy' he- ma' juu' Paa'. ²⁵ Pero jnä' laan-
 sa+ cha- dsoo' juuh- ääy- ni+ miih- mah' juuy'.
 Hñii' Paa' ga-ngii' kiyh' dsooy' cha'në' rey to-në'
 mah' lä-ee- juu' kiyh' jee' ja-, he-ja- ga-lla' dsen-
 chee' jnih' ta+ Roma. ²⁶ Pero sa+ cha- he- siin' kih'
 rey he' ni+ miih-, he-ja- ma-kwaa' jnih' cha'nëh'
 hne- rey Agripa hi+ cha'në' jee' lä-jëë+ hnäh' hi-
 tääh' la-. Wa' jëen' ha- lä- ja' juu' la-, ja-ga' cha-
 he- siin' kih' rey to-në' he'. ²⁷ Sa' jnä' llu' laan-
 cheen- ja- hi- hää' neh-ñe' ta+ Roma cher'mah'
 sa+ cha- hee- na- siin' kih' rey to-në' ha- lä- la-
 dsoo' he- bääh- dsih'.

26

Ga-kwa' Paa' ju'dsoo' kiyh' cha'në' rey Agripa

¹ He-ja- ga-jäh' rey Agripa siyh+ Paa':

—Cha- jwë' kyah' he- kwah' ju'dsoo' he- kyaah'
 le' lääh' hñaa'h'.

He-ja- ga-hii' Paa' goo- ga-løoy' hlëeyh+ lä-la-
 lä-jwë' jee' ma' lääy' hñiiy':

² —Cha-an- llu' kyaah' hne- rey Agripa, lluu'h'
 hne- kwah- jwë' kwan' ju'dsoo' he- kyaah' lään'
 hñiin+ kih' lä-jë+ he- bääh- dsa- judiu jnä'. ³ Llu'
 la' kin+ kih' he- kyuuh~ hne- lä-jë+ he- tëë' jmee-
 jnääh' dsa- judiu, kyuuh~ lä-jë+ juu' he- ti-choo-
 jnääh'. He-ja- chuun' kyaah' hne- mah' wa' jøh-
 hoh' nuuh' juu' la-.

Lä-la- ma' jmee+ Paa' jää'

4 'Lä'jēē' judiu kyuu' jnä' ha- lä' ma-jan~ lä'jiih' ma' mahn'. Ñe- bih' ha- lä' ma' gyan' jwii- kin- hi- lä'ja- jwii- Jerusalén ka-läh'. 5 Lä'ja- ñey- kwee- laa' jnä' fariseo. Jnääh' fariseo mi-te' ba' jnääh' lä' nøø' kyaa' jnääh' lä'koh' ga' jee' lä'jēē' judiu. Le' ba' mi-jnääy- la' dsoo' cher'mah' hnøøy'. 6 Na' chehn' në'ta' la-, llah- hnäh' ta' kin', kih' he- kyen' o-jøh' dsē- he- hñah' jne' he- ga-bääh- Dio hñii' kyaah' dsa- ma-gyuh- jnän'. 7 Lä'jiih' na' jøø- lä'jēē' gya-to' nää' dsa- judiu lä'te' juu' ja-. Lä'jmii' 'lä'hwē' hnaayh- Dio jøøy' dsēē' juu' ja-. Hne- rey Agripa, kih' he- kyen' o-jøh' dsē- kih' juu' ja-, he-ja- ba' na- hñii- dsa- kin'. 8 ;Ha- lä' jēēh' hnäh', che' jwēēh' he- lä'heēh' hnäh' he- mi-jiih' Dio hi- ma-na-juu'?

Lä-la- ga'jmeē' Paa'jää' kih' dsa- kyaa' Jesús

9 'Ma-ra' ju'dsoo' ma' jmeen- kwaat-, he- ma' lle' kih' jmeen- hñaa- dsen- cha-miih- kih' Jesús dsa- chaa- Nazaret. 10 Lä'ja- ga'jmeen' Jerusalén. Jwēē' dsa- kyaa' Jesús ga-taahn- neh- ñe' lä'hih- kih' jmi-dsa- kaah'. Hi- lä' ma' ga-jngēēyh' dsa- he', lä'kye- jnä' ga-hiih- dsen-. 11 Cha-miih- jiih- ñeen- lä'koo- lä'koo- gwah- mäh-, ga-saahn- dsa-, ga-heeh- jnih' wii' mah' wa'hlēēyh' hñiih' kih' Jesús. Ma' ya-jēē' dsen- jwēte kyaah' dsa- he', he-ja- ñeen- lä'kaa- jwii- kih' dsa- jñah' mah' na'jmeeh- jnih'.

Lä-la- ga-la' ma' ga-heēh- Paa' kih' Dio

(Hch. 9:1-19; 22:6-16)

12 'Lä' ma' jmeen- ja-ba', ngoon' ta- Damasco lä'hih- kih' jmi-dsa- kaah' hi- ga-cheē' jnä'.

13 Hne⁻ rey, jee' la⁻ jwëehn⁻ hne⁻ ha⁻ lä⁺ ga⁺la⁺ kin⁺ jee' ngoon⁺ cha'jwë⁺ ja⁻. Ma⁻të' koo⁻ lla⁺hyoo⁻ ga⁻jëen⁺ koo⁻ je⁻ ja⁺ gyuu^h, bee⁺ ga⁺ lä⁻koo⁻ jmëe⁺ kih⁺ hyoo⁻, he⁻ ga⁻lä⁺jnä⁺ lä⁻ku⁺ lä⁻jii⁺ jee' ga⁻nøø⁺ jnääh⁺ ja⁻. 14 Lä⁻jëe⁻ jnääh⁺ ga⁻saa⁺ jnääh⁺ hwa⁺. Jee' ja⁻ ga⁻nuun⁺ ga⁻hlëeh⁺ jaa⁻ dsa⁻ kyaah⁺ juu⁺ hebreo: "Saulo, Saulo", ga⁻jäyh⁺. "He⁻ jmeeh⁺ hñaah⁺ ba' hne⁻ na⁻, he⁻ hah⁻ kin⁺ jwë⁺ he⁻ taahn⁺ hne⁻." 15 He⁻ja⁻ ga⁻jwii⁺ jnih⁺: "¿Hi⁻ hne⁻ dsa⁻ñuu^h?" He⁻ja⁻ ga⁻jäh⁺ hi⁻ he⁺: "Jnä⁺ he⁺ Jesús hi⁻ jmeeh⁻ hña⁻ hoh⁺ kih⁺". 16 Noo⁻, chih⁺ tüh⁺. Ma⁻mi⁻jnään⁺ hñiin⁺ kyah⁺ mah⁺ hñaan⁺ hne⁻ jmeeh⁺ ta⁺ kin⁺ hi⁻ jmeeh⁺ dsoo⁺ lä⁻jë⁻ he⁻ ma⁻jëeh⁻ kin⁺ hi⁻ lä⁻jë⁻ he⁻ na⁺ ga⁺ mi⁻jnään⁺ kyah⁺. 17 Lään⁺ hne⁻ kih⁺ lä⁻jë⁻ he⁻ jmee⁺ dsa⁻gooh⁺ kyah⁺ hi⁻ lään⁺ hne⁻ kih⁺ dsa⁻ jñah⁺. Jëeh⁺ kih⁺ dsa⁻ jñah⁺ ba' cheen⁻ hne⁻ na⁺. 18 Mah⁺ näh⁺ mi⁻nëy⁺, lä⁻ja⁻ dsa⁻jëeh⁻ hi⁻ tääh⁺ jee' na⁻hoo⁻ ta⁺ jee' jnä⁺ wa⁺je⁻. Hi⁻ dsa⁻jëeh⁻ hi⁻ tääh⁺ lä⁻hih⁺ kih⁺ Tana⁺ mah⁺ jmeey⁺ lä⁻hnøø⁺ Dio. Hi⁻ lä⁻jëe⁻ hi⁻ lä⁻dsoo⁺ dsë⁺ kin⁺ dsa⁻che⁻ dso⁺kye⁻ kiyh⁺ hi⁻ hyoyh⁺ heey⁻ ko⁻jøh⁺ kyaah⁺ lä⁻jëe⁻ hi⁻ ma⁻na⁻jngëe⁺", ga⁻jäh⁺ Jesús siih⁺ jnä⁺.

19 'He⁻ja⁻ jwëehn⁻ hne⁻ rey Agripa, ga⁻heeh⁻ ba' jnä⁺ jmeen⁻ lä⁻jë⁻ he⁻ ga⁻nuun⁺ lä⁻koo⁻ ma⁺ ga⁻lä⁺jnä⁺ kin⁺ he⁻ ja⁺ gyuu^h. 20 To⁻në⁺ ga⁻jmeen⁺ juu⁺ kih⁺ dsa⁻ hi⁻ chaa⁻ Damasco. Ja⁻ga⁻ na⁻ ga⁻kwan⁺ juu⁺ jee' jwii⁺ Jerusalén hi⁻ lä⁻kaa⁻ hwa⁺ Judea. Hi⁻ lä⁻ja⁻ ga⁻kwan⁺ juu⁺ kih⁺ hi⁻ sa⁻ laa⁺ judiu ka⁻läh⁺, ga⁻jwii⁺ jnih⁺ wa⁺ lä⁻dsaa⁻ dsëy⁺ kih⁺ lä⁻jë⁻ he⁻ jmeey⁺ mah⁺ wa⁺ dsa⁻jëeyh⁻ kyaah⁺ Dio. Hi⁻ lä⁻ja⁻ ga⁻jwii⁺ jnih⁺ hnøø⁺ jmeey⁺ lä⁻koo⁻ lle⁻ kih⁺

jaā hī mā jeeh̄ kyaah̄ Dio. ²¹ Kwaat̄ kih̄ juu' lā gā saah̄ judiu jnä' jee' chih̄ gwah̄ Jerusalén hnø̄y' ma' jngë̄yh̄ jnä'.

²² Pero kyaah̄ be' kih̄ Dio mā kwë̄h̄ ba' dsën̄ lǟ jiih̄ na', kwan̄ juu' kih̄ Dio kih̄ lǟ jøh̄ lǟ mäh̄. Sā gā llā dsëen̄ hē gā hlëeh̄ hī gā ngë̄' juu' kih̄ Dio llo'joo' hī lǟ jë̄ hē gā hlëeh̄ Moisé. Lǟ koō te' hē gā jäh̄ le', kō jā ba' jiih̄ gā jwahn̄. ²³ Hī he' gā jäh̄, mā rā hē dsā ngë̄' ba' Cristo wiī hī leeȳ tō nē' hī lǟ jiih̄ jee' kih̄ hī mā nā juu', mah̄ kway' juu' kih̄ dsā, hē mī jnǟ ju'dsoo' kih̄ dsā judiu hī kih̄ hī sā lā judiu hī tääh̄ jee' nā hoō.

Ma' hnø̄' Paa' ma' heeh̄ rey Agripa juu' kih̄ Jesús

²⁴ Hlëeh̄ ga' Paa' lǟ jā, hā lǟ jee' ma' lǟäȳ hñiiȳ, ma' gā hlëeh̄ Festo kī gaā, gā jäh̄:

—Hē ngaah̄ ba' hnē nā Paa'. Kyaah̄ hē mā mī tē̄h̄ hñaāh̄ chā mīh̄, hē jā ngoo' gā lǟ ngaah̄.

²⁵ Pero Paa' gā jäh̄:

—Sā ngaah̄ jnä' Festo kyaan̄. Ju'dsoo' nā hlëehn̄ hī la' juu' kyaah̄ hih̄ ba'. ²⁶ Ñē ba' rey Agripa juu' lā, hē jā hlëehn̄ lǟ kaā tuh̄ dsën̄ chā nēȳ. Laan̄ mā nuu' ba' rey juu' lā, jëeh̄ lǟ jë̄ hē lā sā gā la' jee' nā hmäǟ hē sā lǟ ñē dsā. ²⁷ Hnē rey Agripa, ¿che' jmeeh̄ dsoo' lǟ jë̄ hē gā hlëeh̄ hī gā ngë̄' juu' kih̄ Dio? Jnä' laan̄ jmeeh̄ ba' hnē dsoo'.

²⁸ Hē jā gā jäh̄ Agripa siiyh̄ Paa':

—¿Che' laah' kyah', kyaah' ma' la' miih' juu' he' ma' hlëeh' na' leeh' jnä' mah' leen' dsa' kyaa' Jesús?

²⁹ He' ja' ga' jäh' Paa':

—Kwee' ba' la' kin' che' ma' lee' kyah' o cher' mah' hnooh' nuuh' cha' ga' miih'. Hi' ja' ma' la' hne', lä' kye' hi' tääh' nuu' lä' hlëehn' la', Dio hnøø' wa' leey' dsa' kyaa' Cristo ja' ba' lä' koo' laa' jnä' pero ja' lä' koh' na' hñuuhn' kyaah' caden'.

³⁰ Ma' ga' nuu' rey he' juu' ja', ga' nooy' jee' ma' tääh' kyaah' lle' moh' kyaah' Bernice hi' lä' jee' ga' hi' ma' tääh' kyaayh'. ³¹ Ma' ga' hwëey' nē'ta' ja', ga' nääy' kah' hlëeyh' kyaah' dsa' kyaayh', ma' jäh':

—Ni' koo' sa' cha' he' ma' jmee' dsa' ñuuh' na' mah' juuy' o he' dsooy' neh' ñe'.

³² He' ja' ga' jäh' rey Agripa siyh' Festo:

—Le' ma' lää' ba' dsa' ñuuh' na' jee' la' wa' ra' jäh' kih' sa' ga' ngiiy' dsooy' cha' nē' rey to' nē'.

27

Ga' cheey' Paa' ta' Roma

¹ Ga' lla' dsëy' cheey' jnääh' ta' hwa' Italia kyaah' barco, he' ja' ga' taayh' Paa' kyaah' jñah' ga' hi' ma' tääh' neh' ñe' goo' juu' hløø' hi' chee' Julio. Hi' he' ma' na' hää' koo' nää' hløø' kyaa' rey to' nē'. ² Ga' tooh' jnääh' koo' barco he' ja' ta' Adramitio, ja' ba' he' dsa' ngëe' lä' koo' lä' koo' jwii' ta' hwa' Asia. Hi' Aristarco hi' chaa' Tesalónica he' nøø' hwa' Macedonia ga' jmee' ko' jøh' kyaah' jnääh'.

3 Jyoh' jmií' ga'lla'nøø' jnääh' Sidón. Julio he' ga'lä'jwayh' kyaah' Paa', ga'kway' jwë' na'jēy-ome' kyaay' mah' na'ngií' lä'jē' he' ma' jmee' bii' kiyh'. 4 Ga'hwēē' jnääh' Sidón ja-, ga'nøø' ba' jnääh'. Pero ma' gwa' llē' ta' jee' ga'nøø' jnääh' ja-, he'ja- ga'jlui' jnääh' jäh' koo' hwa' Chipre he' hä'jee' jmi-ñeeh', mah' sa' hläh' llē' kih' barco. 5 Ga'ngēē' jnääh' jäh' hwa' Cilicia kyaah' Panfilia, ga'lla'nøø' jnääh' jwii- Mira he' nøø' hwa' Licia jee' ga'jä' barco. 6 Mira ja- ga'jēē' juu' hløø' jyoh' barco he' ja' ta' Alejandría, ja-ba' he' ngoo' ta' hwa' Italia. He'ja- ga'tooh' jnääh' ga'nøø' jnääh' ta' ja-. 7 Cha-miíh- jmií' ga'tooh' jnääh' nē' jmií-, ta' hwa' lä'ja- ba' ngoo' barco. Ga'kēē' jwēte ta', ja-ga' ga'lla'nøø' jnääh' jäh' jee' jwii- Gnido. Sa' ga'kwa' jwë' ma' dsoo' ko'chih' barco ko'dsoo' ta' Italia, kih' he' tä' llē'. He'ja- ga'nøø' jnääh' jäh' koo' jee' jwii- Salmón he' nøø' Creta, hwa' he' hä'jee' jmi-ñeeh'. 8 He' wii' lä'ja- ga'nøø' jnääh' lä' hä' hwa' ja-, lä'jiih' ga'lla'nøø' jnääh' koo' jee' chee- Ho'haah' Llu'. Jäh' ja-ba' hla- jwii- Lasea.

9 Ga'lä'hēē' jnääh' cha-miíh- jmií' nē' jmií-, hi' ma-hii' goo' mo'so' le' ngē' jnääh' nē' jmií-. Jēēh' ma-goh' jmií' he' sa' kuh'híyh' hi' cha-ga'miíh- ma-hii' goo' kiyh' nē' jmií- ja-. He'ja- ga'kwēēh' Paa' nuuh' hi- ma'tääh' neh' barco ja-. 10 Ga'jäyh':

—Jēē' da' hnäh', jnä' man' hii' goo' jwēte jwë' he' ga'nøø'n' la-. Goo' heē' barco hi' lä'kye- løø', hi' lä'jiih' jnän' hii' goo' juu' jne' cher'mah' ha- lä' ga'la'.

11 Pero juu' hløø' he' sa' ga'jmeey' kyeē' juu' kih'

Paa'. He- ma' hlëeh⁺ j_{uu}' barco kyaah' hi- ma' kooh~ barco ba' ga'jmeey' he' kih'. ¹² Jee' ga'hii' barco ja- sa- ma' llu' ma' jä' jnääh' jii- gy_{uu}' , he- ja- lä'jëë' dsa- he' ga'jah' llu' ga' cher'mah' jmeen' be' dsa'jää' jne' jwi- Fenice he- nøø' hwa' Creta jee' hii- barco, ta'ko-jiih' ngëë' jii- gy_{uu}'. He- tøøh' jne' jee' ja- , jnä' cha'hoo' jmi-ñeeh- ta' ñii' hi- ta' kye' jee' dsaa- hyoo-.

Ja' koo- lle' tä' nē' jmi-ñeeh-

¹³ Lä- ma' ga'jëëy' gwa' lle' hwa' ta' kye', ga'jmeey' h_{uu}'dsë- ma' le' dsa-nää' gyih' ta' cha'në'. He-ja- ga'hwii- jnääh' jee' ja- , ga'nøø' jnääh' jah- lä- hä' hwa' Creta. ¹⁴ Ni- sa- ga'lähii' ga' ma' ga'hwii- jnääh' jee' ja- , ma' ja' koo- lle' tä' ta- jee' ga'nøø' jnääh'. ¹⁵ Ta- jee' jyoh' ba' ma' hläh' lle', sa- ga'tää' barco ma' dsoo' ta' cha'në', he-ja- ga'kwa' dsa- jwë' ngoo' barco lä' ngoo' lle' ba'. ¹⁶ Ja-ga' ga'ngëë' jnääh' ta' koo' koo- hwa' pih' he- hä' jee' jmi-ñeeh- he- chee- Clauda. Lä'jwë' ja- ba' ga'kyee- miih- lle'. Pero he-lii' ba' ga'tëeh' jnääh' na'moo' he- ma' kye' jnääh' he- ma' hii' ta' ka'luu' barco, mah' ga'tøøh' jnääh' neh- barco ja-. ¹⁷ Ma' ga'he' na'moo' ja- neh- barco, ga'ka' dsa- hñii' ga'hñiiy' lä'ku' lä'jii' tuh- barco mah' sa' llaa'. Hi- ma' hii' goo- lla-ñu' barco nē' mi'sii' jee' sa' juuh- jmi- jee' chee- Sirte, he-ja- ga'jyooy' hmiih- kih' barco mah' ngoo' lä' ngoo' lle' ba'. ¹⁸ Ma' ga'jnä' jyoh' jmi' cha-ga'miih- tä' lle' ma' hii', he-ja- ga'løø' dsa- jwä- løø' kih' cha'jmi-. ¹⁹ Hi- jee' ga'të' hnë- jmi', he- wi' ba' ga'jwä' jnääh' cha'jmi- lä'jë- he- jmäyih- ta' kih'

barco jā. ²⁰ Chā-miih̄ jmīi' gāgyā jnīi', mōsō gālǟ jnǟ' hyoō, nī n̄uu' mōsō gālǟ jnǟ'. Hī lle' lǟ mā-hii' jā-ba'. Mōsō ma' chā o-jøh̄ dsē-kyaa' jnǟh' hē ma' lǟä' jnǟh'.

²¹ Chā-miih̄ jmīi' mā-lǟ-hii' mōsō kih̄-hih̄ jnǟh'. Hē-jā gānoō Paa' tō'dsaah' jee' kih' dsā-kyaa'yh' he', gājäyh' lǟ-lā:

—Wa'rā jäh' kih' gājmeeh' hnäh' he' juu' kin̄, sa' ma' hwēē' jne' ta' Creta, nī sa' ma' jēē' jne' wii' hē dsā-ngēē' jne' lā. ²² Na' jwahn̄ kwa' hnäh' be'. Jēēh' nī jaā jne' sa' juu' jne'. Mā-lā barco lā ba' heē'. ²³ N̄uū gājēēn̄ jaā ángel hī gācheē' Dio kyaan̄, he' ba' hī jmeen̄ ta'he' kih'. ²⁴ Gājäyh': "Ta' wa' gah' Paa'. Jmee' bii' llooh̄ kih' rey tō-nē'. Hē-jā mā-kwa' Dio jwē' hē lǟä' hnē kyaah' lǟjēē' hī tǟh' neh̄ barco lā", sīyh' jnǟ. ²⁵ Kih' hē-jā nā, jwēēhn̄ hnäh' dsā-ñ̄uū, kwa' hnäh' be'. Jēēh' jmeen̄ dsoo' dsēn̄ kih' Dio, mā-rā hē le' ba' lǟkoō̄ mā-jäh' ángel sīh' jnǟ. ²⁶ Pero mā-rā hē jä' ba' barco kyaah' hē wii' koō̄ jee' lǟkaā hwa' hē hä' jee' jmī-ñēeh' —gājäh' Paa'.

²⁷ Ma' gādsēē' to' seman̄ jā, gāngēē' jnǟh' ' nē' jmī-ñēeh' hē cheē' Adriático hī ngoo' ba' barco lǟ hii' lle'. Koō̄ llān̄uu' hwē' jā gālǟ liih̄ dsā hī ma' kooh̄ barco hē ngoo' yājäh' jee' la' hwa'. ²⁸ Hē-jā gālla' dsā he' hih̄ hā koō̄ jiih' juuh̄ jmīi' jee' jā. Ma' gājēēy' jee' jā, juuh̄ gyii'gya' jñii' metro. Miih̄ ga' ta' cha'nē' gājēēy' ka-läh'. Jee' jā juuh̄ gyii'gyii' metro ba'. ²⁹ Goyh̄ llāñu' barco jā kyaah' kuū'. Hē-jā gājyooy' kyē' mīñe' hii' hē hii' ta' ka'luu' barco, hē jmee'

hiī- tii' barco. Peer⁺ ma' hnøoy¹ wa'ra- jäh' kih¹ na¹ ga-juh- ba' ma-jnä¹. 30 Dsa- hi- ma' kooh- barco ja-, hnøoy¹ ma' jñaa'y¹ neh⁺ barco, he-ja- ga-løoy¹ jyooy~ na'moo', ga-jmeey' lä'koh' he- jyooy~ ñe¹ hlääh' he- hiī- ta' cha'ne' barco. 31 He-ja- ga-jmeeh¹ Paa' juu¹ kih¹ juu' hløø' hi¹ kih¹ hløø' ka-läh', ga-jäyh':

—Cher'mah¹ sa⁺ ga-jä' dsa- na- neh⁺ barco la-, sa⁺ lääh' hnäh'.

32 He-ja- ga-hnä¹ hløø' he' hñī- he- kyaah' ma' jyooy~ na'moo' ja-. Ga'kway' jwë¹ ga'toh' cha'jmiī-.

33 Ma' ngoo¹ ga-jnä¹, ga-jmee' Paa' mada- wa' kuh- dsa-, ga-jäyh':

—Na¹ ma-të' gya-kye' jmii' tøøh' jne' neh⁺ barco la-, jøø' jne' ha- lä' le', na-juu' jne' hoo', sa⁺ cha- ma-kihn' ni⁺ miih-. 34 He-ja- na- chuun' kyaah' hnäh' kuh-hih' hnäh' miih- mah' tēeh¹ hnäh' be'. Lä-jjē- jne' lla-nøø¹ ba' jne' llu¹, ni⁺ koo- jñu- lle' jne' sa⁺ hee'.

35 Ma-ngēē' ma-jäyh' lä-ja-, ga-kay¹ koo- heñīh- ga-kway' ti'hmaah' kih¹ Dio to-lo⁺ ne' jee' lä-jjē- dsa-kyaayh' hi- ga-llaay¹ heñīh- ja-, mah¹ ga-løoy¹ kuyh-. 36 Ja-ga' ga-nøh¹ dsē¹ lä-jjē- dsa- he', ga-taayh' ga-kuyh- ka-läh'. 37 Jee' lä-jjē- jnääh' hi- ma-tääh' neh⁺ barco ja- ma-tee¹ to¹ hñä-laa' dsē~ to¹ lo-gyaa' dsē~ gyee' jñee' dsa-. 38 Ma-la- ma-kuyh- lä-jīh¹ ga-kēēy¹, ja-ga' ga-jwäy¹ lä-jjē- trigo kiyh¹ cha'jmiī- mah¹ ma' jwää' ga' miih- barco.

Ga-hee¹ go-te- barco

39 Ma' ga'jnä' ni' jaa' sa' chaa' hi' ma' kyuu~ heh' hwa' ja'. Ga'jööy' koo' gooh' jmi' ñeeh' he' hä'jee' hwa'. He'ja' ga'jmeey' huud'se' ma' tooyh' barco ta' ja', cher'mah' ga'la'. 40 Ga'hny' hñi' he' ma' na'kyaa' ñe' hlääh' he' kyaah' hñi' ti' barco, ga'kway' jwë' ga'toh' cha'jmii'. Ja'ga' ga'chih' he' kyaah' jiiyh' barco hi' ga'chooyh' hmiih' kih' barco he' na'kyaa' hma'dse' he' chih'ta' cha'në'. Ja'ga' ngoo' barco ko'chih'ta' jee' jnä' në' dsoo'. 41 Ga'lä'hnøø' ga' ma' lloo' barco, ga'lla'le' jee' mi'sii' neh' jmi'. Jee'ja' ga'hoo'ta' mi'lle' barco, mah' ga'jä' koo' hweh'. Jee'na'hoo' ja' ga'jnoh' jmi' ta' ka'luu'. Kyaah' be' kih' jmi' ja' ga'hee' go'te~.

42 He'ja' hnøø' hløø' he' ma' jngiiyh' kih' lä'jöö' hi' ää' dsoo' hi' ma' jääy' he' mah' sa' kyuy' në' jmi'. 43 Pero sa' ga'kwa' jwë' juuy' ma' juu' dsa' he' kih' he' hnøøy' lääy' Paa'. He'ja' ga'jmeey' mada' to'në' kih' hi' lih' gi' jmi' wa' jwääy' hñiiy' cha'jmi' lä'jiih' tēyeh' hwa' kii'. 44 Ja'ga' ga'siiyh' hi' sa' lih' gi' jmi':

—Kye' hnäh' jwi' hma', hi' lä'ja' he' ga'na' he' jmää' kyah' hnäh' kih' barco na', mah' tēeh' hnäh' hwa' kii' —ga'jäyh'.

Lä'ja' ba' ga'tēeh' lä'jöö' jnääh' hwa' kii'.

28

Lä'la' ga'la' ma' hää' Paa' hwa' Malta

1 Ma' ga'tēeh' jnääh' në' hwa' ja', ja'ga' ga'lä'ñe' jnääh', hwa' he' hä'jee' jmi' ñeeh' ja', chee' Malta.

2 Dsa' hi' ma' tääh' jee' ja' ga'jmeey' llu' dsëy'

kyaah' jnaäh'. Ma' hii' jma' hi' gyuu' ka-läh' he-ja-
 ga-jëeh' dsa- he' je-, ga-tëeyh' jnaäh' mah' looh'
 jnaäh' je-. ³ He-ja- ga-løø' Paa' juuh' si'hma- kii-
 he- ga-tooyh- cha'je-. Jee' ja- ya'hëe' jaa- miih-
 hi- kyuu' kih' je-. Lä- chah' ja- ga-kyaa'y' goo- Paa'.
⁴ Ma' ga-jëe' dsa- chaa- jee' ja-, lleë' miih- goo-
 Paa', ga-jäyh' siyh' dsa-kyaa'yh':

—Dsoo' ba' dsa-nuuh- na- ää- hlii'. Ma-ke-
 ma-laay' kih' jmi-nëeh-, ma-ra- he- ma-nøø' ba-
 ta' kiyh'.

⁵ Na- ma-hii' ga-kyah' Paa' goo- mah' ga-tah'
 miih- he' cha'je-. Ni- miih- sa- cha- he- ga-la'
 kiyh'. ⁶ Lä-jëe' dsa- hi- ma-tääh' jee' ja- ma-jøøy-
 gyoo' goo- Paa' hi- ma' jmeey' huudsë- juuy' na-
 ga-juh-. Ma' ga-lä-hii' jëey- sa- cha- he- ga-la' ni-
 miih-, ga-lä-sii' huudsë- kih' dsa- he'. Ma' jäyh':
 “Go- Dio ba' na-.”

⁷ Jäh- ba' jee' tääyh' ja-, kye- koo- jwi' hwa'
 kih' Publio hi- ma' laa' ta' kih' hwa' he- hä-
 jee' jmi-nëeh- ja-. Hi- he' ga-heeh- jnaäh' llu-
 ta'ko-jiih' ga-tooh' jnaäh' hnë- jmi' jee' ja-. ⁸ Jee'
 ja- ma' kyaa' jmii- Publio, ma' dsaah' llii' hi- ma'
 dsaayh' tũkyaa'. He-ja- ga-he' Paa' na-jëey- hi-
 dsaah' he'. Hi- ga-ngii' Paa' kih' Dio he- hlää'
 dsa- he'. Ma-ngëe' ma-ngiiy' kih' Dio, ga-kyey-
 gooy- në' kih' hi- dsaah' he' mah' ga-mi-hlääy'.
⁹ Ma-ngëe' ma-jä' kih' jmii- Publio he', ya-nää'
 jñah' dsa-dsaah' hi- chaa- hwa' ja-. Lä-jëe' hi-
 he' ga-jä' kih'. ¹⁰ Ha- koh' llu' sa- ga-jmeey'
 kyaa' jnaäh' ta'ko-jiih' ga-tooh' jnaäh' kyaah' dsa-
 he'. Hi- ma' ga-të' jmi' ga-tooh' jnaäh' neh-

barco, ga^ˈkwëy^hˈ jnääh^ˈ cha⁻miih⁻ he⁻ jmee⁻ bii^ˈ cha^ˈjwë^ˈ.

Ga⁻lloo^ˈ Paa^ˈjwii⁻ Roma

¹¹ Uu⁻ sih⁻ ga⁻tooh⁻ jnääh^ˈ kih^ˈ dsa⁻ he^ˈ. Jee^ˈ ja⁻ ma^ˈ hii^ˈ koo⁻ barco he⁻ ga⁻jä^ˈ ta^ˈko⁻jiih^ˈ dsa⁻ngëë^ˈ jii⁻ gyuu^ˈ. He⁻ja⁻ ga⁻tooh⁻ jnääh^ˈ neh⁻ barco he⁻ ja^ˈ ta⁻ Alejandría. Dsoh^ˈ barco ja⁻, ma^ˈ chaa^ˈ uu^ˈ dio hi⁻ na⁻laa⁻ kaah⁻ dsa⁻. Jaa⁻ he^ˈ chee⁻ Cástor, hi⁻ jñah^ˈ he^ˈ chee⁻ Pólux. ¹² Ga⁻lla⁻nøø^ˈ jnääh^ˈ jwii⁻ Siracusa jee^ˈ hii⁻ barco. Jee^ˈ ja⁻ ga⁻tooh⁻ jnääh^ˈ hnë⁻ jmi^ˈ. ¹³ Ga⁻hwëë⁻ jnääh^ˈ jee^ˈ ja⁻, ngoo^ˈ barco lä⁻ hä⁻ hwa^ˈ ja⁻, lä⁻jiih^ˈ ga⁻tëë^ˈ jnääh^ˈ jwii⁻ Regio. Jyoh^ˈ ka⁻läh^ˈ jmi^ˈ ma^ˈ hii^ˈ lle^ˈ he⁻ gwa^ˈ ta⁻ kye^ˈ. Jee^ˈ ga⁻të^ˈ to^ˈ jmi^ˈ, ja⁻ga^ˈ ga⁻lla⁻nøø^ˈ jnääh^ˈ jwii⁻ Puteoli. ¹⁴ Jee^ˈ ja⁻ ga⁻jee^ˈ jnääh^ˈ øøh^ˈ jne^ˈ hi⁻ ga⁻tëë⁻ jnääh^ˈ ta⁻ kih^ˈ. Ga⁻jä^ˈ jnääh^ˈ kyaay^h koo⁻ seman⁻. Ja⁻ga^ˈ ga⁻nøø^ˈ jnääh^ˈ ta⁻ Roma. ¹⁵ Ma^ˈ ga⁻nuu^ˈ øøh^ˈ jne^ˈ hi⁻ ma^ˈ tääh^ˈ Roma he⁻ ga⁻nøø^ˈ jnääh^ˈ ta⁻ ja⁻, ya⁻näy^ˈ ga⁻mi⁻jeey⁻ jnääh^ˈ jwii⁻ Foro Apio hi⁻ ko⁻llaa⁻ ya⁻jøø⁻jiih^ˈ Tres Taberna. Lä⁻koo⁻ ma^ˈ ga⁻jëë^ˈ Paa^ˈ øøh^ˈ jne^ˈ he^ˈ, ga⁻kway^ˈ ti^hmaah^ˈ kih^ˈ Dio, ga⁻nøh^ˈ dsëy^ˈ jwërte. ¹⁶ Ma^ˈ ga⁻lla⁻nøø^ˈ jnääh^ˈ Roma ja⁻, ga⁻ngëë^ˈ juu⁻ hløø⁻ dsa⁻ hi⁻ ma^ˈ jääy⁻ he^ˈ goo⁻ hløø⁻ kyaay^ˈ rey to⁻në^ˈ. Pero ga⁻kway^ˈ jwë^ˈ kih^ˈ Paa^ˈ he⁻ ga⁻gyay⁻ ta⁻ jee^ˈ jyoh^ˈ ba^ˈ kyaah^ˈ jaa⁻ hløø⁻ hi⁻ ma^ˈ hääy⁻.

Ga⁻kwa^ˈ Paa^ˈjuu^ˈ kih^ˈ Jesús jwii⁻ Roma

¹⁷ Ma⁻hya⁻ hnë⁻ jmi^ˈ gya^ˈ Paa^ˈjee^ˈ ja⁻, ga⁻cheey^ˈ juu^ˈ wa^ˈ ya⁻nää^ˈ lä⁻jëë⁻ dsa⁻kaah^ˈ kyaay^ˈ judiu hi⁻

chaā Roma jā. Ma' gāngëē lǟjëē hī he',
gājäh' Paa' siyh̄:

—Ø̄hn̄, sā chā hē gājmee' jnä' nī miih̄ kih'
judiu dsāgoon̄, nī sā mājmeen' tā koo' hē
tëe' jmee' dsā māgyuh̄ jnän̄. Sā chā hē kih'
gāsaayh' jnä' Jerusalén mah' gāngëey' jnä' kih'
dsā romano. ¹⁸ Hī gāka' dsā ta' he' ju'dsoo' kin̄.
Pero nī miih̄ sā gājnøøyh' hē kih' ma' jngëeyh
' jnä', hē jā hnøøy' ma' lääy' jnä'. ¹⁹ Pero sā
gāt̄ih' dsë' judiu hī ma' laa' ta' jee' jā. Kih' hē jā
ba' ga' la' bī' gāngiin̄ hē mī-ee' rey tōnë' juu'
kin̄. Jā hē mājan̄ mah' hn̄in̄ kih' dsāgoon̄.
²⁰ Hē jā ba' nā mātëehn̄ hnäh' mah' lǟkyuun̄
hnäh' hī mah' jwëehn̄ hnäh' hā lǟ la' juu' kin̄.
Kih' ōjöh̄ dsë̄ hē māchā jnän̄ dsā Israel
hē jā ba' nā chehn̄ na'llen̄ caden̄ lā.

²¹ Hē jā gājäh' dsākaah' he':

—Nī koō jē kih' hī chaā judea sā māheeh'
jnääh' hē jmeeh̄ juu' hā lǟ dsāngëeh̄ hnē. Hī
nī jaā ø̄h̄ jne' hī chaā jee' oo' sā mājā hī
hn̄ī kyah' nī hē hlëeyh̄ w̄ī kyah'. ²² Pero hnøø'
jnääh' jawah' hā lǟ la' juu' kyah', jëeh' lǟkaā ba'
mān̄uu' jnääh' hlëeh̄ dsā w̄ī kih' hī mātaah̄
jwë' hmëe' nā.

²³ Hē jā gātaah̄ dsā he' juu' kweē koō jm̄ī
hē yānääy' yāllaȳ juu' kāläh' kyaah' Paa'.
Ma' gālloo' jm̄ī jā, yānää' jwëe' dsā jee' ma'
gya' Paa'. Tīh̄ gōtē gāløø' Paa' hlëeh̄, lǟjīih'
gān̄uū, gāhlëeyh̄ hā lǟ jäǟ Dio dsā lǟhih̄
kih'. Gāhnooyh̄ hā lǟ jee' heeh̄ dsā kih'
Jesús. Gāhlëeyh̄ kih' Jesús lǟkoh' jäh' ley kih'

Moisé hi' lä'koh' ga'jääh' hi' ga'ngëe' juu' kih' Dio.
²⁴ Ko'llaa' ga'heeh' he' ga'jääh' Paa' hi' ko'llaa' sa'
 ga'lä'he'e'. ²⁵ Sa' ga'hi' koo' juu' kiyh' jee' lä'jööy'.
 He'ja' ga'hlëeh' Paa' dsa' he' ja'ga' hwëëy' jee'
 ja', ga'siiyh':

—Llu' go'te' ga'hlëeh' Jmi'lle' Na'jngii' lä' ma'
 ga'mi'jnäy' juu' la' kih' Isaía hi' ga'ngëe' juu'
 kih' Dio kih' dsa' ma'gyuh' jnän'. Ga'jäyh':

²⁶ Gwa' jee' jwii' oo', go'chiih' dsa' oo':

Ma'ke' nuuh' hnäh', sa' lä'ngëeh' hnäh',
 ma'ke' jëeh' hnäh' sa' lä'jnä' kyah' hnäh'.

²⁷ Jëeh' ma'na'jlë' huu'dsë' kih' dsa' oo',
 ma'na'jnë' to'gway', ma'na'løø' mi'nëy',
 mah' sa' lä'jnä' kiyh', ni' sa' lä'nuu' kiyh' ni' sa'
 lä'ngëëy'.

Lä'ja' mo'so' dsa'jeeyh' kyaah' jnä', mah' lää'
 jnih'.

²⁸ Hnoon' lä'ñeh' hnäh', na' ta' cha'në' lloo' juu'
 kih' Dio kih' hi' sa' laa' judiu. Hi' he' ba'heeh' juu'
 la' mah' lääy'.

²⁹ Ma' ga'dsaa' juu' he' ma' hlëeh' Paa',
 ga'hwëë' ba' judiu jee' ma' tääyh' ja'. Peer'
 cha'miih' juu' ti'chooy' jee' ga'näay' kiyh'. ³⁰ Hne'
 hlääh' ba' ga'gya' Paa' to'ji' ñe' na'hñaa'. Jee' ja'
 ma' heeyh' lä'jöö' hi' ma' dsa'näa' dsa'jööy'.

³¹ Ma' cha' ba' jwë' kiyh', he' ma' kway' juu' ha'
 lä'jää' Dio dsa' lä'hih' kih' hi' ma' hlëëyh' dsa'
 kih' Jesucristo Dsa'jøøh' jnän'. Ni' koo' sa' cha'
 he' ma'jmee' jwiih' kiyh'.

**Hmooh hmëe he- ga-jmee Jesucristo; Salmos
New Testament and Psalms in Chinantec, Ozumacín
(MX:chz:Chinantec, Ozumacín)**

copyright © 2003 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Chinantec, Ozumacín

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Chinanteco, Ozumacín [chz], Mexico

Copyright Information

© 2003, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament and Psalms

in Chinantec, Ozumacín

© 2003, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

77bbb809-d78b-5d8c-9c0b-2363ea7f466b